

ČASOPIS
RODOPISNÉ SPOLEČNOSTI
ČESKOSLOVENSKÉ
V PRAZE.

ROČNÍK II.

1 9 3 0

R e d i g o v a l

Ph. Dr. ANT. MARKUS.

V P R A Z E 1930

Nákladem Rodopisné Společnosti Československé v Praze.
Vytiskl „Družstvotisk“ v Třeboni.

Dr. Karel Galla:

Nadprůměrná inteligence a vynikající lidé.

Státní úřad statistický vydal v knihovně Statistického věstníku (sv. 7.) práci prof. dra Františka Weyra: Nadprůměrná inteligence jako hromadný zjev (Statistika vynikajících lidí), Praha 1927. Práce je zajímavá thematem i jeho pojetím a přináší řadu zkoušeností i pro genealogická studia.

Studium geniality a nadprůměrnosti prošlo několika obdobími.

I. Především jako v jiných oblastech výzkumu zasáhla tu filosofie, která řešila otázku, koho jest považovati za genia a v čem je síla, funkce a význam genia. Filosofie řeší problém geniality. Zasáhli tu svými pracemi a názory I. Kant, Arthur Schopenhauer, Alexandre Gerard, Christoph Weise, Friedrich Nietzsche, P. Jacoby, G. Séailles, A. Odin. Směr filosofického myšlení a soustavy těchto filosofů zanechaly stopy na jejich řešení, které je zbarveno romanticky, metafysicky, idealistně, ale někdy i positivně a vědečtěji, psychologicky, literárně a historicky.*)

Nepřihlížíme-li k čistě metafysickému pojetí genia, vystihneme ve filosofickém řešení dva hlavní směry, které zapůsobily i na řešení vědečtější. Idealisté mají kvalitativní pojetí genia: genius je člověk sui generis, po stránce tvůrčí kvalitativně odlišný od ostatních. Má prostě jiné schopnosti nežli lidé negeniální. Genius není osobnost, která by všeobecnou inteligencí a vzdělanostním vybavením dosahovala nad průměr inteligence; má však určité schopnosti, dané přírodou, jichž u ostatních nenalézáme, schopnosti, které se projevují na př. v hudebním zpodobování a vyjádření zažitků, jež průměrní lidé a průměrní hudební skladatelé nejsou schopni. Genius vidí jinak svět a proniká jej hlouběji, odkrývá pravdy intuitivně. Proto se projevuje zvláště v oborech, které připouštějí jiné cesty nežli prostou evidenci, ať logickou či psychologickou, to jest v umění a ve filosofii. V jiných oborech se vyskytují ovšem rovněž

*) Důkladný výčet literatury a směrů řešení podává T. Trnka: Hledám ta-
jemství života (Praha I. vyd. 1923) str. 163 a n.

lidé nadprůměrných schopností. Nejsou to však praví geniové, nýbrž pouze lidé talentovaní. Genius naučí ostatní chápati a pojímati svět, jak ho pronikl a zpracoval svou intuicí. První otvírá nové cesty názoru a zření, nový vhled do světa, života, společnosti a do duše.

Proti tomuto řešení stojí střízlivější realisté nebo positivisté, kteří v geniovi spatřují člověka obdařeného téměř schopnostmi jako mají jeho bližní. Geniova duše není obohacena o struny, které by v psýše druhých vůbec nebyly, jenže některé z těchto strun vlivem zcela přirozených okolností dovedou jemněji reagovat na pudy vnějšího světa. Rozdíl genia od ostatního světa je pouze kvantitativní.

2. Další řešení problému genia bylo promítnuto na obzor historie, lépe řečeno na obzor filosofie dějin. Filosofie dějin neřeší již otázku podstaty genia. Přijímá genia jako dějinný jev a táže se po jeho funkci v dějinném pochodu. Individualisté hlásají názor, který je v kladné souvislosti s idealistním pojetím genia, totiž že genius, který vrhá světlo za průměrné pojetí světa, žene dějinný kulturní vývoj vpřed. Je hybnou silou dějin. Tak se dívá na otázku genia Hegel a německá romantická filosofie, Merežkovskij, Thomas Carlyle, R. W. Emerson, Max Lehmann. **)

3. Konečně přišla biologie, která se zajímala o místo genia v řadě generací. Zkoumá otázku, jaké vlivy dědičnosti se projevují v osobnosti genia a jak se jeho vliv projevuje v jeho potomstvu. Biologii šlo o rodovou souvislost a rodové postavení genia. Genius je považován v souvislosti s vývojovou teorií za výsledek určitých sil přirozeného a sociálního výběru. Poznati příčiny tohoto výběru, který se dědičností zdokonaluje, aby vyústil v genia, znamená poznati biologickou a anthropologickou podstatu genia. Pak by snad bylo možno i biologicky genia navoditi. S hlediska dědičnosti pozoroval genialitu F. Galton, A. de Candolle a Odin. Dědičností se dá vystihnout pouze určitá stránka genia, nikoli však jeho podstata. Na genia působí současnost a sociální, duchovní i hmotné prostředí, ve kterém žije a které po případě láme směr, který by mohly navoditi jeho zděděné dispozice.

4. Starší psychologie spatřovala v geniovi pathologickou abnormitu, úchytky od průměru, něco, co je nenormální (nikoli snad, že by nepodléhalo zákonitosti) v dobovém průměru a zároveň zrůdné, nechtěné, pathologické. Genialita a šílenství se stýkají. Tak soudí C. Lombroso, P. J. Moebius a j. Třebaže Lombroso usiluje o empirický podklad, přece jeho teorie stojí v podstatě na půdě starší idealistické filosofie. Strhla s genia svatozář vyšších kvalit, avšak nepřestala v něm spatřovat zvláštnost, abnormitu.

**) Nejdůkladnější přehled v práci P. Bartha: Die Philosophie der Geschichte als Soziologie. Leipzig, 3. a 4. vyd. 1922, str. 511—544.

5. Filosofie, filosofie dějin, biologie a starší psychologie problém genia nevyřešily. Věda - moderní psychologie a sociologie - oprostily se především od kultu genia a přestaly pohlížeti na genia jako na člověka posvěceného vyššími vlastnostmi a schopnostmi, jako na nový lidský druh. Genius přestává být nadčlověkem. Upouští se od metafysiky genia a vstupuje se na půdu empirie. Genius se stává problémem určitého stupně inteligence. Zkoumá se biologická stránka geniovy osobnosti, ale též jeho sociální, hospodářské a kulturní prostředí, výchova, kterou prošel, názory, jež na něho měly vliv. Positivisté: August Comte, Th. Buckle, ale hlavně H. Taine a Bourdeau hlásají a dokládají, že genius je výsledkem určité sociální a kulturní determinace.

Věda dosud neřekla o geniovi své poslední slovo, naopak, zdá se, že je stále v záčtcích svého studia. Idealistní kvalitativní pojetí genia má neustále otevřenou cestu a má stále své zastánce. Zatím se vědecké výsledky rýsují jen všeobecně a velmi náznakově. Ukazuje se, že genius se nerodí, byť by si i přinášel na svět již určité disposice. Teprve společnost v něm vychovává a pěstí ony vlastnosti a schopnosti, které z něho činí genia, to jest člověka, který má v určitém směru zvláště rozvinuté schopnosti, na př. představitost, soudnost, schopnost pro vyjádření, zjemnělou visuelnost a p. Tak do značné míry je genius chápán jako výtvor mnoha činitelů, z nichž se uvádějí: přirozené disposice, výchova, sociální okolí, kulturní, po př. též hospodářské předpoklady (nadbytek nebo nouze). Uvádí se dále, že genius je produktem společnosti nejen vzhledem k předpokladům své práce, ale též vzhledem k jejich výtěžkům. Vzniká totiž otázka: jak pozná společnost genia? Pozná jej samozřejmě podle jeho díla. Ale jak pozná dílo geniální od negeniálního? Jsou tu objektivní kriteria, která skýtají možnost poznati genia na první pohled? Jsou-li, jaká jsou?

A tak docházíme k závěru, že genius závisí co do svého uznání na dvou složkách: na svém díle a na sociální sankci. A totéž platí pro tak zv. »vynikajího člověka«. Člověk se nemůže stát vynikajícím jen z vlastní vůle. Jeho uznání závisí teprve na vůli společnosti, vyplývá z kladné reakce společnosti na jeho dílo. Ovšem ne společnosti veškeré, nýbrž jen určité společnosti, která má v dané době v ruce sociální kontrolu k hodnocení děl. V každém oboru jsou to samozřejmě lidé jiní. Divadelní kritik nemůže posuzovat vynikajícího právníka. Proto je nutno v každém oboru obrátiti se na jiné představitele a znalce. Tato společnost - ať jsou to kritikové, umělci, profesori, dramaturgové - sestaví výběr vynikajících lidí podle různých měřítek. Vždy to však budou určité hodnoty, které rozhodnou při výběru, tedy kriteria, která nejsou zcela objektivní. Objektivita se zvýší, když se přiberou experti pokud možno více směrů, v příslušném oboru vládnoucích, aby byla vyloučena nejen

subjektivita osob, ale i směrů, škol a generací. Nesmíme zapomínati, že tak zvaní znalci - jsouce často sami svým kritickým nebo tvůrčím dílem součástí práce příslušného oboru - jsou mnohdy více náchylní k subjektivitě nežli ti, kteří studují funkci vynikajících osob pozitivně, s historického obzoru. Historie má pro posouzení vynikajícího člověka dosti široké a objektivní kriterium.

Historicky je vynikající osobností (podle Bernheima, který v podstatě shrnul nejlépe zásady historigrafické metodologie a noetiky) individualita, jejíž působení mělo sociální povahu, vytvořivší určitou brázdu ve společenském pochodu. A tak máme dvě možnosti, jak se dostati k vynikajícím osobnostem: tím, že se uchýlíme k představitelům a znalcům jednotlivých oborů, kteří nám podají seznamy vynikajících osob podle svého výběru nebo náš výběr zkorigují a nebo si zajdeme k historii, je-li již tak dalece hotova, aby nám poradila. Její stanovisko je povznesené nad spory stran.

Velkou nesnází však zůstane otázka, které to budou obory, z nichž chceme pořídit výběr vynikajících osob. Dříve stála historie na stanovisku - dnes již nemožném a zastaralém - že historické jsou pouze události dynastií a válek. Dnes hledí historie na celou šíři lidské práce. Podobně stanovisko, spatřující genia pouze ve filosofii a v umění, vyplývá ze zastaralého hierarchického hodnocení lidské činnosti, kde na vrcholu stojí filosofie a poesie a kde nemají místa vynikající lidé v oblasti techniky, grafiky, organisačce průmyslu, obchodu, dopravy, bezpečnosti, zemědělství a různých, tak zv. pomocných věd, krátce ve všech oblastech, které přispívají platně k sociálnímu pochodu v historickém smyslu.

Obojí výběr: individuální a historický, však nemá co činiti s řešením otázky nadprůměrné inteligence. Nadprůměrná inteligence a vynikající lidé! Vyslovíme-li tyto dvě představy, zdá se, že jsou to dvě rovnoběžné koleje. Lidé vynikající nemohou býti podprůměrní. Jistě že mají vysoko vyvinutou inteligenci, byť i často velmi jednostranně. Ale inženýr, který řídil práce v dolech, organisátor, který měl ve válce na starosti ubytování nebo výživu, úředník, který vymýšlel návrhy zákonů a smluv a organisoval sociální péči, provoz druh, zahraniční obchod, školství a pod., jistě nebyl jedincem jen průměrné inteligence a přece - protože pracuje pod pláštěm úřední, tovární, závodní kolektivity a anonymity »nevynikl«. Nehrál divadlo, nevydal knihy veršů, nebyl hudebním skladatelem, nepřednášel a nepsal knihy o právu, historii, filologii a filosofii, ani nevyhrál bitvu, ba ani nepsal do novin. Měl prostě to neštěstí, že byl stlačen do práce, kde individualita je naprostě skryta v civilisačním pochodu, nedosahujíc patrnosti hodnocené kultury. Možná, že takový člověk je článkem v řetězu generace, kde nadprůměrná inteligence se udržuje po řadu desítek, aniž propukne v básnickém, filosofickém, vědeckém nebo hereckém talentu. Nesmíme zapomí-

nati, že práce se stále kolektivuje a anonymuje a že jsou určité velmi vážené a nutné obory tvůrčí činnosti, které však nepozvedají tvůrce do oblasti starých hodnocenných oborů.

Lidé nadprůměrně inteligentní ještě nebývají vždy pojati do kategorie lidí vynikajících a na druhé straně lidé vynikající nejsou dobrým měřítkem celkové nadprůměrné inteligence národa. Nevytihují ji celistvostí oborů ani kvantem. Pojem »vynikající lidé« přísluší do kategorie historicko-sociální. Pojem »nadprůměrná inteligence« do kategorie psychologické. Z této různosti obou jevů vznikají i různosti studia a method výzkumu.

Přesný empirický výzkum nadprůměrné inteligence nemůže se zakládat na výběru osob, řídícím se více méně určitým hodnocením. Přehled o nadprůměrné inteligenci vyžaduje přehled o výši průměrné inteligence. Průměrná inteligence a nadprůměrná inteligence jsou relativní pojmy. Zjišťovat inteligenci odhadem, všeobecným přehledem, »od oka« je neempirické a nevědecké. Psychologie zjišťuje dnes inteligenci zkouškami cestou testů a též experimentálně. Stanoví zároveň typy inteligence. A opět ne podle oborů, jako jsou poesie, věda a pod. Tvoří si typy podle konkrétních poznatků. Jako při statistickém výzkumu národnosti nebo náboženství nepostupujeme dedukcí, nýbrž zjišťujeme u každého jednotlivce, ke které národnosti nebo ke kterému náboženství se hlásí, tak nemůžeme při výzkumu inteligence postupovat jinak nežli individuálním zjišťováním výše inteligence u všech jednotlivců. To jest ovšem metoda technicky dost téžce proveditelná a pro minulé doby neužitelná. Otázka hromadného výzkumu nadprůměrné inteligence bude proto ještě dlouho snem, žádáme-li výzkum empirický. Bude musit vycházet ne z hodnocení a dobového a subjektivního výběru, nýbrž z fakt a téma jsou jednotlivci. A bude nutno přihlížeti právě k typům inteligence, zvláště dnes, kdy se zmnožuje specialisace práce a vzdělání a kdy se inteligence třídí určitým směrem. To platí i pro výzkum vynikajících lidí, u nichž jednostrannost bývá příslušná. Určiti typ intelligence je žádoucí, abychom pak nesčítali jednotlivce naprostě různé.

Státní úřad statistický Weyrovou prací podává především nově a originální hledisko na genialitu, talentovanost a vynikající individualitu. Po hledisku filosofickém, filosoficko-dějinném, biologickém a pathologickém přichází výzkum hromadný, statistický, který pojímá genia jako jedince určitého druhu.

Práce se ovšem netýká studia nadprůměrné inteligence kat exochen. Ztotožňuje nadprůměrnou inteligenci s počtem vynikajících osob. Vynikající osobnosti jsou tu získány výběrem a zařazeny do běžných a hodnocených oborů. V textu čteme (str. 7): Státní úřad statistický zahájil »šetření o nadprůměrné inteligenci pozorované jako hromadný zjev, a to následujícím postupem:

Pořízen především s e z n a m vynikajících lidí národnosti československé, při čemž platilo pravidlo, že do seznamu mají být pojeti z á s a d n ě jen lidé, kteří žili a působili od dob p r o b u z e n s k ý c h a kteří v době šetření (uzavřeno bylo koncem října 1926) již nežili.« Toto ohrazení je nutné, ale jenom zvyšuje nepřesnost celkového výzkumu. Je to nejlépe viděti na přehledu, který zjišťuje četnost případů narození vynikajících osob, připadajících na určitá desetiletí (str. 16). Tak nejvíc osob připadá na desetiletí 1831—1840 (54 případů), 1841—50 (56) a 1851—60 (52). Linie stoupá od desetiletí 1751—60, kdy se vyskytuje jeden případ, až do desetiletí 1841—50, kdy je 56 případů. Pak nastává sestup, ovšem jen theoretický, protože v dalších desetiletích se narodili jedinci, na jejichž úmrtí teprve statistika čeká. Aby výzkum byl naprostě přesný a nebyl zkreslen relativitou narození a úmrtí osob, bývalo by záhadno skončit v desetiletí, o němž se předpokládá, že téměř žádná z osob vynikajících, v něm narozených, dnes již nežije.

Dále čteme: »Ukázalo se, což samo o sobě jest zajímavým faktem, že při nejmírnějším posuzování talentu a geniality nesešlo se ani 300 jmen ze všech oborů, a to ani po doplnění seznamu přizvanými odborníky z jednotlivých oborů. Přes to, že Státní úřad statistický pečoval takto všechno o úplnost seznamu, zůstává zřejmě jeho obsah do velké míry s u b j e k t i v n ě určen; to přirozeně nelze zamezit a v tom spočívá, jak shora již bylo řečeno, neodstranitelná obtíž podobných šetření. Vynikající jednotlivci takto zjištěni byli roztríděni ve tři skupiny: 1. Věda, 2. Umění, 3. Ostatní obory. Tyto tři oddíly mají 18 skupin. Tedy ve skutečnosti se tu zkoumá nikoliv nadprůměrná inteligence, nýbrž posuzují se tu hromadně vynikající lidé. Nevyšetruje se tu ani talentovanost ve smyslu šíkownosti, jak s jejím určením sympatisuje prof. Weyr (str. 3). Takto talentovaných lidí jistě že se vyskytlo mnoho v mnoha oborech práce, jak jsme se již o tom zmínili;jenže ti zanikli, nezanechávajíce za sebou pevné útvary práce ve formě knih, soch, maleb ani vzpomínky intensivní jako herci nebo politikové. A dnes se ptát v hospodářských podnicích, bankách, ve význačných úřadech, ve školách po podobných lidech bylo by zbytečné, protože ti zatím ještě neumřeli. A proto ten malý počet 300 osob, který se ještě získal velmi mírnou klasifikací. S hlediska empirické přírodovědecké methody termín »nejjmírnější posuzování talentu a geniality« je málo objektivním kriteriem. Ale to jsou nesnáze, kterých si jistě, jak ukazují další slova, autor byl vědom. Z těchto 293 jednotlivců připadá na vědu 104, na krásná umění a literaturu 143 a na ostatní obory 46. A tak zásadní nedostatek této práce je nedostatkem, s nímž se setká každá podobná práce a který vyplývá z hodnocení a ze subjektivního výběru. Jestliže některé osoby obecně známé, jako malíři Zeníšek a Liebscher se na tento index nedostali, by nám nikterak nevadilo.

Jde-li o hromadný výzkum, tu dva- tři jednotlivci nepadají na váhu. Nepočítá se tu s kvalitou, nýbrž s kvantitou. S hlediska práce by se nestala ani chyba, kdybychom tam nenalezli jména, jako je Marold, Mácha nebo Vrchlický. Proto na př. nepovažujeme za chybu, když tam není uveden Josef Truhlář, Klíč, Tadra, Petr Durdík, G. A. Lindner, O. Kramář, B. Dudík, V. Brandl. Zásadní chybou je, že se tu směšuje nadprůměrná inteligence s tak zv. vynikajícími lidmi a obě kategorie opět s mírně posuzovanou talentovaností a genialitou.

Přehlédneme-li tyto nesnáze a praemisy, vlastní statistické zpracování materiálu je velmi zajímavé a důkladné. Tak zjištěno, že průměr dosaženého stáří těchto vynikajících lidí činí 60 a $\frac{3}{4}$ roku. Na vědu připadá 63 $\frac{1}{4}$ roku, nejméně na umění a literaturu 56 roků. Nejmenší věk najdeme u J. Welkera a K. Hlaváčka, nejvyššího dosáhlí Tomek, Heyduk, Heller a Helfert (tentotéž 90 let). Je samozřejmé, že v umění vynikli poměrně mladší lidé nežli ve vědě. Práce vyvrací starou fikci, že by naši velikáni pocházeli většinou z chaloupek. A správně praví, že jestliže jich pocházelé přes to ještě dosti z méně zámožných kruhů, je toho příčinou menší hospodářská úroveň našeho národa. Z venkova pochází 37.38%. Zvláště věda bere své lidi nejvíce ze středních měst. To se dá vysvětliti tím, že města jsou větší výběrovou plochou pro vypěstování talentu. Na venkově mnoho lidí již apriori jest určeno k zemědělskému zaměstnání, ve městech se chodí více na studie, neboť studia jsou předpokladem existence velké části městského obyvatelstva. A jak ukazuje jedna z tabulek, většina vynikajících lidí prošla úplnou vysokou školou. Tento fakt úplně poráží kvalitativní názor na genia, podle něhož se genius zrodí a projevuje v každém prostředí. Je naopak zřejmo, že genialita se do značné míry pěstí.

Je samozřejmo, že z vědeckých pracovníků nejvíce prošlo vysokou školou (101 ze 104). V oboru umění 54 ze 143 a jen 6 jich prošlo pouze obecnou a občanskou školou. Vynikající osoba ze 170 případů byla jediným dítetem svých rodičů v 15 případech, nejstarším v 58 a nejmladším v 55. Zjištěno dále, že rodiny vynikajících osob byly průměrně méně četné nežli rodiny, z nichž vyšly. Nás zajímá případ, kdy nejen otec, ale i syn přísluší na index vynikajících lidí. Jest jich jen 13 a jen 2 případy jsou, kdy v téže rodině se vyskytlo vynikajících osob více nežli dvě. Pokud jest uvedeno ve statistice zaměstnání dětí, můžeme zjistiti, že z dětí vědců bylo 39 doktorů, z nichž 15 universitních profesorů. Zajímavé jsou tabulky, udávající věk rodičů při narození dítěte. Stáří obou rodičů je bohužel známo bohužel jen ve 110 případech z celkového počtu. Průměrné stáří jest u otců ve všech oborech 34.66 u matky 27.83. Pro všechny tři obory (ze 110 případů) bylo zjištěno, že v 35 případech matka byla ve stáří 20—24 a v 36 případech 25—29; jen

15 případů je, kdy matka byla 30—34 let stará. Věk otce byl ve 28 případech 25—29, v 27 případech 30—34 a ve 24 případech 35—39 let. Jen 14 případů je, kdy otec byl ve stáří 40—44 let při narození vynikající osoby. Nejvíce, to jest 17 případů se objevuje, kdy matka byla ve stáří 20—24 a otec 25—29 let. Z toho se ovšem nedá nic dedukovat. Museli bychom nejprve zjistit, z jakých vrstev pocházeli rodiče a jak měla tato vrstva vliv na dobu jejich sňatku. A musilo by se zjistit, zda u této vrstvy podobný poměr rodičů není všeobecný. Největší počet případů rodičů vynikající osoby přísluší tak zvané inteligenci (116), pak živnostníkům (92), rolníkům a domáckám (29).

I když připouštíme určité principiální nedostatky práce a to, že při zjišťování fakt se zůstávalo nejčastěji při Ottově naučném slovníku a nešlo se tam, kde nebylo zpráv rodinných k matrikám, musíme uznat dvě veliké přednosti a zásluhy, které práce má: Učí nás především pohlížeti na genialitu a talentovanost s hlediska nové methody a zadruhé je dokladem skvělé piety k našim velikánům. Bude našim historikům neocenitelnou pomůckou. Budou k ní vždy sahati historikové věd a umění, literární historikové, sociologové a žurnalisté i rodopisci jako k dobré i přesné pomůckce pro první orientaci. V tom ohledu musíme být profesorovi Weyrovi vděčni.

Dr. Bohumír Lafka, Praha:

Exlibris a supralibros rodopiscovou pomůckou.

Gutta cavat lapidem: i knižní značka nebo prostý vlastníkův vpisek na titulu, patitulu, předsádkách a předešlích knih je heuristikou stopou, po níž se může dátí trpělivý a metodicky usebraný balítek v historii rodů a jejich vztahů a takový lístek, vytvořený v původní technice, je důkazným dokladem, jímž nelze zhrdati. Starší exlibris - umělecky provedená grafická znamení majetnictví, vlepovaná do knih - a superexlibris nebo supralibros - slepě neb zlatem tištěná, ražená, skládaná, rytá značková a spolu dekorační součást knižní vazby nejčastěji na její přední desce, zhusta na přední i zadní desce, ať je hotovena z jakéhokoli užitelného materiálu vazebného - exlibris a supralibros tato, jsouce převahou heraldická, mohou tvořiti cenný a zajímavý oddíl rodové a individuální ikonografie a ikonotheky. Bezprostřední vývin z rodových znaků dává jim právo na umístění v samém sousedství tvarových erbovních dokladů a jejich užitkových upotřebení (záhlaví nebo pečeti, razidla, mince) a zvláště jejich proměn i motivových zpracování uměnotvorných (portretní a příležitostná grafika, adresy, diplomy, hmotná slavnostní a darová symbolika). Vrozená záliba, kulturní potřeba, touha hověti módě, pokud diktuje zakupovati množství knih a vystavovati

je na odiv, veřejné funkce, začasté pro nobilitu privilegované a dědičné a s nimi spojená povinnost, hleděti si příslušných odborných literatur, skutečný monopol na několikajazyčné vzdělání, mnohé cesty a na nich nasbírané příklady, v neposlední řadě i osoba knihovníka, obyčejně literáta nebo vědce, všechny ty prvky popudů, z nichž rostly soukromé knihovny, během několika století, zvláště za renaissance, baroka a empiru, jsou hodny zájmu dějepiscova i diletantova, at už sleduje epochu, rod, individualitu, tím dráždivější, že dnes nalézá stejné tvary života a duši a jejich kulturních objektivací, ovšem na základě širším, obecnějším, nestavovském, lidovém. Ony vlastnické značky jsou mu k jeho pozorování a závěrům klíčem, mnohdy jediným. Zajisté, že v mohutné většině případů měly knihovny a knihy z nich, jež do dnes nacházíme chráněné heraldickou značkou, obecně známým a od pradávna veřejně registrovaným rodovým odvoláním, značné uchovací výhody: svěřenskou kontinuitu majetníků, případné stěhování v sídlech a osobách, sledovatelných rozrodem, zájem členů rodu i aliancí, pokud obojí nevymřelo, o osud památek po předcích. Sed habent sua fata libelli: roz-

1. Třetí z nejstarších českých dosud zjištěných exlibris: Jana z Lipého, datované rokem 1541 a signované neidentifikovaným grafikem E. K. chvácení rodových a individuálních knižních sbírek at ve válečných nepokojích, drancováními, finančními katastrofami, náhlými ztrátami zájmu, způsobovavšími prodeje, nehodami, pozdě udušenými požáry, odumrtí, krádežemi, vyvlastněním, všechny želané příčiny, jimiž, vyjmeme-li odkazy a dary, se stává, že nacházíme takové

elegicky nečasově poznáčené knihy ve veřejné knihovně vědecké, na aukčním stole, v antikvářských katalozích, ve vetešnických krám cích, u moderního sběratele, všude, kam je hodně daleko jak z pře šlých století tak z městských paláců a venkovských zámků, vše to tedy dodává exlibris, supralibros, mechanicky rozmnoženému vlepku nebo vlastnoručnímu vpisku tím větší důležitosti zpytné a vzdělanostně-dějinné. Badatel, přímý potomek, vzdálený příbuzný, topograf, regionalista, místní vlastenec objeví i z ojedinělé setkané s knihou vlastnický takto individualisovanou, znamení vnitřní příbuznosti zájmové, přípravu budoucího nálezu, skrytu souvislost tématickou, kombinační dohad, nějaké duchové movens, jímž může být odhaleno mnoho z dějin duše jinak neoživitelné, vzkříšen sklon z bezprostředních pramenů nepostižený, naostřena perspektiva, jež již ponocí sklene se biografická architektura, vybuduje se dobové ohrazení, vymodeluje světlo a stín. Mnohdy ovšem vyrostou z takové setkané nečekané problémy, zjistí se nevysvětlitelný vztah dvou osob či povah, diskrepance místa původu od místa nálezu, spletitá migrace, činnost nápadná a nikde jinde neznamenaná.

Knižní značka heraldická nepoví nám naráz všecko a její analýsa znaková, emblematická, devisová, chronologická, estetická, původcovská vyžádá si mnohdy sama speciálního studia a složité analogisace. Přečasto je exlibris a supralibros typisované pro všechny členy rodu a jejich osobní podíl na knihách není patrný. Je to znak bez data, bez autora, bez jména majitele, bez výslovného označení

2. Ex libris pánu z Kokořova s přípisem, asi z let 1700, kdy žil Jan Jindřich z Kokořova († 1721). Originál 13×11 cm.

»z knih«. Někdy znak »mluví«, erbovní znamení shoduje se s rodo vým jménem nebo jeho náslovím. Daleko hojněji je znak tak složitý,

že musíme konsultovat heraldický slovník nebo knihu znaků. Erbem aliančním přijímáme v okruhu zájmu i osobu manželčinu a její rod.

3. Supralibros ze XVII. stol. s legendou: *Joan B[ohuslaw] W[acław] M[orkowský] P[an] Z Zastrzizl X Susan[n]a C[atharin]a Libo[r]ia R[z]ozena P[aní] Z Zastrzizl. Majetník, † 1687, měl značný počet knih, z nichž několik nyní v Studijní knihovně v Olomouci.*

Místo plného titulu vlastníkova jsou zkratky nebo rebusové řady začátečních písmen. Vročení chybí. Rytec se zpravidla skrývá v ano-

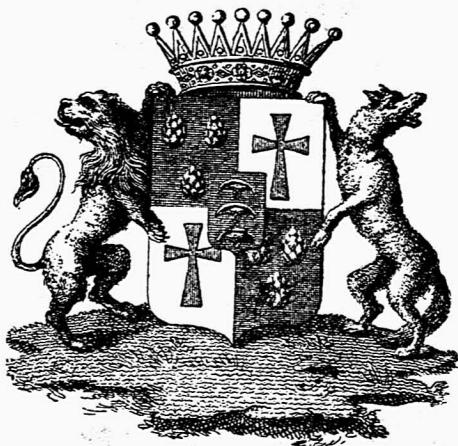

4. Ex libris, značené písmenami *P[etr] K[odicil] z T[ulechov]* a latinskou dévisou. Pro známého básníka, trojnásobného rektora pražské univerzity. Žil 1533–1589.

5. Ex libris Jana Hartvíka z Nostitz (1610–1683), nejvyššího kancléře král. čes. Mědirytina kol r. 1669 s latinským čtyřverším. Originál 13.1×8.4 cm.

nymitu. Též kartuše, rozvilin, tlačítek, ornamentace užito anachronicky v období zcela jiného slohu. Nesnáze, zde náhodně vypočítané vyskytují se však analogicky i při zkoumáních uměleckohistorických, paleografických, sfragistických a nechybí moderních pomůcek a příruček k jejich překonávání.

Nejvíce kořisti rodopisným účelům přinese samozřejmě prohlídka, podrobný soupis a časové roztrídění všech stop bývalých majetníků v soudržném velkém knihovním celku pietně zachovaném. Uvedu příklad z vlastní bibliotékářské prakse. V knihovně vymřelého rodu říšských hrabat Stadiónů z Warthausenu a Thannhausenu,

6. Exlibris bez data, anonymní a bez legendy: mědirytina v pův. velikosti, z konce XVIII. stol., pro Fridricha Lothara von Stadión-Warthausen (* 6. IV. 1761 † 9. XII. 1811). Bavorský rytec.

jehož archivalie stihl celkem neblahý osud, jsem mohl sečísti každé exlibris a podpis nebo razítko, pokud je měli v svých knihách jednotliví členové rodu, takže mi byl podíl jedné každé individuality v dějinách knihovny hned patrný. Znamenal jsem však i všechna exlibris, supralibros a majetnické vpisky cizí, čímž jsem dospěl k této řadě bývalých držitelů knih: Joseph comte de Berlepsch - Ch. comte de Berlepsch - Maximilian comte de Berlepsch - Marie Anna Josephe Ctesse de Berlepsch - Franz Eugen Graf von Abensperg und Petronell - Comte de Galliffet - Ex libris Henrici Gnau - L'abbé de Seichamps le jeune - Francis Knolly's Esquire - Casimir baron de Sickingen - Sittig Herbold comte de Berlepsch - Caminadedecastres, l'ainé - Josephi Com. de Ogilvij - Hyacinthus Nicolaus de Lacombe - Bibliotheca Lamoniana - Jacob Pompei - Ex libris Ferdinandi comitis de Bergen - Ex biblioth. C. K. Gardes - Schönborn - M. du Crést de Villeneuve - Christ. Theoph. Ludovici, prof. - De Naudine,

the lovely Countes Karoliji - Noble d' Auern - Ex bibliotheca Michaelis Bezoldi D. V. F. Q. - Jean Philippe Schlügen - Ex bibliotheca Windhagiana - Ex libris Joannis Dambecs. Neo Pragae. - Fridericus Carolus ab Hardenberg Helmstadii - Wiguleus Hundt de Lauterpach Ivreco. - Ex libris Jos. Aloysii Lepcovini - J. Schilter - M. Nicolai Petersen Past. Elmshorn - v. Clanner - Silfverstolpe - Zobel Gr. Douca de Wirzbourg - atd. Jména vypočtená, byvše vyšetřena a uvedena v souvislost s členy rodu Stadionů, řekla mi mnoho nejen o sňatcích a příbuzenských poměrech, nýbrž i o stavební činnosti ve Würzburgu, o diplomacii v Augsburgu, Řezně, Mnichově, Ulmu, o wielandovském okruhu básnickém v Biberachu, o vyslancově a válečníkově putování na severu a na západě Evropy, o létech studií dvou mladých hrabat v Ingolstadtu a všelicos jiného, nač se přicházíva jen studiem velmi odlehle a nedostupné literatury.

Nemusí to však být vždy jen velká a hojná knihovna, která svými exlibris a supralibros pomůže dokreslit profil, na pevnou stanoviti datum, periodisovati osobnostní osud, ověřiti rozrod. Zdaž nám v jednotlivé knize neprozradí povahový rys taková melancholická devisa »Smrt všemu konec« na exlibris Jana Horeckého z Horky a na Střelném z r. 1591, nebo rozkošnická legenda člena rodu Morzinů na exlibris s počátku XVIII. století: La timide vertu me paroit etre a charge, je la noije dans les plaisirs. Z lokalizace pod podpisem v knize můžeme seznat značnou část čtenářova itineráře: Emptum Moguntii 1698 - Londini 1792 - Aug. Vindel. 1754. Autenticita znaku může být dokládána i pomocí exlibris: v I. roč. tohoto časopisu upozornil p. redaktor na str. 142 v referátu o Pilnáčkově Genealogii Podstatských z Prusinovic, jak autor ilustroval rodový znak pomocí exlibris Jana Šťastného Podstatského z r. 1629. [Mimochedem: v 222 katalogu vídeňského Gilhofra a Ranschburga nabízena jako čís. 159 Pfeifferova kniha o moravské šlechtě z r. 1741 s exlibris Jana Nep. hr. Podstatského.] Nevzbudí v rodopisci ostnu zvědavosti a objevitelské horečky takový seriál tajemných začátečních písmen

I × B × P × Z × O × W

na dřevěných deskách foliové inkunabule Opera divi Caecilii Cypriani, jakou má v majetku rod Kolowratů Libštejnských? Nevděčíme supralibros, že pomohlo dějepiscům umění zařaditi řady mecenášů jako iniciátory vazebního slohu v trvalou pamět mezinárodní?

Exlibris a supralibros má bohaté dějiny od nejstarších dob knihy až do dneška. Jeho studium ať speciální nebo v rámci ostatní užitkové grafiky může přinést podněty a fakta nejen tomu, kdo sleduje dějiny knihoven ale zvlášt i tomu, kdo si všímá osobních osudů někdejších čtenářů a shromažďovatelů knih a hledá z vnitřního spříznění stopy jejich života a myšlení, jak se jevily ve výběru a druhu jejich četby a v chování ke knize jako hmotné schráně myšlenek.

LITERATURA A SBÍRKY.

E. de Budan: Bibliographie des Ex-libris (B. r., 2. vyd.); Ad. Matth. Hildebrandt: Heraldische Bücherzeichen (1892, 1893, 1898); J. Leicester-Warren: A guide to the study of bookplates (1880); Seyler: Illustriertes Handbuch der Ex-libris-Kunde (1895); Walter v. zur Westen: Ex libris (1901).

A. Bertarelli a D. H. Prior: Gli Ex libris italiani (1902); E. Castle, English Bookplates, ancient and modern (1892); O. Heinemann: Die Ex libris-Sammlung der Bibliothek zu Wolfenbüttel (1895); K. E. Leiningen-Westerburg: Deutsche und österreichische Bibliothekszeichen (1901); F. Warneke: Rare Bookplates of the XV. and XVI. Century (1893; totéž německy 1894); V. A. Vereščagin: Russkij knižnyj znak (1902); W. Wittig: Ex libris z bibliotek polskich XVI.—XX. wieku (1907); K. Pieckarski: Exlibrisy polskie (1925).

Isak Collijn: Det Rosenbergska biblioteket och dess exlibris (1907; zkrácený český překlad: Rožmberská knihovna 1913); Isak Collijn: Nové příspěvky k dějinám rožmberské knihovny (1926); Dr. Jaromír Malý: Exlibris českého humanisty Jana Hodějovského z Hodějova ze XVI. století (1928); Dr. Zdeněk Tobolka, Žerotínská knihovna (1926); Dr. Antonín Dolenský: Kuenburgská knihovna (1929); Karel Jar. Obrátil: O počátcích českého ex libris, Po stopách starých českých exlibris I.—IV. (Sborník pro exlibris a jinou užitkovou grafiku I. 1923—II. 1924, 1925); K. J. Obrátil: Nové stopy starých českých ex libris (Vitrinka III., 1925); Ant. Dolenský: Sbírka knižních značek (1923); Ex libris z pražských knihoven I. (1917); A. Mörath: Die Ex libris und Super libros des Fürstenhauses Schwarzenberg und die Super libros des Fürstenhauses Eggenberg (1908); Jos. Volf: článek o Lobkowiczké sekundogeniturní knihovně v Prager Presse 5. XII. 1926; Soubor klášterních a šlechtických ex libris Jana Berky z XVIII. stol. (1923).

Největší sbírku heraldických starých exlibris českých, šlechtických a klášterních, chová biblioteka kanonie řádu premonstrátů na Strahově v Praze, jejíž knihovník, † P. Cyril Straka publikoval podle nich Exlibris klášterů českomoravských (Sborník pro exlibris I. 1923). Mnohé ze šlechtických značek jejich popsal v statích, uvedených výše, řed. K. J. Obrátil, jež sám má velkou kolekci starých šlechtických exlibris, zvláště z oblasti vratislavské a kladské. Množství exlibris a superlibros najde se v odděleních starých tisků ve Veřejné universitní knihovně a v knihovně Národního muzea v Praze. Seznamy jejich však vypracovány nejsou, to zůstává otevřeným a vděčným úkolem. Autor této stati chystá pro svou sbírku Bibliothekářské studie jako čís. VII. Přehled knihoven starých šlechtických rodů v Čechách a jako čís. IX. Heraldický a lokální slovníček šlechty, pokud vlastnila knihovny, užitečný jako pomůcka pro zjištování provenience knih podle exlibris, superexlibris a majetnických vpísků.

(Redakce koná jen milou povinnost děkujíc za laskavé zapůjčení štôčků p. prokuristovi Živn. banky Ant. Lhotovi, redaktoru I. ročn. »Sborníku pro Exlibris« a autorovi t. čl., p. dr. B. Lifkovi.)

»Pro každého má jistou cenu, že jeho předkové něco znamenali a byli slušnými lidmi; tak mně jednou Tolstoj s nadšením vykládal, jak někteří z jeho předků byli vynikající lidé; mít v rodině a v rodu skvělý vzor a tradici je osud šťastný.«

K. Č., Hovory s T. G. Masarykem, I. 112.

František Teply, archivář:

Čeští exulantí v Hofu.

(Příspěvek rodopisný.)

Na počátku vyhnání usazovali se čeští vystěhovalci po bělohorské katastrofě nejradijněji při hranicích vlasti. Vždycky ještě pevně doufali, že vrtnatá paní Fortuna jim vrátí sladký domov. Utečencům ze západní poloviny Čech nad jiná místa se hodilo pěkné město Hof - správně Stadt zum Hof - jakožto podhradí staroslovanského hradu Rohnice, něm. Regnitz i Regnitzhof nazývané, ježto leželo na rozhraní tří zemí Čech, Bavor, resp. Horního Franku a Sasku. Mohli při možném odnětí ochrany jednoho pána bez obtíží dlouhé cesty přejít k druhému. Jan Jiří Harant, bratr popraveného Krištofa, ve svých Pamětech¹⁾ obšírně vypravuje, jak se jemu a krajancům v Hofu dařilo. K té knize odkazuji. Měl jsem v ruce jinou, rukopisnou z roku 1856, nadepsanou: Die christlichen Weihestädte in und bei der Stadt Hof, sepsanou od Dr. Julia Erdmanna Krištofa Dietricha, druhého evangelického faráře při sličném kostele sv. Michaela archanděla a profesora Hofského gymnasia, napsanou ještě před velikým požárem města r. 1823, a to na základě zápisníku někdejšího faráře J. N. Brücknera (Prückner, Pontanus) pod názvem: Verzeichnis der Personen, welche in die Klosterkirche zu Hof begraben worden, aus den Kirchenbüchern und anderen Nachrichten, Leichensteinen und anderen Epitaphien gezogen und chronologisch geordnet von 1409—1723. Manuskript, který si pro své rodopisné studie vypůjčil pan August Doerr, velkostatkář na Smilkově, od kohosi z Bavor, měl 328 stránek a byla při něm poznámka jinou rukou, že vytisknuto (sine dato) u Riegla a Wiesnera v Norimberce.

Poněvadž exemplář výtisku jsem před léty v Mnichově nadarmo hledal (snad ani k tisku nedošlo) chci zde zachovati v českém překladu výpisky, jež jsem si r. 1900 pro české exulanty učinil, aby doplnily knihu Harantových Pamětí. Excerpta považuji za důležitější jiných, když jsem na fol. 183 četl poznámku »auch verkaufte und überschriebene Begräbnisse auf dem Friedhofe der St. Michaelskirche in Hof«, kteréžto prodávání a přetesání náhrobníků stalo se patrně po zmíněném ohni r. 1823. Běží tu tudíž o soupisu ze všech čtyř kostelů Hofských. Pořádek zachovávám podle rukopisu chronologický.

¹⁾ Vydány Českou Akademií r. 1897 z úpravy Ferd. Menčíka. Srov. ČČM. 1887, str. 488 sld.

1. 1622, 22. I. Zde leží a odpočívá vysoce uroz. slečna *Anna Kateřina Šliková* (Schlickin) hraběnka z Pasounu, vysoce uroz. a šlechetného hraběte p. p. *Jana Albína Šlika, hrab.* z Pasounu a Holiče, pána na Kostelci (Weiszkirchen), Dupově a Falknově znejmilejší dceruška, která podle vůle Boží zde v Hofu křesťansky klidně a blaženě s tímto světem se rozloučila, (a to) 20. ledna 1622 majíc věku 19 let 46 neděl.
2. Vedle své přemilé slečinky sestry leží a odpočívá zde také vys. uroz. slečna *Sibylla Šliková*, kteroužto milý Bůh brzy za sestrou prostředkem časné smrti se světa zavolal, dne 2. února 1622 u věku 5 let 24 neděl.²⁾
3. 1628, 7. XI. umřela *Anýžka Harantova*, rozená *Bechyňka*, p. Jindřicha Haranta »von Polloschitz und Worsterschitz« pozůstalá vdova, ve věku 63 let.
4. 1629, 9. I. umřela *Justina* rozená *Chlumčanská*, Václava (Chlumčanského) z Přestavlk a Chlumčan, manželka, věku 39 let.³⁾
5. 1631, 8. IV. umřela *Ludomila Harantova*, roz. *Přichovská* z Přichovic (a) Habartic, narozená v Lužanech r. 1578 ve středu po sv. Vojtěše, manželka šlechtice (Junkers) *Jana Jiříka Haranta staršího z Polžic* . . ., t. č. na Velkých Hošticích, u věku 56 let, 17 týdnů, 5 dnů a byla 22. dne Aprilis pohřbena.
6. 1631, 13. IV. umřela *Anna Kateřina Kocova* z Dobrše (Kotz von Doberschin) u věku 21 let — pohřbena na to 20. Aprilis.
7. 1631, 15. VII. pohřbena *Magdalena Salome*, dceruška *Krištofa Janovského z Janovic*, českého exulanta, majíc věku 1 rok 9 neděl.
8. 1632, 18. IV. pochována *Anna manželka Václava Přichovského* z Přichovic staršího z Lužan, českého exulanta (choť), rozená Chlumčanská z Přestavlk a Chlumčan, a to u vchodu na levé straně, kde prve stará Magwitzerova ležela; věk 55 let, 21 týdnů, 2 dny. Umřela 13. ejusdem.
9. 1632, 10. X. pohřben *Hanuš Hausenberger*, frýdlantský drabant z Krumlova (ein Friedländischer Trabant von Crumaw) v Čechách, ve věku 32 let.
10. 1632, 19. XII. ve středu, umřel *Václav Ondřej*, synáček šlechtice *Jana Karla Černína* (von Tziernin de Chudjenicz) z Čech; byl 23. ejusden nezcela dvouletý ku své sestřičce položen (zu seinem Ahnfräulein begraben).
11. 1637, 27. X. sep. šlechtic *Jan Tucher ze Šeberova* (von Schober-

²⁾ liegt bei St. Michaeliskirche in Hof (sic adnotatum).

³⁾ Justina, geb. Chlumczanský Wenceslai Zprzeslawik von Pschesrawelck und Chlumczan . . . doslovně.

- naw) z Čech, učený exulant, za kazatelnou směrem ke kropence, stár 59 roků 43 neděl.
12. 1638, 28. V. (sep. 3. Junii) *Hanuš Vintýř šlechtic, syn Jana Karla Černína z Chudenic*, českého exulanta. Položen do klenutého hrobu hned za pultem zpěváků, kudy se do kostela chodí; věk 4 léta, 1 týden, 2 dny.
 13. 1638, 29. VI. pohřben *Mikuláš Broum z Mířetic* (N. Braum von Merscheditz) a Lípy (Lipen), exulant z Čech, 84 let starý boha-bojný muž, který za svého života bibli dvacetkráte přečetl. Hrob jeho nalézá se pod lavičkou proti choru.
 14. 1639, 7. VII. sepulta *Eva Christetta* (!) dceruška *Krištofa Janovského z Janovic*, českého exulanta — za předními dveřmi ve zdi; věk 19 let 20 neděl.
 15. 1639, 29. IX. pohřben *Otto Jan Adam*, synáček šlechtice *Jana Jiříka Haranta z Polžic a Bezdrůžic*, exulantis — u lavic na levo proti choru — věku maje 7 neděl, 6 dní.
 16. 1640, 18. XI. sep. *Hélène Příchovská z Příchovic*, rozená *Sobětická* (von Sobeditz), exulantka z Čech, ve věku 72 let — pod lavičkou chlapců, kudy se jde dō lodi (zemř. 12. ejusdem).
 17. 1641, 28. II. v sobotu pochována *Anna Alžběta*, dceruška *Adama Rudolfa Harranta z Polžic*, bývalého korneta.
 18. 1641, 25. VII. sep. *Sabina roz. von Waldenfels*, druhá chot *Jana Jiříka Haranta z Polžic*, ve věku 37 let 11 neděl.
 19. 1642, 7. VIII. sepulta *Justina roz. Oudražská (Bechyňová)* z *Lažan*, exulantka z Čech — u dveří do rectorovy zahrady. Věk se neví.
 20. 1644, 28. II. sep. *Krištof Janovský z Janovic*, někdy pán na Soustově (auf Schoustrow) v Čechách, exulant — u (obecného) hřbitova, kámen má před sakristií, stáří 62 let 9 měsíců 1 den.
 21. 1647, 22. VII. Zde leží pochována někdy vys. uroz. slečna *Juditá slečna z Dietrichsteinu*, svobodná paní (Freyin), manželská dcera vys. ur. pána *Ludvíka svobodného pána Dietrichsteina* na Rabenstejně, dědičného číšníka a barona v Korutanech, JMC Ferdinanda II. bývalého rady, presidenta komory ve Štýrsku a purkrabího v Celovci, etc. a paní *Anny z Dietrichsteinu*, roz. svobodné paní z *Moshaimu* (von Moshaimb), také již zesnulé. Zemřela v Pánu v Hofu země Voigtlandské 22. měsíce Julii 1647. Bůh dejz jí o soudném dnu blaženého vzkříšení k životu věčnému. Nota: Byla exulantka, 54 léta stará — pochována v kostele sv. Vavřince před kazatelnou dne (nečitelnou) srpna.
 22. 1647, 28. X. sepultus *Václav Příchovský z Příchovic*, někdy pán na Lužanech a Polžicích (Pollschitz), bývalý (sic!) exulant z Čech, stár 73 léta bez 9 neděl.
 23. 1660, 13. IV. pod náhrobník svého pana otce (patrně předešlého

- Václava Příchovského) pohřbena jest *Alžběta Markýta Příchovská z Příhovic*, exulantka z Čech, ve věku 52 let 39 neděl.
24. 1669, 31. III. ráno mezi 5. a 6. hodinou zesnula v Pánu paní *Isabella Dorota Ratiborská ze Chcebuze* (Sechzebus), manželka pana hejtmana,¹⁾ rozená *von Wirsberg z rodu Lanzendorfů*. Narodila se r. 1652 o neděli Exaudi (12. V.). Má hrob před sakristií, kde už 2 z rodiny leží.
25. 1669, 31. XI. sep. *Jan Frydrych*, synáček *Jana Wolfa Ratiborského ze Chcebuze* (Sechzebus), maje věku 21. týdnů.
26. 1672, 10. VIII. poražen šlakem *Jiří Adam Ratiborský ze Chcebuze* na Dolejším Kocově (v. Sechzebus auf Unterkotzau), den na to vedle svého pana otce a paní mátre pohřben ve věku 65 roků 7 měsíců 6 dní.
27. 1703, 12. X. sep. slečinka *Marie Dorotka Friderica*, pana nejvyššího strážmistra Ratiborského na Dolním Kocově, Eppenreutu a Kadicích (Köditz) dceruška, ve věku 16 let 3 neděl 2 dnů.
28. Léta Páně 1711... položen do tohoto hrobu *Krištof Arnošt Ratiborský ze Chcebuze* na Dolním Kocově, Kadicích, Eppenreutu, Bruntálu (Brunnenthal) ve věku 25 let 6 měsíců 3 neděl 2 dní.
29. 1742, 12. XII. zaplatila i tolar ročního poplatku za hroby svých předků paní plukovníková *von Gellhorn*, rozená *von Ratiborský*.

Dr. Frant. Roubík:

K rodopisu Chodů na Domažlicku.

Četné zachované soupisy osedlých v jedenácti historických českých vsích na Chodsku¹⁾ dávají nám možnost sledovat vývoj selkých těchto rodin od první polovice 16. století až do polovice 19. století. Od nejstaršího soupisu z r. 1531 počínaje, máme tak zachovaný srovnávací materiál z let ca 1550, 1567, berní rollu z r. 1654,

¹⁾ Křestní jméno neuvedeno — je to Jiří Adam Ratiborský. Náhrobník Ratiborských nalézal se ve fil. kostele sv. Michaela v Hofu podle poznámky k datu r. 1711.

¹⁾ V archivu ministerstva vnitra v Praze jsou uloženy soupisy usedlých chodských vsí na Domažlicku z let 1531, ca. 1550, 1567, robotní seznamy z r. 1775 a soupisy vyvazovacího katastru z r. 1848. V zemském archivu v Praze zachovaly se: berní rolla z r. 1654, revisitační soupisy z r. 1679, katastr tereziański a josefinský. Upozornit dlužno, že v berní rolle a revisitaci jest obec Postřekov uvedena pod chybým jménem »Bezděkovo«. K dalším vývodům užil jsem i některých soupisů z archivu velkostatku v Koutě. Stručná tato studie vznikla z mých příprav k větší práci: »Dějiny Chodů u Domažlic«, jež jest již delší dobu připravena k tisku, a k níž jsem použil všech zachovaných a z největší části dosud nepoužitých písemných pramenů.

revisitační soupisy, katastry tereziánský a josefinský z 18. století, robotní soupisy z r. 1775 a konečné seznamy usedlých vyvazovacího katastru z roku 1848. Podrobné tyto soupisy umožňují tedy pověštnouti si aspoň v přehledných rysech některých otázek, souvisejících s rodopisem starých chodských rodin na Domažlicku.

V nejstarším berním rejstříku z r. 1531 jest ovšem ještě mnoho hospodářů uvedeno pouze křestními jmény,²⁾ z nichž teprve později vyvinula se jména rodová (Kubojic, Michal, Martinojic, Jankovic, Vítovic, Prokopovic, Jírovic, Adamů, Tuma, Bartík, Hyřík, Havlů, Mach, Koubek, Zyka, Andrle, Hanzlík, Havlů, Ondraš, Vacek, Šimek a m. j.). Rovněž jména, značící řemeslo a zaměstnání, znamenají v této době většinou ještě skutečná zaměstnání, aby se i ona stala teprve později jmény rodovými (Tkadlec, Tesař, Bečvář, Krejčí, Kolář, Mlynář, Mlynařík, Polesný, Kovář, Krigr, Mejtný, Mautnar, Šindelář, Šmíd, Šnajdar a j.) Jména tato nám zároveň ukazují, jaké druhy řemesel byly tehdy v chodských vsích provozovány — šlo jen o krytí nejnutnějších domácích a hospodářských potřeb.

Cetná rodová jména na Chodsku vznikla — podobně jako i jinde — jednak z tělesných a povahových vlastností (Kratek, Černý, Bílý, Hrubý, Šilhavý, Hlavatej, Holej, Tichej, Veselák, Zelenej), jednak z přezdívek (Mistrný, Syrovec, Bříško, Zajíček, Nevstal, Horký, Ctnostnej, Foukal, Psutka, Kazimaso, Levej, Línej, Nejebse) a konečně i podle označení původu (Hradecký, Němec, Polák, Šváb, Švabík, Švajcr, Talian a pod.).

Srovnáme-li soupisy ze 16. století se seznamem poddaných chodských vsí z r. 1848, vidíme velmi jasné, jak poměrně velmi mnoho původních rodů zachovalo se v těchto jedenácti historických českých chodských vsích od polovice století 16. až do polovice 19. století a namnoze až podnes, tedy po plných tří sta let. Svědčí to jednak o populační houževnatosti těchto selských chodských rodin, jednak i o lpení na rodném statku a půdě. Z rodin, uvedených v rejstřících ze 16. století, udržely se v těchže vesnicích až do 19. století tyto chodské rody: v *Pocinovicích*: Veselák, Hronek, Kohout, Čejka, Sekadlo, Jehlík, Sezema (Sezama), Jarý (Jarkovec?), Mikuláš, Suda, Franěk, Bečvář, Zoklman, Matek, Kubš (Kubsa), Mráz, Remsa, Hroník (Hronek), Husník, Jiřík; v *Újezdě*: Ledvina, Kazda, Vavřík, Vaňek, Štefek, Krutina; v *Mrákově*: Konop, Herlík, Marit (Maritovic), Přibul, Pabian (Pabeš?), Mleziva; v *Kyčově*: Mach, Vavrouněk, Kuska (Kustka), Mleziva, Světlík, Mareš; v *Tlumačově*: Kozina, Mleziva, Zdánovec, Hruška, Hašek (Hazek); v *Klenčí*: Řezníček, Papian, Hana, Knopf, (Knap); v *Postřekově*: Kralovec (Král), Bílek, Sokol, Kuželka, Buršík, Váchal (Vachař?), Andrle, Psutka, Šindelář; ve *Stráži*: Jírovec (Jíra); v *Chodově*: Beneš, Beroušek, Štěrba,

²⁾ Soupis chodských usedlých ze 16. století publikoval F. Teplý: Staré popisy Chodů u Domažlic (Čas. pro děj. venkova XVI. 1929, str. 25—49).

Thomaier (Tomar, Tumar); ve Lhotě: Koutník, Jílek, Stašek; Květoň, Panoš, Husník, Šváb, Halama, Štefl, Blahník; v Draženově: Hana, Podestát, Vondraš, Jakubše (Jakubec?).

Kromě těchto rodin zachovalo se na Chodsku až do 19. století — třeba že v jiné z jedenácti chodských vsí, než kde byly v 16. století — velmi mnoho starých chodských rodů, přesídlivších v době od 16. století pouze z původní vsi do jiné chodské obce. Jsou to rody: Pelnář (Pernář), Král, Blatský, Hrubý, Sídlo, Kapic (Kapice), Votava, Svatoš, Černý, Karban, Kubíček, Tochor, Janovej, Třezek (Střezek), Strádal, Sváčina, Němec, Stodola, Kuneš, Zyka, Pejdar (Paidar, Padar), Přibek, Sladký (Sladek). Srovnáme-li tento počet zachovaných chodských rodových jmen s celkovým počtem usedlých z r. 1531, vidíme, že plných 30% starých chodských rodin udrželo se v jedenácti historických chodských vsích nepřetržitě od první polovice 16. století přes tři století až do století 19. Svedčí to jistě o houževnatosti tohoto pohraničního selského lidu, jenž si dovedl zachovat svou rodinou půdu přes všecky nepříznivé doby déle, než mnohé šlechtické rody v tomto kraji. Lamingenové dávno již zmizeli, zatím co Sladcí-Kozinové žijí tu dálé.

Pokud se týče křestních jmen na Chodsku oblíbených, máme ovšem přesnější srovnávací materiál jen o jménech mužských, protože jména chodských žen se v berních seznamech přirozeně nezachovala. Srovnáme-li tyto soupisy od polovice 16. století do 18. století, zjistíme, že nejoblíbenějším křestním jménem na Chodsku bylo Jan, dvakrát tak časté jako druhé oblíbené jméno Jiřík, za nímž pak podle stupně oblíbenosti následují teprve jména Jakub, Matěj, Martin, Ondřej, Matouš, Bartoloměj, Šimon, Tomáš, Pavel, Václav, Vavřinec, Petr, Adam, Rehoř, Wolf a další méně častá jména.

Zbývá ještě dodati, jak se v těchto jménech chodských selských rodů jeví vliv germanisace tohoto pohraničního kraje. Již ze jmen uvedených v rejstříku z r. 1531, lze soudit, že domažličtí Chodové byli českého původu, k tomuto výsledku docházíme ostatně i z celé řady jiných důvodů, o nichž se šířiti nespadá do rámce tohoto článku. Je to ostatně zřejmo již také z nejstaršího seznamu chodských starších z r. 1430. V soupisu z r. 1531 je jen vemi málo jmen, svědčících o německém jejich původu. Poměr tento se ovšem mění postupně času, kdy již v druhé polovici 16. století vznikají v bezprostřední blízkosti starých českých chodských vesnic německé vesnice »na království«, založené již Domažlickými, a od 17. století pak četné německé kolonisační vesnice, zakládané z důvodů hospodářských Lamingeny, a později od 18. století i Stadiony. Již v 16. století však vidíme, že rody původně německé, usazené tehdy v chodských vesnicích, se velmi brzy asimilují českému prostředí. I Němci rodem, jako na př. postřekovský Andrle, jsou vždy solidárně s českými Chody v bojích za stará práva a velmi brzy se zcela počešťují. A i poz-

ději, kdy hlavně od druhé polovice 17. století dostává se do chodských vsí více německých rodin — byli to hlavně chalupníci a »zahradníci«, kteří teprve později domohli se zde pevnějšího hospodářského postavení — nemá to již pronikavějšího vlivu na národnostní ráz tohoto českého pohraničního lidu. Srovnáme-li seznam z r. 1531 se soupisy poddaných chodských vsí ze století 18. a 19., vidíme sice, že počet jmen německého původu dosahuje někde až přes 50% celkového počtu hospodářů (Chodov, Draženov, Klenčí), a i jinde dostupuje procenta velmi vysokého (Kyčov, Mrákov, Tlumačov, Stráž, Postřekov), ale všude pozorujeme týž zjev, že se tyto německé původně rody poměrně dosti brzy zcela počeštují, dávajíce naopak českému živlu řadu vynikajích mužů (Baar, Thomayer, Císlér).

Pro omezenost místa musíme se spokojit jen schematickým znázorněním stoupání počtu německých jmen usedlíků v chodských vsích. Srovnáme-li tedy soupisy usedlých od polovice 16. století, (kdy se již začínají ustalovati rodová jména a přestává označování hospodářů většinou jen podle křestních jmen), až do polovice 19. století, jeví se nám poměr rodových jmen na Chodsku takto (první číslice značí počet jmen českého původu, druhá číslice jména původu německého):

	1567:	1654:	1679:	1775:	1848:
Pocinovice:	48—4	44—12	49—9	133—18	133—18
Lhota:	30—2	28—13	37—11	—	87—19
Kyčov:	41—1	27—12	28—15	47—24	61—30
Mrákov:	15—3	12—4	11—6	29—17	45—23
Tlumačov:	33—1	21—13	24—13	56—17	69—30
Stráž:	15—1	8—8	11—6	25—16	32—20
Chodov:	19—4	13—12	13—12	23—30	23—54
Újezd:	30—4	20—9	23—7	31—19	51—17
Klenčí:	29—8	14—26	12—28	—	66—89
Postřekov:	43—8	23—25	18—32	44—39	66—55
Draženov:	18—3	20—1	14—7	21—12	22—24

Asimilační tento proces počeštování se původně německých rodin (dnes jsou všecky tyto chodské obce ryze české) dál se za okolnosti, velmi nepříznivých českému živlu. Vrchnosti chodských vsí, trpící hospodářsky neustávajícími snahami chodských sedláků domoci se starých svých práv, podporovaly přirozeně německé tyto přistěhovalce na úkor českých poddaných, slibujíce si od posílení německého živlu seslabení resistenční síly českých Chodů v jich boji za starou svobodu.

Chodové tedy národnostně vydrželi, zůstavše nejzápadnějšími Slovany. Vysvětlovati tento zjev domnělým nekatolictvím Chodů, nebylo by však jistě správné. Ukázal jsem již na jiném místě zcela jas-

ně;³⁾ že nedoložená teorie o nekatolickém smýšlení chodských sedláků až do 18. století je zcela mylná. Příčiny resistenční síly chodského lidu dlužno spíše hledati v samé houževnaté povaze těchto hraničářů, v nichž staletý boj proti vrchnostem (od 17. století německým) vypěstoval vědomí nutné solidarity, družnosti a spojení všech sil k úspěšnému hájení starých selských svobod. Síla lidové tradice, jež se zvláště na Chodsku jeví tak zřejmě a silně po několik století, působila jistě k tomu, že jednak vzájemné sňatky, omezené většinou jen na příslušníky původních chodských vsí, jednak i neskrývaný odpor prudkých chodských sedláků proti každému, kdo by jevil snahu zasahovati do jejich starých — tedy i jazykových — práv, přispěl z velké části k tomu, že asimilační síla českého chodského živlu dovedla přirozenou cestou počeštiti všecky německé rody zde usazené. Nelze tu ovšem přehlédnouti ani všeobecného pravidla o přirozeném podléhání národnostní menšiny většině. Jisto je tedy tolik, že na této nejzápadnější výspě slovanského živlu byli to právě jen domažlictí Chodové, kteří svou houževnatostí vsunuli pevný klín do německého pohraničního pásu jiho- a západočeského, udrževše tento kus rodné půdy českým přes všecky germanisační náporu století 17. až 19. Poněkud méně odolným proti tomuto německému náporu byl — jak je ostatně zcela přirozeno — chodský městys Klenčí, ale i zde došlo časem k úplnému takřka počeštění rodin původně německých. Ukázal jsem jinde, jak chodští sedláci přes to, že žili s okolními Němcí sousedních vesnic v plné shodě, jdouce s nimi — zvláště od polovice 18. století — svorně v boji proti Stadionům, zachovali si vždy živé vědomí národnostní, zdůraznivše mnohdy velmi zřetelně svůj český původ protesty proti neoprávněnému útisku se strany německých přistěhovalců, jako na př. v případě Tušmarové.

»Na mladých lidech si tak nejvíc uvědomuju ten náš nedostatek tradice. Což o to, u nás se jezdí ve vyjezděných kolejích až až, víc než sami víme; ale vyjeté kolejí, to není ještě tradice; tradice je společné dílo generací, společná a samozřejmá kázeň. U nás se často začíná od začátku, místo aby se navázalo na dílo předchůdce; proto je u nás tolik programů a tolik ovčinců, které pak mohou mít na skutečný život a vývoj poměrně jen malý vliv.«

K. Č., Hovory s T. G. Masarykem, I. 85.

³⁾ Srv. hlavně moji studii: Vrbovy »Chodské rebélie« a historická pravda (Brázda 1928, i zvl. otisk).

Z nejstarších choustrnických matrik.

První zachovanou zmínsku o choustrnických matrikách máme ve staré pamětní knize z r. 1722, kde se dočítáme, že r. 1694 byl na Choustrníku duch. správcem P. Benedikt Dědek (Diedek), kněz řádu cisterciáckého z Plas. Bydlel v Radeníně, neboť po rozdělení panství choustrnického, nesídlil farář v Choustrníku, nýbrž v Radeníně a do Choustrníka jenom docházel. Matriky však v Choustrníku byly. Ty mezi lety 1690—1696 přišly na zmar. Shořely s farou; praví se v pamětní knize: »ad octo et ultra annos, ubi domus parochialis totaliter ruinata et matricae et omnia notata et jura parochialia per desertionem parochiae a parocho deperdita sunt.« Toto ztracení se hlavně týká knih matričních, neboť práva farářská, desátky po 100 letech farář, P. Joachim Dismas Staniček přece ještě sestavil od r. 1630 a poznámenal. Z těch nejstarších matrik se nám nedochovalo nic, jen určitá tato zpráva, že přišly na zmar. Prvně byly těžce postiženy písemnosti v okolí Choustrníka za válek husitských, kdy se vším zanikla fara ve Mlýnech, r. 1402 zřízená, jak nám dosvědčuje erreční listina v archivu třeboňském. Tehdy po bořen kostel a fara zničena docela; později se připomíná ve Mlýnech vždy jen filiální kaple kostela v Choustrníku. Z této nejstarší doby až do r. 1696 zbyly na Choustrníku 2 pomníky kamenné. Kámen zasazený ve zdi hřbitovní se štítem, zdobeným žebříkem a znakem lekna, přičítaný prvním pánum, stavitelem hradu Choustrníka a pak náhrobní kámen choustrnického, slavného purkrabího, výborného hospodáře Jana Volbrama ze Štěkře, jenž zemřel r. 1558 a jeho manželky Barbory, která zemřela na »mor«, r. 1557. Kámen tento je zasazen do vnější zdi věže a je již těžko čitelný i poškozený; zdobený je vypuklými dvěma erby. Dle zpráv matričních byl dříve položen ve dlažbě, pod chorem, kde se kladli purkrabí a později i jiní čelnější úředníci choustrničtí. Více náhrobních kamenů se nezachovalo, ani dosud nenalezlo; dají se však tušit ve dlažbě, na čtvercové kvádry zpracované...

Po zničení matrik mezi lety 1690—96, byly založeny matriky nové. Však ani ty nás nedošly, neboť nejstarší dochované matriky začínají se r. 1755, odděleně pro Choustrník a pro filiální chrám Páně ve Mlýnech. Před r. 1755 shořela choustrnická fara po druhé a při tom také matriky; utrpěl i kostel, neboť v kostelních účtech se činí zmínka v těch letech o dalekosáhlých opravách kostela a o přelití zvonů. Tehdy však se neztratily písemnosti všechny, neboť z té doby máme zachované »Knihy účtů kostelních« od r. 1740, růz-

né listiny a knihu pamětní s výpočtem všech desátků, dávek a farářských práv a povinností. Fara, beneficium choustrnické, bylo tehdy neobyčejně rozlehlé, pro nedostatek kněží. Obsahovalo nynější farnost choustrnickou, hrobskou a křečskou; tedy 3 farní kostely a 3 filiaální kaple: ve Mlýnech, v Radeníně a ve Vlčovsi u sv. Anny. Z této doby se nám zachoval překrásný pomník — náhrobní deska z červeného mramoru, pěkně pracovaná, smrtihlavou a erby ozdobená, hlásající latinsky poslední věci dobratlivé hraběnce Marie Constantie Voračické, která v kryptě, před oltárem věčný spánek dřímá se svými příbuznými i jinými členy šlechtických rodů, kteří na Choustrníku zemřeli. Tito mrtví byli zapsáni v choustrnických matrikách, které před r. 1755 se ztratily. Důkaz o tom máme ve třech listinách nás dochovaných, které nesou nápis: »Consignatio Nobilium in Ecclesia Chusnicensi baptizatorum, copulatorum et mortuorum«. Tyto 3 archové consignace nutno považovat za nejstarší zbytky knih matričních na Choustrníku. Pro jejich zajímavost, starobylost i jedinečnost je v českém překladu uvádím. Originály jsou psány německy.

Při tom je mi povinností milou poděkovati tuto nynějšímu dp. faráři choustrnickému, p. Janu Pourovi za laskavost a ochotu, se kterou mi dovolil po nejstarších památkách choustrnických na Choustrníku pátrati, je shledávati; při tom mi pomáhal radou i skutkem a poskytoval přátelsky pohostinství — jemu příslovečné. Gratias!

A. POKŘTĚNÍ:

- 1701 5. X. Maria Constantia Theresia Anna Catharina Eusebia Justina Ludmila, slečna
Michael Ant. sv. p. Teyřovský z Einsiedel — Maria Constantia, roz. sv. pí. z e Sporcku. (128).
- 1702 3. XII. Maria Theresia Eusebia Ludmila Barbara Catharina, slečna
rodiče: jako předešle. (134).
- 1704 27. II. Slečna Maria Anna Josepha Ludmila Margaretha Eusebia
Michael Ant. sv. p. Teyřovský z Einsiedel, pán na Choustrníku — Maria Constantia Anna Teyřovská, roz. sv. pí. z e Sporcku. (142).
- 28. IX. Slečna Maria Helena Carolina
Jan Václav Vražda rytíř z Kunvaldu, pán na Vlčovsi — Hedvika Alžběta roz. Tunchin (sic! Tunklin?). (145).
- 1706 26. IV. Slečna Katharina
rodiče: jako předešle. (154).
- 1708 30. IX. sl. Maria Eleonora Anna
rodiče titíž jako předešle, toliko otec uveden jako hejtman kraje bechyňského. (166).
- 1712 21. VII. František X. Josef Antonín Vojtěch Kryštof
Karel Josef hr. Voračický sv. p. z Pabenic, pán na Choustrníku, Božejově a Černovicích — Marie Constantia roz. sv. pí. z e Sporcku, paní na Choustrníku. (189).
- 1713 14. IX. Jan Václav František Sarkander Ferdinand
Ferdinand Ignác hr. Desfours de Mont et Athienville, pán na Semilech a Radeníně — Maria Theresia roz. sv. pí z e Sporcku, děd. pí na Radeníně. (196).

- 1714 10. VIII. František Václav Jan Ignác
 Jan Václav Oudrčský rytíř z Oudrče (Audriczky v. Audricz) —
 Alžběta Oudrčská, roz. sv. pí Voračická. (200).
- 1715 12. I. František Antonín Tadeáš
 Karel Josef hr. Voračický z Paběnic, pán na Choustníku, Božejové a Černovicích — Maria Constantia roz. ze Sporcku. (202).
- 1716 22. III. Joachim Kryštof Benedikt Ignác
 rodicě titíž jako předešle. (209).
23. VII. Ferdinand Jan Prokop Liborius Josef Jakub
 Ferdinand Ignác hr. Desfours atd. jako sub 1713, 14. IX. (211).
- 1719 25. XI. Anna Kateřina Barbara
 Karel Josef hr. Voračický z Paběnic, pán na Choustníku, Božejové a Chvatěrubech — Maria Constantia roz. ze Sporcku, paní na Choustníku. (227).
- 1726 3. XI. Karel Ferdinand Jan Dismas
 František Václav hr. Caretto a Millesimo, pán na Nemyšli — Anna Maria roz. hr. Desfours. (260).
- 1728 1. VII. Václav
 rodicě titíž jako předešle. (272).
- 1731 7. XI. Jan Nep. Maria Ferdinand Tadeáš František Prokop Petr Wolfgang František Helfried hr. Herberstein, pán na Vodici a Vlčovsi — Anna Dorota roz. sv. pí ze Schumana. (298).
- 1734 4. IV. Jan Nep. Tadeáš Maria Flórián Servatius Kajetán Petr Štěpán (Herberstein)
 rodicě titíž jako předešle. (306).
- 1736 26. VII. Sigmund Jan Maria František Antonín Petr (Herberstein)
 rodicě titíž jako 1731, 7. XI. (320).
- 1738 9. VII. Jan Nep. Karel Borr. Petr de Alcantara Vít Florian Erasmus Norbert (Herberstein)
 rodicě titíž jako 1731, 7. XI. (333).
- 1739 1. IV. Ferdinand Jan Václav
 Jan Václav hr. Desfours de Mont et Athienville, pán na Semilech — Alžběta hr. roz. z Weisenburku (Srv. 1740, 2. II.). (340).
4. XII. Jan Nep. Ferdinand Maria František Vít Prokop Vojtěch Jiří František Helfried hr. Herberstein, atd. jako 1731, 7. IX. (347).
- 1740 2. II. Sl. Anna Maria Theresia
 Jan Václav hr. Desfours atd., pán na Semilech a Radenín — Isabella roz. bar. z Weissenwolfu. (348).
- 1749 10. X. Ferdinand Václav
 Jan Václav ryt. z Hostinné — Antonia roz. z Rosenau. (419).
- 1751 4. I. Sl. Anna Maria Catharina
 rodicě titíž jako předešle. (428).
- 1753 17. II. Sl. Maria Theresia Emanuela Constantia Apolonia Leopold Krakovský hr. z Kolovrat — Maria Theresia roz. hr. Caretto z Millesimo. (452).
- 1754 23. III. František de Paula Václav Jan Nep. Eusebius Felix Octavianus Leopold hr. z Kolovrat atd. jako předešle.
- 1755 20. IV. Maria Josefa Valburga Francisca Eusebia Anežka Leopold hr. z Kolovrat atd. jako předešle. (Str. 4 nově založených matrik).

B. ODDANÍ:

- 1700 1. XI. (Ženich): sv. p. Ant. Michael Teyrovský, pán na Křeči a Kožlance — (nevěsta), sl. Maria Constantia, sv. pí. ze Sporcku. Str. 1 (podle r. 1700 nově založených matrik).
8. XI. Hrabě Ferdinand Ignác Desfours de Mont et Athien-

- v ille, děd. pán na Semilech — sl. Maria Theresia sv. pí ze Sporcku.
(2).
- 1701 13. I. Rytíř František Adam Puzar Voděradský z Voděrad, pán na Slatiňanech a Robersteinu — sl. Maria Anna ze Sporcku. (2).
- 1706 27. I. Hrabě Karel Josef Voračický sv. p. z Paběnic, kraj. appelační rada, pán na Božejově — paní Maria Constantia ovd. hrabinka Teyrovská, roz. sv. pí ze Sporcku, paní na Choustrníku. (10).
- 1713 2. II. Hrabě Vojtěch Ferdinand Voračický sv. p. z Paběnic — sl. Antonia roz. hr. Voračická z Paběnic. (21).
- 1726 5. II. Hrabě František Václav Caretto z Millesima, sv. p. na Nemyšli — sl. Marie Anna hr. Desfours de Mont et Athienville. (40).
- 1730 24. XI. Hrabě Jan František Fünfkirchen, děd. p. na Fünfkirchen, Steinbrunnen, Nové Bystřici, Horšově Chlumu — sl. Kateřina hr. Desfours de Mont et Athienville. (49).
- 1731 28. I. Hrabě František Helfried z Herbersteina, sv. p. z Neuburku a Guttenhagu, pán na Krombšti, Loučovicích a Votici, děd. komorník a číšník v Korutanech, lenní pán v král. českém — pí Dorota sv. pí ze Schumann, paní na Vlčovci, ovd. hrabinka po hr. Antonínu Deymovi ze Strítěže. (50).
- 1748 27. VIII. p. Václav Matheus, rytíř z Hostinné — sl. Antonia Knorrin z Rosenuau. Str. 84.
- 1750 24. VIII. p. Leopold sv. ř. ř. hr. Kolovratský z Kolovrat — sl. Maria Theresia hr. Caretto z Millesima. (91).
- 1754 24. II. p. Karel hr. Clary z Aldringen — sl. Antonia hr. z Fünfkirchen. (106).

C. ZEMŘELÍ:

- 1696 9. II. Tit. pí Kateřina Dousovská z Dousova, z rytířské rodiny, stáří 95 let. (1.)
- 1696 18. VIII. Tit. paní, pí. Anna Constantia svob. paní ze Sporcku, paní na Radeníne a Choustrníku, stáří neudáno. (2.)
- 1699 1. VIII. Tit. pí Dorota Dohalská roz. z Dubova, rytířského rodu, paní na Vlčovci, stáří neudáno. (10.)
- 1701 21. VI. Tit. p. Jan Jiří Dohalský, rytíř z Dohalic (psáno: Desolitz!), pán na Vlčovci, stáří neudáno. (13.)
- 1705 14. II. Tit. p. Michael Antonín Teyrovský, svob. p. z Einsiedel, stáří 28 l. (21.)
- 1705 14. II. Tit. p. Jan Sporck svob. pán na Radeníne a Choustrníku, st. 57 l. (22.)
- 1715 16. X. František Antonín, syn tit. hraběte Karla Josefa Voračického sv. p. z Paběnic, pána na Božejově a Choustrníku, st. 3 l. (44.)
- 1722 14. III. slečna Marie Constantia, roz. sv. pí. Teyrovská z Einsiedel, st. 21 let. (53.)
- 1724 27. V. Tit. Josef Deym ze Strítěže (psáno: Strychotiz!), pán na Vlčovci, st. 28 let (60.)
- 1734 14. V. Tit. pan František Karel syn tit. pana Františka hraběte z Herbersteina, pána na Vlčovci, stáří 56 neděl. (72.)
- 1734 3. VIII. Tit. pan František Karel, syn tit. pana Karla Josefa Voračického sv. p. z Paběnic, p. na Božejově a Choustrníku, st. 22 let. (72.)
- 1735 27. XI. Tit. pí Maria Constantia hraběnka Voračická, roz. svob. pí ze Sporcku, paní na Choustrníku a Chvatěrubech, st. 56 let. (74.)
- 1737 6. V. Tit. p. Ferdinand Jan, syn tit. pána hr. Ferdinanda Jana Desfours de Mont et Athienville, pána na Radeníne a Semilech, stáří neudáno. (74.)
- 1738 18. VI. Sigmund . . . (?), syn pána tit. hraběte Frant. X. Herbersteina, pána na Vlčovci, stáří 1½ r. (79.)

- 1741 12. VII. Tit. pán Petr Mathaeus rytíř z Breyforeau (sic), st. 68 l. (86.)
 1742 27. X. Tit. pán František Bohumír hr. Herberstein, pán na Vlčovsi,
 st. 40 l. (86).
 1743 15. III. Tit. paní Maria Theresia hraběnka Desfours, roz. svob. pí
 ze Sporcku, paní na Radeníně, st. 58 l. (89).
 1746 10. X. Tit. pí Hermína hraběnka Mograrin (sic!), bytem na Vlčovsi,
 st. 60 l. (94).
 1753 11. IV. Tit. p. Ferdinand Jan sv. ř. hrabě Desfours de Montet
 Athienville, pán na Radeníně, st. 76 l. (104).
 1759 25. VI. Tit. p. Josef, syn pána tit. Karla Josefa hr. Voráčického,
 sv. p. z Paběnic, na Chustnici a Božejově, st. 48 l. (228 — podle
 úmrtní matriky 1750).
 1765 25. II. Tit. pán Karel Josef hr. Voráčický sv. p. na Paběnicích,
 pán na Choustníku, Božejově a Chvatěrubech, st. 81 l. (242).
 1781 31. XII. Tit. pán Joachim Kristof hr. Voráčický sv. p. z Paběnic,
 sv. p. na Choustníku, Božejově a Chvatěrubech, st. 66 l. (278 — podle
 rejstříku z r. 1745).
-

Jindřich Václav Bezděka:

Bezděkové.

Okolo rodové kroniky: jak vznikala - smysl a cíle - výsledky.

Březnice - to je takové malé městečko ve středních Čechách, jakých naleznete ostatně všude dost podobných. Mají tam čtverhranné náměstí, na něm kostel a školy, radnici, studnu a dvě řady měšťanských domů. Ty domy by chtěly být moderními ale upomínají na pradědečka. To proto, že mají zdi silné na půldruha metru, na dvoře pár věkovitých jabloní a nepochopitelně široký vjezd s dlažbou z ošlapaných kamenů, po nichž choditi znamená hotové martyrium.

V tomhle městečku sídlili od nepaměti Bezděkové. Také já jsem se tam narodil. Myslím, že ani mnoho nepřeženu, prohlásím-li, že když se šlo tam, aspoň kdysi, bydlil Bezděka ob dům, a když se šlo odtamtud, bydlil snad v každém domě. Dnes už je jich tam jenom několik: ztratili jaksi na svém významu a rozběhli se do světa, Bezděkové.

V Březnici je to takové: moderní život tam zasáhne jenom jakoby omylem, a - ulekán - zase zmizí. Je to město staré tradice, kde se zhusta vzpomíná na dědečka, co ten by tomu řekl... V takové tradici jsem také vyrostl. Často jsem vídal svoje jméno na zašlých pomnících tichého hřbitovku, stokrát jsem je slyšel vyslovit. Vždycky mně bývalo nepochopitelným, že ten či onen se jmenuje jako já a přece to není žádný strýček.

To bylo kdysi, hodně dávno. Potom jsme se přestěhovali do hlučného průmyslového města, kde život bil vzedmutými vlnami. jako šílený a nebylo času na vzpomínání. Cesty dø Březnice, časté

a nikoliv bez radosti očekávané, bývaly cestami do květnaté zahrady: něco zde mluvilo ku vnímatelné duši zkazkami zašlých dob, prosilo o vzpomínku, vlichocovalo se a podmaňovalo. Chodil jsem nejradiji na tichý hřbitov u sv. Rocha. Sám a nerušen. Tam spaly řady generací, jejichž životy, trudné i veselé, zračily se poslední vzpomínkou již jen na omšelých pomnících a poválených křížích, plných rezů a patin. Tam spali věčný sen Jezberové, Brunnerové, Zýkové, Ryjáčkové, Nachbarové, Stočtí, Hrdinové a Kottové, a s nimi svorně, co by krok téměř, Bezděkové.

Bývalo mně to vždycky jaksi nepochopitelně divným ono množství nositelů stejného jména na jednom místě. Netroufal jsem se ptát, proč tenhle Bezděka byl jenom ševcem a tu ten zámečníkem, proč onen soused ve vedlejší ulici byl krejčím a jeho bratr řezníkem, jen jakousi spojitost mezi nimi tušíval jsem odjakživa. Že však nebylo nikoho, kdo by vysvětlil, zůstával jsem se svými záhadami sám. Zbývala jen chut objasnití nějak vzájemný jejich vztah, rozplést klubko jejich osudů a narovnat pokřivenou tradici. Žel, bývala to jenom chut, a snad i odvaha, ale nebylo poznatků a vědomostí.

Pák přišla válka. Válka - to bylo takové milé tuláctví. Chvilku zde, chvilku jinde. Nikde nepřetržitě, nikde definitivně. S tisíci lidmi jsem se setkal, s tisíci hovořil. U našeho pluku sloužily skorem celé jižní Čechy. Češi, Němci - všechno na pěkné hromádce. Přicházel jsem brzy tam, brzy onam. Kolik jmen, prapodivných jmen někdy komických, někdy záhadných, bylo třeba vyslechnouti, kolik přečist. Dával jsem pozor: nikdy jsem se nesetkal se svým jmenovcem. U mojí roty sloužil jediný Bezděka: pocházel z Březnice a měl tam hospodu. Toho jsem znal již jako hoch, a nikterak mě neudivovalo, když jsem se s ním setkal daleko v srdci Uher, v melancholické zastrčené garnisoně, kde těha samoty v cizím prostředí neútečně doléhala na unavené srdce.

Tam jsme si, oba jmenovci, poprvé nějak uvědomili, že k sobě patříme. Krajaní - rodáci - přátelé. Počali jsme se interesovati o vztahy svých předků, byli jsme však na tom oba stejně: jmenovec věděl málo, já ještě méně. V roztodivném chaosu střídala se jména Františků, Josefů, Rudolfů, Karlů a Janů, ale positivního nic. Nějak příliš daleko jsme byli od sebe. Nebo nedovedli si vzájemně vysvětlit. Jen to jsme věděli, že jsme u regimentu sami dva, vzácné plemeno.

Válka přešla. Vrátil jsem se infikován zvědavostí, proč v širém světě dalekém nepotkal jsme se s nikým, kdo by byl nesl moje jméno. Co bylo Součků, Černých, Rybářů a Sladovníků - Bezděka ani jeden. Všude sám a sám. Už mne to počalo trochu znervosňovati a myšlenka dávného plánu na proniknutí záhady rostla a mohutněla. K otázce řídkosti jména pojila se znenáhla filologická zvěda-

vost: co tohle jméno vlastně znamená? Počal jsem věc zabírat jaksi šířeji a studoval znenáhla svůj předsevzatý problem. Bezděka - bezděky, to se mně jaksi nehodilo do krámu, a ani německý výraz »unwillkürliche« se mně nechtěl zamlouvat. Řekl jsem si jednou: stop! Podíváš se tomu přímo na zuby!

Počal jsem se sháněti po všechny zprávách a tradici. Vzbuďil jsem naráz uspalý interes malohybenného městečka a sklidil v prvním momentu jenom uštěpačné poznámky. Jaká už lidská povaha je, chodili mně milí spoluobčané jenom se zprávami, které mne mohly přivést na okraj šílenství. Vždycky jenom to špatné a horší. Něco zajímavějšího, co by charakterisovalo, co by dovolovalo činiti závěry, to tém lidem známým nebylo. Tenhle Bezděka byl lump, tamhle ten darebák, tenhle byl sobec, že si nedopřál ani najít, jiný zase ženu bil a já mezi těmi zprávami balansoval jako ekvilibrista mezi vejci, rozchněn a nenasycen, pochybovačný a zvědav, ale od předsevzatého plánu neustupující. Počal jsem chápati lidskou závist: Bezděkové byli vždy dobrí hospodáři a nestřádali slušná jmění. Lidem to příliš padalo do očí jako písek a odtud ta jidášství.

Počal jsem býti kritickým ku všemu, co se mně donášelo k uším. Leč stále jsem neměl předlohy, na které bych byl býval ozkušil, jak se vlastně taková věc dělá. Tápal jsem a bloudil, vymýšlel a zavrhal, zkoušel a zamítl, až se přece podařilo přijít na systém. Nikoho nebylo, kdo by byl nějak poradil, a když jsem se tu i tam osmělil zaťukati se skromným dotazem, dostalo se mně úšklebku a nevyjádřeného opovržení. Často padla i krutá slova o pomatení. Lidé mne nechápali, já nevěděl jak jim to vysvětlit, a přece mne hnala touha přímo šílená, abych tenhle problem rozřešil a osvětlil. Říkával jsem: »Což vás nenapadá, že mezi těmi Bezděky musí být nějaký vztah...« ale zase: úšklebek, chychtot a grimassa, že jsem se někdy z duše zastyděl. Ne za sebe. Za toho druhého.

Moje vášeň však rostla. Byl jsem již proslulým v Březnici: sbírá pradědečky... říkalo se. Začalo se ukazovati, že těch Bezděků je na světě ještě víc. Přišlo studentské nadání: bratr je nedostal, protože jsme nemohli dokázati spojitost mezi námi a zakladatelem, který byl pražským rodákiem. A přece tam bylo výslovne řečeno, že nadání je určeno pro studující mládež z rodu Bezděků březnických. Na příbramském hřbitově se pojednou ukázalo, že tu, pod starým pomníkem z let šedesátých minulého století, spí věčný spánek nějaký Anton Bezdík, Bürger und Kaufmann, a jeho synové Ottakar a Ludvík. Chodili jsme dříve kolem nevšímajíce si ani jedině zbylé po nich památky. Noviny přinesly najednou zprávu, že z věznice krajského soudu plzeňského byl po odpykaném trestu propuštěn Rudolf Bezděka, podvodník a šarlatán, zase březnický rodák. A nikdo z nás ho neznal. K času! ta věc už mně šla pořádně na nervy.

A což Praha! Smíchovský Chytíl vydal objemný adresář poválečné Prahy. Dostal se mně do rukou zrovna v takovém jednom okamžiku, kdy mně problem rodové genealogie dělal zase těžkou hlavu. Nalézám sama sebe. Nalézám však také řadu jiných jmenovců: muži, ženy, nejrůznější povolání a nejrůznější charaktery. To už jsem šel na celou věc systematicněji. Pěkně po pořádku. Jeden týden jedna čtvrt, druhý týden jiná. Nusle, Smíchov, Vinohrady, Bubeneč, Staré Město, Prosek - všude jsem chodil od dveříku dveřím, nesměle tukal a vysvětloval, co chci a jak to chci. V té době - podle náhodně nalezených předloh - pokoušel jsem se již o rodové schema. Vypadalo arcič podle toho: kus to hrálo, kus zase nikoliv. Jednou jsem se mylil v Janovi, jindy ve Františku. A všichni ti lidé udávali svůj bližší nebo vzdálenější původ vesměs: z Březnice, z Březnice, z Březnice. Dříve či později, ale vždycky z Březnice.

Počal jsem méně věiti lidským výkladům a přišel na myšlenku, že to mohou být vlastně jenom matriky, které mně poví více. Zkusil jsem to nejdříve v Příbrami, protože tam jsem měl k matrikám nejbližše. Hrome! materiálu bylo více nežli jsem se nadál, ale ta skripta! Musil jsem se to tedy nejdříve učit číst. Učil jsem se přímo zůrivě. Profesor Klíma, někdejší příbramský archivář a kronikář, rozpoznal ve mně vážného zájemce a vzal mne jak se patří na paškál. Studovali jsme tedy spolu. Luštili, excerptovali, pátrali. Já po svém, pan profesor po pramenech příbramských dějin. Pořádilo se mně animovati starého pána na tolik, že mně vydatně pomáhal. A literatura! Nebylo jednoho jmenného rejstříku, abych jej nebyl prošel s chuti a hltavostí přímo kanibalskou čině si vše možné nemožné i možné poznámky. Haldy poznámek, haldy všelijakého papíru nejroztočivějších formátů a kvality, kupy výpisů a výstřížků utěšeně rostly. Pochopil jsem naráz, že nelze studovati jenom suchá genealogická data, že nutno v paměti zachytiti celkový ráz doby, její smysl a motivy. Chtěl jsem v kronice zachovati kolorit věků, individualitu jednotlivců a jejich vztah k veřejnosti, rodině, obci, státu. Studoval jsem a zaplavoval svůj stůl publikacemi, o kterých se mně před tím ani nesnilo.

Potom se dostavila odvaha k zabírání širšího a širšího pole. Korrespondence, dotazy, zklamání. Někde nebylo zájmu, jinde času na podobné věci. Všichni ti, na které jsem se obracel, pokládali mne asi za tichého neškodného šilence. Takový dojem jsem ze všeho asi míval.

Nedal jsem se odstrašit. Věc začala znenáhla pod rukama rozrůstat do slibných dimensí. Činil jsem smělé závěry, které bylo nutno za týden rozbíjet. Nelekal jsem se nákladu. Stálo to mnohdy hodně peněz, nežli jsem se dobral i jenom ochoty zapůjčiti ku studiu to neb ono. Najednou se mně dostal do ruky Sedláček s Ději-

nami královského města Písku nad Otavou, později Markusova knížka Rodinná kronika. Ejhle: tak nějak mně sama vyskočila před očima široká linie, po které jsem živelně cítil, že se musím brát. A šel jsem.

Nejdříve do březnických matrik. Tam to krásně (nebo někdy také méně krásně, ale přece jenom logicky) pokračovalo nazpět až někdy před počátkem XVIII. století. Pak nic. Zádné zprávy. Ani stopy po tom, odkud se tady ti Bezděkové vzali, odkud přišli a kde byli před tím. Matriky byly vyčerpány, zbyly jenom purkrechtní knihy. V Březnici jich však neměli, bylo v tom směru nutno prohlédnouti deposita Zemského archivu v Praze. Hajdy, trojka! Rozejel jsem se směle do Prahy. Bohat nadějemi, těše se na bohatý zisk. Chyba! Snad právě to těšení nebylo na místě: v Zemském archivu mně předložili první nejstarší knihu březnickou, kterou tam udánlivě měli, teprve z druhé poloviny XVIII. věku. Tam sice Bezděků dost, ale záhada jejich původu zase neosvětlena. Jel jsem domů značně zklamán. Vyexcerpoval jsem sice vše, co bylo možno vyexcerpovati, ale skok nějakých 60-80 roků mezi Pískem (odkudž jsem živelně cítil původ) a mezi Březnicí překlenut nebyl. Při svojí systematické povaze a (odpustte!) spořádanosti nemohl jsem jen tak lehce přejít časový interval tolika desetiletí a navazovat klidně, bez ohledu na skutečnost, mezi oběma městy. Byl jsem z neúspěchu zase jednou rádně deprimován, ale: neodhazovat flintu do žita. Naucil jsem se být při genealogii neobyčejně trpělivým, vyzpovoroval jsem, že nelze tady pokračovati letem sokolím, ale plížením hlemýždě. Tedy i zde se věc časem podá.

A podala se. Ne zcela, ale do značné míry náhodou. Prohlížel jsem kterehosi dne starý archiv březnického okresního soudu čině si pečlivé poznámky, kdyžte tu, aj, kancelista Suchánek se rozpo-menul, že tu někde má vlastně protokol o předání starých purkrechtních knih Zemskému archivu v Praze. Hledal a nalezl. V opisu listiny z roku 1892 se mluvilo o tom, že okresní soud březnický postupuje Zemskému archivu několikero starých gruntovních knih, Liber contractuum neboli trhův, a to z let: 1608, 1648, 1658 a jiné další. Bylo mně trochu úzko při tom: já přece v Zemském archivu byl osobně a tam podle kartoteky nic podobného neměli. Stál jsem před novou záhadou.

Následovala nová cesta do Prahy. Tentokrát s přepečlivým opisem odevzdacího protokolu březnického. V archivu kroutili hlavou: mělo by to zde být ale není. Je. Věřil jsem odevzdacímu protokolu jako hotové svátosti. Hledali, hledali - aalezli. Jinde, nežli kam knihy trhův patřily. Pod jinou Březnicí. Zajásal jsem. Pochopíte zajisté moji radost, když jsem stál skorem před hotovým rozluštěním trápicí mně záhady. Vrhl jsem se na předložené archivalie s hltavostí tři dny hladovícího.

A srovnávaje výpisky, přišel jsem konečně na červenou nit celého dramatu: puzen nedostatkem práce a obživy, a věren starému praktiku veselého vandrování, odebral se první březnický Bezděka, starý Šimon, švec, někdy kolem roku 1710 z města královského Písku, kde stála jeho kolébka, a dostal se cestou až do městečka Březnice. Tam asi byl přitahován mimo to nějakými přátelskými vztahy: roku 1686 ženil se v Březnici jeho otec, zase Šimon, měšťan a cechu ševcovského poctivý vyznavač, s březnickou rodačkou Evou Hutníkovou. Možná, že tam tehda byli ještě nějací blízci příbuzní, ku kterým Šimon junior na vandru zavítal. Mimo to studoval v Březnici i v letech 1681—1685 Šimonův bratranc Jiří na jezuitském gymnasiu, a ještě později bratr tohoto, Václav Jan František Bezděka, potomní důstojný pan děkan města Písku. Tím položen základ k bezděkovské filiaci březnické: co zatím postupem doby Bezděkové v Písku vymřeli, rozplemenil se rod paterým proudem až na dnešní dobu, a já mám jaksi rodové potěšení náležetí k linii nejmladší. Proto sám jsem také ještě mlád, ač v rodině z dětí nejstarší.

V Písku už to pak šlo rychle. Tam mají skvěle uspořádaný archiv. Zvěčnělému panu profesorovi Sedláčkovi vděčná pamět! Také tam mají prastaré matriky, už od roku 1627, ze kterých se to čte všechno jakoby uchystáno. Od 1710 nazpět na 1640 byl téměř už jenom skok. Ovšem skok několikadenní a ne zcela bez námahy. Přece však jenom skok. Do Písku přišel první Bezděka, švec Matěj, roku 1640, nebo nedlouho před tím. Z Hlubocka, z osady Munice. Bylo nutno znovu se dotazovati na vzdálených místech, neboť další, zatím objevené stopy ukázaly, že na Budějovicku žije ještě dnes mnoho Bezděků. Dříve o tom nikdo z nás neměl potuchy. I ukázalo se, že v Municích, na jednom selském statku, seděl bezděkovský rod od nepaměti. Nové studium archivů zemských, veřejných i soukromých, spousta dotazů, korespondence, pátrání u badatelů a interessentů konečně vyjvilo, že již léta Páně 1530 přichází tam ono jméno poprvé. Tím - zdá se - jest však historie na ten čas vyčerpána. Bude sotva možno proniknouti ještě dále nazpět: jména se tenkrát teprve tvořila, a nalezne-li se co, bude to jenom doplněk známých faktů, třeba podstatný, který však protáhnouti pod tento rok sotva bude možno.

Úsilovným badáním, což ostatně jest zcela lidsky pochopitelné, nabude člověk řady poznatků, které by mu jinak zůstaly zhola neznámými. Sám komerčialista, chopil jsem se věci jaksi cbchcdnický: maje styky s pražskými žurnály, rozhodil jsem do větru plamennou výzvu ke všem svým jmenovcům, buď aby se přihlásili sami, nebo aby mně je, kdo má trochu dobré vůle, učinil známými. Stalo se. Noviny přinesly noticku o mojí práci a skutečně: zprávy se počaly zvolna trousit. Ze všech možných stran. Někde se jmenovci přihlásili přímo (před tím jsme o sobě neměli navzájem nejmenšího po-

nětí), jinde poslal výpisky z matrik a archivalií některý slovutný správce farního úřadu. Dokonce jeden z oněch budějovických Bezdečků si ke mně přijel sám osobně, a překvapen obsáhostí, smyslem a cílem práce, animoval se natolik, že nyní pracujeme vzájemně ruku v ruce.

Při celé práci stál jsem vždycky sám a sám. Následkem neznalosti method musil jsem vynalézati nejrůznější systemy: jak si ku zprávám domáhati, jak je hodnotiti a dokládati, musil jsem přelouskatи hotové kopce nejrůznějšího archivního materiálu, sběhati hony světa a klepati mnohdy u dveří, zavřených nikoliv na petlici, ale železem a závorami. Musil jsem vytrpěti mnoho nepochopení a vystáti mnohé příkoří. To často bolívalo více nežli neúspěch. Dokončuji práci, která bude vděčným pomníkem zašlých generací: sám, a snad jednou i můj syneczek uchováme ve vděčné paměti tradiči starého, ryze českého, výbojněho, hospodářsky dobře fundovaného a bystrého rodu, k němuž bude po tatkovi nálezeti. Nechci svojí prací ničeho více docílit, nežli oživiti vděčnou pamět starých zašlých generací, jejichž popel už dávno rozvát po úhlech světa. Poděkovati tou prací za svoje vlastní bytí a tradovati do příštích pokolení její poslání. Nedosel-li jsem často uznání sám a na těch místech, které měly míti pochopení, snad budoucno poví, že moje práce nebyla marná.

Nosíme, Bezdečkové, krev nejčeštejší, nepomísenou krví germánských sousedů. Dožívali jsme se dlouhého věku: stáří přes tři čtvrtiny století nejsou u nás pražádnou vzácností. Byly jsme plemenem inteligentním a nadaným: řada spisovatelů, kněží a intelektuálů od dob nejstarších dodnes hrdě to dokazuje. Byli jsme smělí, dobývační a hrdí, nesnášejíce se ledabyle s řízením osudu: tam, kde osud přimákl ku zdi, vymkli jsme se směle a hrdě, abychom znova tyčili čela proti rozběsněnému vlnobití života. Byli jsme plemenem svérázným, a řeknu rovnou: značně egoistickým, což nám umožnilo nastřádati statky, které podle slov Písma mol žere a rez kazí. Předávali jsme si ony statky s generace na generaci, pyšni na to, že už děd, praděd, prapraděd na této líše oral a sil, k dnešnímu stavu základ dával a ochraňoval pro budoucí. Nevymřeme. Jestliže tu i tam některá linie se vyžije, jak už tomu v životě národa není jinak možno, a ztratí se nenávratně v moři rasy, zase linie druhá pokvete silnými jedinci na doby příští. Byli jsme rodem zdravým, který býval skláněn ku hrobu jedinou chorobou: věkem a stářím. Nikde po celá staletí neukázala se žádná zrůdnost, nikde stopy duševní choroby. A kde byly, tam dlužno jejich kořen hledati v krvi matčině.

Měli jsme předky vynikající duševně i materiálně: každá odštěpující se linie, zasazená do prsti těžkého klopotu, začínala dobývat skývu chleba mozolnýma rukama, aby za nedlouho měnila

tvrdé mozoly na lesk drahého kovu a nejkrásnější výsledky vlastní námahy, které byly korunou jejího snažení. Ani tvrdé krušné doby válek po celá čtyři staletí nás nezničily: bývali jsme vojáky zdatnými, nelekavými a nebojácnými, jejichž tradice přenášela se z iinie do linie, z pokolení do pokolení. Člověk sedlák, starý Bezděka v Municích, byl skalou, o kterou se rozbíjel osud: Bezděkové, ať jsou kde jsou, jsou průkopníky, jsou novými skalami, které se týčí ve vlnobití života neochvějně a tvrdě, a těmi skalami zůstanou. Municice, taková malá ves, jest společnou kolébkou všem, a přece jest nás již po celém světě: se všech stran, z jihu, severu, západu i východu hlásí se příslušníci starého českého rodu, aby podali důkaz, že patří k plemeni, které vytrvá ... (Dokončení.)

* * *

Rodopisné časopisy německé. Našim rodopiscům jistě se přihodí, že jim bude třeba hledat poučení v cizích rodopisných časopisech. Dle »Familien geschichtliche Bibliographie«, kterou vydala »Zentralstelle für Deutsche Personen- und Familiengeschichte E. V.« v Lipsku v l. 1925—1929, sepisují tuto aspoň nejdůležitější:

1. A b e n d, Hallischer Genealogischer Mitteilungsblatt. Halle.
2. A b h a n d l u n g e n, Wissenschaftliche (des Erfurter Genealogischen Abends). Erfurt, Anders und Lange.
3. A d e l s b a t t, Westfälisches, Monatsblatt der Vereinigten Westfälischen Adelsarchive. Velev i. W.
4. A h n e n e r b e. Bund für Sippen- und Wappenforschungshilfe, Erbkunde und Rassenpflege E. V. Berlín.
5. A r b e i t s g e m e i n s c h a f t kurpfälzischer Sippenforscher. Mitteilungsblatt für Familien-, Stammes- und Wappenkunde des kurpfälzischen Gebietes.
6. A r c h i v für Sippenforschung und alle verwandten Gebiete. Görlitz, Starke.
7. B l a e t t e r, Braunschweigische genealogische. Herausgegeben vom Braunschweigischen Genealogischen Abend. Braunschweig.
8. B l a e t t e r des Bayerischen Landesvereines für Familienkunde. München.
9. B l a e t t e r, Familiengeschichtliche. Monatsschrift für die gesamte deutsche wissenschaftliche Genealogie. Herausgegeben von der Zentralstelle für Deutsche Personen- und Familiengeschichte. E. V. Leipzig.
10. B l a e t t e r für Fränkische Familienkunde. Herausgegeben von der Gesellschaft für Familienforschung in Franken. Nürnberg.
11. B l a e t t e r für Württembergische Familienkunde. Herausgegeben vom Verein für Württembergische Familienkunde. Stuttgart.
12. B l a e t t e r Waldeckische Familiengeschichtliche. Herausgegeben von der Abteilung für Familienkunde des Geschichtsvereins für Waldeck und Pyrmont. Bad Wilungen.
13. E k k e h a r d. Mitteilungsblatt deutscher genalogischer Abende, früher »Hallischer Genealogischer Abend«, gegründet 1921, Mitteilungsblatt.
14. F a m i l i e n a r c h i v, Westfälisches. Herausgegeben von der Westfälischen Gesellschaft für Familienkunde. Münster i. W.
15. F a m i l i e n f o r s c h e r, Der Monatschrift für die gesamte wissenschaftliche Genealogie. Herausgegeben von Wilhelm Nagel. Mannheim.
16. F a m i l i e n f o r s c h u n g, Deutsche. Monatsschrift des Bundes für praktische Forschungshilfe der Familien-, Heimat- und Wappenkunde. Küstringen, W. Funck.

17. *Familienforschung*, Jüdische. Mitteilungen der Gesellschaft für jüdische Familienforschung. Berlin.
18. *Familienforschung*, Sudetendeutsche. Herausgegeben von der Mittelstelle für Familienforschung des Deutschen Verbandes für Heimatforschung und Heimatbildung in der Tschechoslowakischen Republik mit dem Sitz in Aussig. Aussig.
19. *Familienkunde*. Kölner. Nachrichtenblatt der Kölner Ortsgruppe der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde. E. V. Köln.
20. *Flugschriften* der Zentralstelle für Deutsche Personen- und Familiengeschichte. Leipzig.
21. *Forschungen und Mitteilungen* des österreichischen Instituts für Genealogie, Familienrecht und Wappenkunde. Wien.
22. *Heimatspiegel*, Thüringer. Archiv für thüringische Stammes-, und Familienforschung. Monatsblätter für Heimatkultur und vaterländisches Denken. Weimar.
23. *Herold*, Der Deutsche. Zeitschrift für Wappen-, Siegel- und Familienkunde. Herausgegeben vom Verein »Herold«. Berlin.
24. *Chronik*, Hessische. Monatsschrift für Familien- und Ortsgeschichte in Hessen und Hessen-Nassau. Darmstadt.
25. *Mitteilungen* der Genealogischen Gesellschaft zu Frankfurt a. M. Frankfurt a. M.
26. *Mitteilungen* der Hessischen Familiengeschichtlichen Vereinigung. Darmstadt.
27. *Mitteilungen* der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde. Köln.
28. *Mitteilungen* der Zentralstelle für Deutsche Personen- und Familiengeschichte. Leipzig.
29. *Mitteilungen* des Roland, Vereins zur Förderung der Stamm-, Wappen- und Siegelkunde E. V., Sitz Dresden und der Sächsischen Stiftung für Familienforschung Dresden.
30. *Mitteilungen* des St. Michael, Verein(s) deutscher Edelleute zur Pflege der Adels- und Familiengeschichte. München.
31. *Mitteilungen*, Heraldische. Vierteljahrsschrift für Wappenkunde, Wappenkunst, Geschlechterkunde und sonstige verwandte Gebiete. Herausgegeben vom Heraldischen Verein »Zum Kleeblatt«. Hannover.
32. *Mitteilungsblatt* des Chemnitzer genealogischen Abends (Familiengeschichtsforschende Gesellschaft für Chernitz und das Erzgebirge). Chemnitz.
33. *Monatsblatt* der Heraldischen Gesellschaft »Adler«. Wien.
34. *Nachrichten* der Gesellschaft für Familienkunde in Kurhessen und Waldeck. Cassel.
35. *Nachrichten* der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde. Köln.
36. *Nachrichten* der Zentralstelle für Deutsche Personen- und Familiengeschichte E. V., zugleich für das Deutsche Familienarchiv. Leipzig.
37. *Roland*. Archiv für Stamm- und Wappenkunde, Monatsschrift zur Festlegung von Familiengeschichten und Familienwappen zum Austausch für Familiengeschichtsforscher, Wappen-, Exlibris-, Siegel- und Münzsammel, sowie für heraldisch genealogische Vereine. Papiermühle.
38. *Roland*, der deutsche. Mitteilungen des »Deutschen Roland«, Vereines für deutsch-völkische Sippenkunde. Berlin.
39. *Suchblatt* für den Familiensucher. (Beiblatt zur Wochenschrift »Familiengeschichtliche Quellen.«)
40. *Suchblatt* und Anzeigeblatt, Familiengeschichtliches. Herausgegeben von der Arbeitsgemeinschaft der deutschen familien- und wappenkundlichen Vereine. Leipzig, Degener und Cie.

41. *Vierteljahrsschrift für Wappen-, Siegel- und Familienkunde*. Herausgegeben vom Verein »Herold« in Berlin. Berlin.
 42. *Vom Ahn zum Enkel*. Herausgegeben vom Arbeitsring für Stammspflege. Lüdingsworth.
 43. *Zeitschrift der Zentralstelle für niedersächsische Familiengeschichte*. Hamburg.
 44. *Zeitschrift für kulturgechichtliche und biologische Familienkunde*. Herausgegeben vom Willy Hornschuh. Nürnberg, L. Spindler. Kjk.
-

Stan. Ondrák C. ss. R, Libějovice u Netolic:

Jmenný obsah matrik chelčických z let 1664—1851.

Který Čech nezná Chelčic, rodiště českého Tolstého? Farnost zdejší je prastará, plebán připomíná se tu při kostele sv. Martina již v r. 1384 (Balb-Miscell.) Starobylost kostela i farnosti potvrzuje románský portál, zazděný na jižní straně chrámové. Středověká duchovní správa v Chelčicích však zanikla v náboženských převratech 15. a 16. věku. Obnovena až po válce třicetileté, přibližně pro území dnešní farnosti chelčické, vitějovické a lomecké.

1. Prvním známým farářem, který r. 1664 založil chelčické matriky, byl Rudolf Stramaus z Althoffenu, řeholní kanovník třeboňský, (v letech 1664—66, podruhé 1675—76). Mezitím jej vystřídal cisterciák vyšebrodský Duchoslav Alfons Mráček. Po roce 1676 spravují farnost knězi světští: Řehoř Stiglitz, Jan Bedř. Matějček, který započal druhý svazek nejstarších matrik a Jiří Chmelenanský. Teprve Frant. Karel Kormout (1693—1722), rodák z Lanškrouna působil v Chelčicích trvale a tam i zemřel. Matriky r. 1720 rozdělil, založiv pro okolí Chelčic tři nové svazky a samostatnou matriku pro okolí Vitějovic, která arci nebyla do našeho soupisu pojata.

Vitějovice s okolím, ve středověku část zaniklé farnosti v Blanici, připojeny k Chelčicím za katolické reformace. Do vzdáleného kostela sv. Markéty ve Vitějovicích dojížděl farář každé třetí neděle; zatím bohoslužbu konal za něj hrabčí kaplan v poutním kostelíku na Lomci. Protče však, (dle svědectví farních »Pamětí«), mnoho lidu i dětí zmíralo bez kněze a časté zátopy znemožňovaly pravidelné bohoslužby, zřízena po resignaci faráře Poschera (1732—1747) z osad Vitějovic, Hracholusk, Svojnice a sousedních mlýnů farnost samostatná. K ní přidal patron a majitel panství libějovického, Frant. Leopold hrabě Buquoys ještě šestnáct chalup na panství netolickém a své poddané sedláky v Boru.

K farnosti chelčické náležely tedy po r. 1747 jen osady Chelčice, Libějovice s Lomcem, Hvožďany, Újezd, Černěves, Nestanice, Truskovice a Křepice, okolní dvory jako Nový dvůr libějovický a Záhorčí, kromě toho i vzdálené Krtely, dvůr Rabín, Malovice a Malovičky. (Opis zakládací listiny v »Pamětech«.)

Z duchovních správců zaslouží si zmínky také Bohumil Ignác Hostounský z Kosmačova, rodák plzeňský (1724—32). Založil »Pamětní knihu«, kde při soupisech desátků rodopisec najde cenné doplňky ke studiu matrik, jako seznamy rodin, jejich přídomky a ocenění majetku.

Nový pokus, rozdělitи rozsáhlé farní území, stal se při nastoupení faráře Frant. Hufnagela (1785—1806). Tehda zřízena byla, po nezdařeném jednání o faru, lokalie na Lomci, (fara až r. 1859), se samostatnými matrikami pro osady: Černěves, Nestanice, Krtely a obojí Malovice. Ani tyto nové matriky lomecké nebyly pojaty do tohoto článku. V Chelčicích pak pořízeny po r. 1785 matriky nové a to pro jednotlivé osady zvláště. Hufnagel za svého dlouholetého úřadování sám jich napsal sedm svazků, načež r. 1805 začal novou serii, v níž pokračovali jeho nástupci: exjesuita Schulbach († 1835), Karel Hanzlovský († 1850) a Bart. Řeřicha..

2. Matriky chelčické představují dnes více než 50 číslovaných svazků. Pět nejstarších (z let 1664—1784) je krásně zachováno a celkem čitelně napsáno. Svazek čís. 1. počíná 29. dubna 1664 a končí rokem 1682 včetně, má stran 196, vazba je kožená, rozměry 30×20 cm. Svazek čís. 2. začíná lednem 1683, obsahuje 3 oddíly zápisů křticích, oddavkových a pohřebních, na 594 stranách, zevně podobný je prvnímu, jen vazba je ozdobnější. — Tři svazky další zahrnují léta 1720—1785; čís. 3 zápisy snubní (listů 258, popsáno 116); čís. 4. zápisy křestní (listů 375, popsáno 287; na stránce 321—338 vložka o dětech nemanželských z ll. 1723—62 včetně); čís. 5 o pohřbech (listů 262, popsáno 217).

Po roce 1785 rozděleny jsou matriky již podle farních osad: *Chelčice* č. 6 a 13 (do r. 1827), — *Libějovice* č. 7 (—r. 1804), — *Hvožďany* č. 8 a 15 (—r. 1836), — *Újezd* č. 9 a 16 (—r. 1835), — *Truskovice* č. 10 a 17 (—r. 1825), — *Křepice* č. 11 a 18 (—r. 1827), — *Dlouhá Ves* č. 12 a 19 (—r. 1837). Jen druhý svazek libějovický čís. 14 má nestejný rozsah: křestní zápisy do r. 1818, snubní do r. 1819, úmrtní do r. 1830.

Matriky novější a nejnovější vykazují ovšem ještě větší počet svazků. Uvádím stručně jen ty, které mají vztah k tomuto článku a to v pořadí: křestní — snubní — úmrtní, každý svazek s příslušným číslováním a rokem posledního zápisu.

1. *Chelčice* č. 36. (1878) — č. 25. (1881) — č. 28. (1876). — 2. *Libějovice* č. 21. (1862) — č. 22. (1874) — č. 37. (1890). — 3. *Hvožďany* č. 29. (1874) — č. 23 (1889) — č. 39. (1890). — 4.

Újezd č. 30. (1849) a č. 42. (1903) — č. 26. (1857) — č. 38. (1890). — 5. Truskovice č. 20. (1874) — č. 32. (1890) — č. 31. (1862). — 6. Křepice č. 24. (1880) — č. 27. (1882) — č. 33. (1890). — 7. Dlouhá Ves č. 35. (1890) — č. 34. (1885) — č. 40. (1890).

3. Indexů k matrikám chelčickým existuje několik. Nejstarší z počátku 19. století — pouhý pokus, kromě toho dva jiné, neúplné a opotřebované. Ve válečných letech 1915—18 úmornou prací všechny zápisu však znova přehlédl, doplnil a za ll. 1664—1851 do dvou foliových registrů abecedním pořadem zapsal tehdejší duchovní správce Josef Leška, nyní os. děkan na Lomci u Netolic. Tento dokonalý Index, obsahující na třicet tisíc zápisů jmenných (při čemž udán i rok, otec dítka nebo nevěsta, místo, svazek a stránka v matrice) usnadňuje nesmírně stopování rodové.

V následujících řádcích uvádíme hesla všech rodinných jmen v matrikách chelčických se vyskytujících, způsobem, jehož užito bylo v Č. R. S. Čs. roč. I. str. 118. Vypuštěna byla tedy jména kmotrů a svědků, ale též nevěst, pokud běží o zápisu sňatkove. Přidán však rok, kdy se jméno poprvé v matrikách vyskytuje. Jména velmi častá tištěna jsou s i l n ě j i. Kde se dala prokázat totožnost několika jmen, jen pravopisem odlišných, uvedeny všechny na novodobý tvar a přidány verše nejodchylnejší. Nepravidelné rozdělení v písmeni S a Š ponecháno úmyslně, aby v obsáhlém Indexu usnadnilo se hledání interessentům.

Jmenný obsah matrik křestních, oddacích i úmrtních.

Abraham (1675), Adám (1667), Adamec (1680), Alenka (1696), Aleš (1686), Alexandr (1764), Ambrož (1676), Anton (1700), Antoni (1729), Assenbaum (1838), Audek (1720), Augustin (1750), Auroda (1718), Auřada (Ouř-, 1690), Aymon (Ey-, 1713).

Baar (1719), Babůrek (1814), Balcar (1784), Baloušek (Pa-, 1734), Bančík (1676), Banoňha (1687), Barcaba (1681), Barcal (1761), Bártá (1673), Bartíz (1671), Bartl (Partl, 1770), Bartoš (1672), Bastl (Bo-, 1677), Baubelík (1698), Baur (Pauer, 1679), Bayer (1694), Bažan (1729), Bažantník (1670), Bečes (1733), Bečka (1683), Bečvář (1671), Bečvařík (1672), Bedlivý (1673), Bednář (1667), Běhounek (1748), Belek (1777), Bělka (1761), Bend a (1669), Beneš (1671), Beran (-on, 1718), Beránek (1686), Berger (1816), Bergkammer (1757), Berka (1798), Bernreiter (1844), Beyer (1704), Beyvl (1684), Bězděka (1729), Biahaur (1690), Bibal (Býv-, 1774), Bican (1690), Bicek (1692), Bílek (1747), Bilenek (1686), Bílý (1668), Bina (1824), Bitzig (1697), Bízek (1836), Bižek (1687), Bláha (1696), Blank (1669), Blažej (1762), Blažek (1683), Blecha (1821), Blindt (1706), Bohatý (1667), Bolech (1712), Booz (1682), (Bor (Por, 1705), Bordova (žen. 1771), Borovanský (1708), Bösenböck (1758), Bosl (1673), Boublinský (Boubin, 1664), Bouček (1668), Boudu (1673), Boudek (1765), Božiovský (1712), Brabec (1670), Brail (1837), Brandlinský (1684), Brandstätter (1802), Brašna (1668), Brašnička (1682), Brejcha (1750), Brell (1768), Březina (1820), Brichti (1700), Břicháček (1833), Brixii (1752), Brodin (1812), Brom (1666), Brož (1683), Brožek (1677), Brožík (1665), Brožka (1678), Brožovský (1707), Brůha (1677), Brucha (1826), Brůna (1686), Brůžek (1712), Brych (Prych 1667), Buble (1738), Bu-

dař (1695), Budín (1820), Buchta (1673), Buchtele (1780), Bukulič (1713), Bulášek (1836), Burda (1782), Bürtlynger (1651), Burzinger (1706), Buska (1682), Bussin (1720), Busta (1695), Byba (1695).

Čahina (Ca-, 1706), Čacha (1746), Čáká (1666), Čakal (1756), Cáp (1696), Čapek (1666), Častka (1772), Cäusler (1790), Čava (-ba, 1709), Čech (1680), Celerin (1702), Ceplecha (1833), Čermák (1758), Černý (1669), Čertík (1711), Czeler (1769), Czerlinger (1774), Cibulka (1803), Cibuzar (1834), Cigler (1738), Cihla (1796), Cihlář (1671), Cihlářovský (1672), Cimperg (1674), Cinádr (1703), Číték (1794), Čížek (1768), Čížkovský (1825), Čondl (1843), Couza (1727), Crann (1681), Čuba (1675), Cumpel (1851), Čuněk (1819), Čuzna (1667), Cyffrem (1692), Cyprian (1669), Czaumüller (1746), Cziegrosset (1782), Czucha (1681), Czupik (1706).

Dědour (1747), Dehurt (1698), Deverenec (1713), Dindich (Tyndich, 1740), Ditrich (1813), Dobeš (1772), Dobíš (De-, 1677), Dočkal (1850), Dojlejší (1690), Domína (1664), Donner (1807), Doškář (1676), Dráb (1732), Dráp (1849), Dražný (-a, 1743), Drmolka (1699), Drvoštěp (1678), Drůbek (1712), Druha (1697), Dub (1719), Dubský (1838), Duda (1676), Dudáč (1665), Dudař (1669), Dudek (1689), Duchoslav (1686), Dupáč (1693), Dušek (1677), Dušík (1847), Dvčák (1696).

Eder (Edler, 1715), Ehemajer (1836), Ehrendorfer (1826), Eliáš (1672), Emler (1763), Erhart (1774), Ernekr (Erndekr - kl, 1734), Eymon (Ay-, 1708).

Faber (1701), Fackenberg (1785), Faktor (1671), Fasiniaris (1726), Fata (1676), Fayschel (1754), Faytl (Fej-, 1679), Fencl (1774), Fer (1770), Feuer (1843), Feyerer (1696), Feykus (1698), Fiála (1680), Fidler (1693), Figl (1718), Fikač (1699), Filec (1821), Filip (1686), Fýšar (Fischer, 1678), Fišmistr (1673), Flaksa (1845), Fleischhaker (1798), Fleischl (1751), Flek (1687), Floth (1835), Fňouk (a) (Fnugka, 1665), Fokr (1758), Forholc (1674), Forka (1671), Formánek (1691), Forst (1700), Forstel (1777), Förstl (1830), Francouz (1676), Fridl (1819), Frischeisen (1749), Fritz (1709), Froyd (1699), Frýda (1848), Fryš (1692), Fučík (1669), Fukač (1823), Funda (1768), Funka (1749), Fürst (1705), Futba (1719), Fux (1745).

Gabriel (1730), Gajč (1681), Galffé (1732), Gassauer (1845), Gayer (Gey-, 1712), Geiger (1821), Gelk (1767), Genger (1743), Georg (1784), Gesl (1788), Gezek de Richterfeld (1765), Girtler, ryt. Kleeborn (1850), Glückselig (1779), Goldmann (1766), Goldšmid (1841), Görgl (1755), Grabenstein (1771), Graff (1736), Greger (1766), Gregora (1847), Greml (1813), Gressing (1740), Grill (1841), Griser (1773), Grisl (1769), Gürth (1751), Gyrok (1753).

Haas (1843), Haberger (Ho-, 1708), Hablesreiter (1702), Hadač (1830), Hádek (1750), Hájek (1669), Hajný (1699), Hák (1731), Hala (1764), Halberger (Heil-, 1733), Halm (1720), Hamberger (-erk, 1742), Hamlík (1848), Hamlíř (1678), Hammerling (1722), Hamr (1685), Hamrlík (1712), Handschuh (1757), Handšur (1830), Handt (1724), Hanzáralík (1666), Hanuš (1708), Hanzl (1687), Hanzlovský (1850), Hanžlík (1703), Harant (1712), Harásek (1702), Haraus (1714), Harmach (1693), Hart (1692), Haser (1785), Hašek (1669), Hauser (1736), Häusler (1819), Hauzner (1668), Havel (1669), Havran (1717), Havrda (1686), Havlíček (1666), Hazuka (1667), Hederich (1808), Hegi (1706), Heil (1696), Heimüller (1772), Heisler (1784), Helfer (1778), Hendriš (1756), Henrich (1702), Herberger (Höher-, Hee-, 1769), Hering (1745), Herz (1777), Herza (1726), Hesl (1787), Hessler (1827), Heyza (1771), Heyduk (1818), Himmel (1719), Hinum (1721), Hlava (1676), Hlaváček (1687), Hlavatý (1702), Hloušek (1697), Hluchý (1672), Hnilička (1685), Hoděc (1670), Hoffélnér (1757), Hoffenthal (1842), Hoffer (1715), Hojda (1776), Hojdar (1672), Hojdekr (1827), Holeček (1674), Holík (1782), Hollas (1834), Höltzer (1773), Holub (1679), Holý (1678), Holzäpfel (1841), Honďák (1777), Hönig (1806), Hont (1727), Hontl (1840), Honzík (1664), Hora (1692), Horažďovský (1839), Horák (1785), Horák (1749), Horčíčka

(1716), Horký (1806), Horský (1836), Hostoánský z Kosmačové (1728), Houdek (1669), Houška (1670), Houstka (1771), Hovad (1737), Hovorka (1745), Hrabá (-bě, 1679), Hrad (1710), Hrbek (1748), Hrdlička (1696), Hřebec (1691), Hrnčíř (1706), Hron (1725), Hronek (1706), Hrubý (1703), Hrudka (1784), Hubáček (1666), Hubený (18c9), Hübner (1818), Hucek (1707), Hudler (1826), Hufnagl (1756), Huldt (1736), Hůla (1665), Hulík (1845), Hůlka (1802), Humbach (1770), Huml (1772), Hummer (1733), Huissecký (1681), Hvězda (1728).

Chachel (1736), Chaloupka (1700), Chalupa (1836), Charvát (1678), Chrupa (1703), Chlach (1670), Chmelař (1729), Chmelenský (1720), Chobr (1692), Choc (1671), Chrášťanský (1736), Christl (1697), Chromý (1664), Chvatál (1689).

Jager (1709), Jachymka (1671), Jagenhauzer (1726), Jakeš (1813), Jakubec (1665), Jameyl (1692), Janát (1768), Janata (1702), Jančar (1848), Jancer (1717), Janda (1668), Janeček (1798), Jann (1817), Janoušek (1707), Janovský (1667), Jansa (1677), Januška (1756), Janutka (1667), Jarés (1674), Jaroš (1698), Jean (1696), Jedlička (1846), Jednonohý (1671), Jech (1719), Jelínek (1670), Jelk (1765), Jeřábek (1832), Jestřáb (1851), Jezl (1781), Ježek (Ge-, 1756), Jílek (1664), Jindra (1694), Jíra (1679), Jiran (1668), Jirek (1834), Jiřík (1702), Jirkal (1673), Jirkovský (1720), Jirovec (1677), Jirovský (1822), Imper (1677), Jokl (1737), Jork (1781), Jungbauer (1681), Jungwirt (1832), Ivajič (1680).

Kabát (1666), Kačer (1796), Kadeřávek (1666), Kadíč (1731), Kadláček (1800), Kadlec (1666), Kakouška (1666), Kalejt (1666), Kalfé (1734), Kalina (1739), Kalova (žen., 1778), Kam en (1739), Kaprál (1671), Karel (1664), Karkulík (1829), Karlec (1698), Karlendovský (1728), Karlíček (1759), Karpíšek (1694), Kartous (1726), Karvák (1736), Karvan (1665), Karvánek (1700), Kašpar (1671), Kašpárek (1703), Kava (1719), Kavan (-ban, 1673), Kayr (1820), Keder (1715), Keinhar (1783), Kern (1686), Kerner (1704), Kigler (1818), Kilian (1679), Kincl (1784), Kindermacher (1693), Kirchberger (1740), Kisl (1783), Kivek (1760), Klecanda (1694), Klemer (1779), Klích (1779), Klína (1682), Klimeš (1666), Klomfar (Krom-, 1667), Klucký (1831), Kmitl (1687), Knap (1810), Knoteck (1676), Kober (1696), Koberna (Gob-, Kub-, 1679), Koblenzer (1711), Kocáb (1717), Kocourek (1709), Kočí (1685), Kohn (1823), Kohout (1669), Kojha (1720), Kojinec (1683), Kokrha (1667), Kolafa (1666), Koláček (1666), Kolář (1678), Količer (Kolyžer, 1698), Kolísek (1714), Koller (1824), Komár (1752), Komárek (1666), Komper (1726), Konopička (1687), Konvalyn (a) (1691), Konvička (1667), Konzal (1666), Kopáč (1842), Kopenec (1709), Kop(e)la (1678), Kopta (Ky-, 1683), Koreš (Ku-, 1746), Kořínek (1667), Korít(a) (1825), Kormout (1722), Kornitzer (1799), Kortus (1718), Košatka (1707), Koštál (1850), Koštka (1705), Koština (1837), Kostinec (1833), Kotel (1722), Kotlaba (1680), Kotrba (1752), Kotzinger (1705), Koubal (1686), Koubovec (1832), Koudela (1760), Kouřinský (1720), Kouník (1698), Kovanda (1667), Kovář (1667), Kovářík (1672), Kovera (1671), Koza (1670), Kozák (1743), Kozel (1667), Kraft (1787), Kraim (1771), Krakeš (1832), Krajíř (1741), Král (1667), Kralert (1810), Králík (1700), Krall (1803), Královský (1819), Kramperger (1724), Krása (1690), Krassl (1702), Krátký (1668), Kratochvíl (1697), Krauskopf (1785), Krauthanzl (1702), Krauz (1763), Krayner (1804), Krčín (1721), Krčmář (1665), Krebs (1713), Krček (1769), Krejcar (1732), Krejčí (1666), Krejčíček (1841), Krejsa (1666), Krěnek (1672), Krěžel (1712), Krieser (1767), Kriváček (1734), Krivánek (1807), Kríž (1666), Křížek (-íček 1702), Kroffig (1733), Krosob (1704), Krotký (1703), Kroupa (1716), Krozinger (1769), Krška (-čka 1808), Kruch (1674), Krumpl (1673), Kubá (1667), Kuban (1668), Kubašta (1708), Kubič (-ka 1667), Kubiček (1796), Kubík (1823), Kubán (1702), Kubíš (1716), Kublenec (1670), Kubrnat (1688), Kučera (1694), Kudlata (1749), Kühlher (1817), Kuhroušek (1717),

Kuchelwerk (1708), Kukačka (1672), (Kukla (1731), Kulysl (1678), Kupeček (1845), Kupler (1703), Kus (1679), Kutá (1672), Kutina (Ky-, 1668), Kvásnička (1669), Kvelovský (1689), Květoň (1807), Kvílín (1759), Kyseľa (1673).

Labord (1677), Lagron (1835), Lahodný (1668), Landsmann (1786), Lang (1798), Lapský (1749), Láska (1748), Lauseker (1740), Lazna (Lo-, 1675), Ledvina (1673), Lehner (Lech-, 1772), Lenc (1678), Lenk (1684), Lev (1765), Lidl (1717), Lichmoznc (1666), Líkař (1680), Linker (1772), Lipler (1735), Listr (1731), Liška (Lys-, 1670), Lobka (Lobkovic, 1748), Löffler (Lit-, 1694), Logstl (1679), Lomecký (1849), Lorenz (Laurencz, 1685), Lovčí (1666), Lub (1724), Lukáš (1847), Lukeš (1676), Lukšovský (1695), Lutter (1782), Lynek (1719), Lysar (1804), Lyzl (1683), Lžička (1718).

Macyn (1680), Mahel (1697), Mach (1671), Mácha (1680), Macháček (-ák, 1780), Macharda (1755), Machart (1836), Maidl (1772), Majš (1772), Malík (1667), Malomocná (?) (1684), Malychar (1678), Malý (1684), Mandelíček (1828), Mandelík (1836), Mandelinka (1671), Manka (1685), Mann (1737), Marek (1666), Mareš (1665), Maršan (1824), Markytán (1804), Martan (1743), Martin (1793), Martinec (1831), Martínek (1677), Martinovský (1842), Mařík (1704), Massauer (1687), Mastný (1698), Mašek (1622), Mášl (1763), Matáha (1668), Matějček (-jíč-, 1670), Matějovský (1705), Matija (1758), Matouš (1667), Matoušek (-ík, 1667), Matuška (1673), Matura (1728), Matyáš (1667), Maur (1750), Mayer (1742), Mazina (1834), Meinhard (1830), Meis (1721), Meisetschläger (1846), Meltzner (1770), Mertl (1694), Mertlík (1668), Mezera (1670), Měřička (Mi-, 1790), Míček (1697), Michal (1672), Mik (1759), Míka (1807), Mikadym (1680), Mikál (1732), Mikeš (1696), Mikl (1685), Mikoš (1798), Mikuška (1725), Mikovec (1784), Mikuláš (1689), Mikšíček (1760), Mikšovský (1695), Milčner (Mültz-, 1763), Milisdörfer (öl-, 1825), Milleger (1742), Milwcker (1722), Mlekos (1745), Mlíčko (1821), Mlynář (1667), Močl (1716), Modler (1748), Mogles (1738), Mokředa (1747), Morava (1671), Moravec (1674), Mothegl (1741), Motl (1725), Motyčka (1764), Motzal (1707), Moyses (1698), Mráček (1680), Mrázek (1697), Mráz (1666), Mrkáček (1679), Mrňka (1681), Mrsička (1791), Muchl (1828), Mucherl(e) (1736), Musil (1848), Muška (1665), Mühlstein (1804), Mydlář (1703), Myslivec (1676).

Náhrada (1837), Narvara (1675), D'Navara (1698), Nečas (1742), Nečina (Nehzina, 1724), Nedbák (1677), Nedbal (1843), Nedorost (1671), Nehoda (1671), Nehyba (1703), Nejedlý (1742), Nehurt (1697), Neškodný (1842), Neubauer (1736), Neubert (1843), Němec (1669), Něměček (1668), Nikl (1696), Niklín (1696), Nikodým (1691), Nižanský (1748), Nosek (1698), Noska (1823), Novák (1666), Nováček (1844), Novotný (1667), Nožička (1762).

Očenášek (1768), Ortperger (1672), Oswald (1850), Ottenschläger (1739), Ouřada (Au-, 1666), Ovesný (1744).

Paar (1764), Pabauček (1723), Pachler (1734), Pálek (1718), Paleta (1675), Palma (1708), Pamer (1744), Pambruk (1829), Panc (1717), Pánek (1802), Panoha (1732), Panyška (Zen. 1694), Panza (1677), Papoušek (1706), Papež (1741), Papík (1766), Páral (1837), Partl (Bartl, 1772), Pasák (1685), Pašek (1667), Pastýř (1667), Pátek (1709), Patera (1702), Pauer (1699), Pauk (1675), Paul (1671), Paule (1749), Paukner (1825), Pavel (1764), Pavelka (1685), Pavlička (1822), Pavlický (1686), Pavlík (1689), Pavlovský (1784), Payr (1694), Pecka (1670), Pečer (1691), Pečch (1667), Pechinder (1848), Pekář (1668), Pekelný (1679), Pelc (1690), Peleček (1810), Pelech (1666), Penc (1665), Pěnička (1761), Penygni (1679), Pernek(a) (1772), Peroutka (1751), Pešek (1703), Petr (1715), Petráš (1822), Petrášek (1666), Petrovouš (1744), Petřík (1688), Petřík (1729), Petrnoch (1677), Petrovský (1835), Petřálek (1720), Petřelka (1709), Peyr (1716), Píbal (Bi-, 1670), Pichler (1771), Pikavit (1702), Pikel (1796), Piksa (1667), Pilaf (1724), Piller (1718), Pimperle (1699), Pinc (1683), Pindt (1697), Pinkava (1762), Pint (1765),

Pinter (1740), (Pintíř (1730), Pirchan (Pirkhan, 1838), Pirkl (1741), Pírko (1672), Píroušek (1683), Pištala (1668), Pitzerá (1722), Pivonka (1690), Pizinger (1818), Placek (1786), Plager (1723), Plach (1670), Plachý (1702), Plank (1672) Plau (1677), Plavec (1750), Plefka (1724), Plecháty (1674), Plouhar (Pro-, Prau-, Plu-, 1667), Plozer (1694), Pobička (1671), Pobříslo (1684), Podlaha (1779), Podlešák (1667), Podruh (1665), Poduška (1795), Poer (1734), Pochop (1670), Pokorný (1703), Polák (1736), Polanský (1846), Polesný (1689), Polinka (1720), Polívka (1756), Polka (1715), Polobenda (1728), Popelíč (1686), Por (Bor, 1701), Po ráde k (1667), Posekaný (1802), Potěpka (1692), Potměšil (1688), Poucha (1709), Prachař (1726), Prášek (1666), Praxl (1683), Prel (-r, 1769), Preyer (1849), Prezha (1720), Prhař (1720), Přibík (1723), Přibil (1711), Příbramský (1834), Prigl (1709), Priher (1669), Prince (1799), Přivýk (1667), Probost (1668), Probst (1720), Profant (1830), Procházka (1667), Prokeš (1668), Prokop (1666), Prosek (1688), Prucha (1765), Prych (1720), Przyborský (1715), Pšenička (1839), Pucka (1720), Pudlivítr (1668), Pun ochář (1667), Put (1723), Putz (1687), Pvör (1721), Pýcha (1666), Pyskáć (1678), Pytlík (1669).
 Rabba (1841), Račan (1745), Radaš (1806), Ranthaus (1746) Rauch (1724), Rausal (1679), Řebeček (1720), Řehoř (1667), Reichwein (1841), Reiff (1703), Reis (1735), Renc (1741), Renner (1758), Reřicha (1811), Řezáč (1667), Rezanka (1677), Rezek (1724), Řezník (1668), Řička (1849), Řídký (1833), Richter - Igloda šl. z Voseka (1846), Rieger (1783), Rigl (1771), Říha (-cha, 1674), Rima (1719), Rimkova (1768), Ritterberger (1771), Roče jdl (Rotschädl, 1665), Rodbaun (184c), Rodbaur (1816), R o jka (1697), Rokůsek (1666), Rosswohl (1707), Roth (1706), Roubík (1845), Rožboud (1806), Rudolt (1744), Rusmüller (1773), Ruza (1778), Ruzha (1788), Růžička (1667), Rydl (1672).

Sádlo (1691), Sagenhauser (-häser, 1726), Sak (1820), Sakva (1673), Sam betz (1730), Samec (1668), Samek (1728), Samohel (1690), Sandbeck (1795), Sator (1725), Saumilner (1739), Sedláček (1696), Sedlák (1698), Sekunda (1703), Sedlmar (1685), Slepý (1666), Severa (Seb., 1688), Shrozovský (1694), Scheiffing (1701), Schmied (1737), Schneider (1723), Schneidler (1740), Schön bek (1709), Schuch (1788), Schulz (1723), Schweger (1748), Sig mund (1704), Sindter (1691), Skalický (1831), Skarecký (1766), Sklenář (1752), Skoba (1667), Skočdopole (1680), Skopec (1666), Skuhrač (1667), Skuna (1667), Skýva (1744), Slad (1691), Sládek (1666), Sladký (1756), Sláma (1680), Slanina (1678), Slavík (1742), Slepčka (1850), Slepý (Slipi., 1666), Slouha (1666), Sluk a (1674), Slunéčko (1796), Smita (1765), Smolík (1766), Sobolík (1713), Sobotka (1723), Soček (Žo., 1792), Sochor (1690), Sojka (1667), Solnař (1675), Sosna (1671), Souhrada (1844), Soucha (Sauka, Zau., 1693), Soukup (1673), Spail (1720), Spalt (1718), Spazierer (1743), Spindler (1724), Spiroch (1722), Springer (1703), Spršný (1703), Srbený (Shrb-, 1664), Srnec (1829), Standfest (1754), Staněk (1729), Starý (-rnéj, 1670), Starnbacher (1740), Stařík (1831), Steger (1746), Steidl (1772), Stehlík (1700), Stein (1735), Steinhauer (1719), Steinmacher (1751), Steinocn (1782), Steinsperinger (1704), Stejko za (Stoj., 1669), Stejskal (1669), Stekman (1786), Stezka (1684), Stiný (1834), Stluka (1693), Storkar (1763), Straberger (1712), Straka (1667), Strakotinský (1680), Strašil (1687), Strauss (1720), Streinz (1802), Stříbrný (1797), Strnad (1723), Strobach (1778), Strosser (Stroz-, 1765), Stuckbauer (Stek-, 1699), Studlar (1789), Stuchlík (1707), Stüttbauer (1698), Suchomel (1680), Šulc (1768), Svatek (1846), Svěchota (1794), Svoboda (Slo-, 1691), Svobodný (1723), Symandl (Si-, Zi-, 1688), Sýkora (1688), Syrovátka (1696), Syrový (1674).

Šafář (1665), Šafařík (1683), Šafránek (1753), Šacherl (1832), Sálek (1809), Šamata (1674), Šamoník (1697), Šanda (1667), Šandera (1740), Šartner (1690), Šata (1677), Šatava (1688), Šaubar (1772), Šaustal (1698), Šaurek (1818), Šebela (1737), Šebesta (1667), Šedivý (1680), Šedtfelner (Schöff-, 1720),

Šesták (1669), Šerm (1768), Šetlík (1837), von Šeure (1841), Ševčík (1697), Schauflinger (1698), Scheidermach (1696), Scheimer (Šay-, 1688), Schnelizer (1718), Schönburger (kníže, 1823), Schulbach (1835), Šíkl (1718), Šílený (1741), Šiling (1796), Šíma (1671), Šimák (1757), Šimek (1678), Šimon (1683), Sindelář (1687), Sindtler (1702), Šimko (1779), Šinost (1715), Šípek (1811), Širová (žen., 1730), Škola (1851), Škarecký (1668), Škerenda (1712), Škudla (1700), Šlegr (1784), Šmaus (1801), Šmejkal (1680), Šmidt (1703), Šmiral (Šmirale, 1702), Šnайдр (1710), Sneeberg (1832), Šnek (1680), Šnelcer (1831), Snure (1841), Šoffman (1776), Sochtner (1771), Šolz (1724), Špaček (1849), Sperl (1813), Špiroch (Spi-, 1703), Šplechta (1708), Špolil (1679), Šrámek (1683), Šrul (1770), Štamfar (al 1672), Štamfl (1668), Štanberk (1667), Stanger (1671), Štangle (1664), Štědrala (1686), Steinhauser (1801), Štekman (Ste-, 1796), Štěpán (1666), Stich (1707), Štini (Sti-, 1765), Štobl (1846), Štranc (1676), Štrasser (1818), Strauhova (žen. 1752), Štraus (1724), Štros (1667), Student (1833), Študlar (1833), Šulc (1674), Šupitar (1847), Šuster (1794), Šut (1704), Šuta (1678), Šumbauer (1678), Šváb (1703), Šváger (1818), Švamberk (1832), Švarc (1744), Švarcl (1838), Švarcman (1791), Švec (1667), Švegr (1741), Švehla (1665), Švik (1813), Švočzmann (1685), Šynov (1714).

Talafous (1795), Taška (1666), Täubler (1783), Teichl (1762), Teischl (1771), Telátka (1743), Templ (1729), Teringl (1758), Tesař (1665), Teska (1721), Tetaur (1762), Tetrovš (1765), Teyvl (1669), Tfaunmiller (1742), Thein (1746), Thunichtgut (1711), Tiegel (1845), Tichtl (1813), Tobiáš (1683), Tomáň (1797), Tomek (-er, 1679), Tomsa (1797), Tomšíček (1745), Tomšík (1791), Toncar (-zer, 1799), Tošnauer (1770), Tortner (1766), Toušek (1771), Trenkel (1813), Tržek (1796), Trojan (1849), Troll (1772), Trslyk (1672), Tropmauer (1724), Trottenauer (1723), Trotter (1707), Trouba (1722), Trousek (1719), Trousil (1730), Trubl (Tro-, Trau-, 1713), Trübs (1707), Trypes (1674), Tůma (1669), Tupý (1760), Turek (Türk 1666), Turonovský (1673), Tyndich (Din-, 1752).

Uhlíř (1682), Ul (1720), Ulrich (1780), Urban (1669), Urbany (1814), Ursal (1729), Uttl (1809).

Váčkář (1669), Václavík (1687), Wagner (1716), Vagdl (1678), Vaghais (1667), Vago (šlechtic, 1840), Vagtmon (Vejmon, 1719), Vachet (1776), Valdhauzer (1850), Valenta (1680), Valík (1727), Valný (1683), Váňa (1851), Vanda (1749), Vaněček (1813), Vaněk (1669), Variš (1818), Vatka (1719), Vávra (1709), Vavřina (1667), Vavruška (1666), Veber (1736), Večerka (1801), Večeř (-esk, 1694), Vegschader (1742), Weis (Vajs, 1713), Weisheipel (1775), Weinberger (1766), Veizes (1681), Vejlyngr (1675), Velek (1667), Velešina (1739), Vemka (žen., 1728), Vendel (1732), Veselý (1680), Věšín (1816), Veverka (1765), Veyskal (Vegs-, 1678), Wiesner (1851), Vičír (1669), Viktor (1694), Viktorýn (1689), Vilím (1670), Willinger (1697), Vincenc (1689), Vindis (1725), Vinkler (1819), Vinrez (1672), Vinzig (1815), Virc (Würz, 1795), Vítěk (1668), Witt (1752), Vladyka (1679), Vlach (1668), Vlasák (1846), Vlášek (1828), Vlček (1716), Vlčice (žen., 1728), Vnujka (1720), Vobr (1724), Voda (1730), Vodák (1727), Vojáčka (žen., 1684), Vojeczek (1666), Vojík (1683), Vojka (1715), Vojta (1674), Vojtíšek (1718), Vojtík (1850), Vokatý (1823), Vokurka (1685), Volech (1746), Volf (1730), Volinka (1671), Volthauser (1697), Volší (1664), Vondra (1667), Vondrášek (1832), Vondráček (1772), Vondřej (1667), Vopička (1742), Vorlíček (1776), Vorlík (1737), Votava (1697), Votruba (1685), Voves (1737), Vovesný (1743), Vrabec (1668), Vrábek (1745), Vrásitý (1669), Všetečka (1674), Všudybyl (1697), Vuzenč (Vy-, 1675), Vyžrálek (1730), Vzyho (1719).

Zabička (1747), Zagroš (1728), Zahn (1770), Záhor (1688), Záhorka (1682), Záhour (1668), Zahradka (1674), Zachariáš (1809), Zachulká (1835), Zajíc (1698), Žák (1673), Zámečník (1837), Zána (1683), Zapářil (1677), Zapuš (1761), Zásmucký (1727), Zaucha (Zouka, 1723), Zaucher (1708), Zaunmillner (Tfaun-, Sau-, Czau-, 1747), Zbíral (1840), Zborník (1844),

Zedník (1685), Zechil (1668), Zeilinger (1773), Zelenka (1696), Zelený (1694), Zeman (1666), Zemánek (1836), Žemla (1761), Ženíšek (1711), Zibříz (1682), Ziglbauer (1826), Zícha (-ka, 1666), Zikenbaur (1822), Zigmund (Sig., 1669), Zimán (Sym., 1666), Zimoto (1835), Žipek (1815), Zit (1666), Zitenský (1679), Živízek (1697), Žižka (1765), Žlábek (1671), Žoček (Soc-, 1671), Zochor (1801), Zulich (1719), Zvonár (1675).

Přidán budou i soupis osad a samot, odkud osoby uvedené pocházely. Celkem běží o místa v dnešní diecézi budějovické a pokud jsou vzdálenější, o zápisu sňatků, při nichž ženich nebyl z farnosti. Jsou to osady následující:

Bavorov, Bažantnice (u Libějovic), Bažantnice (u Malovic), Bělč (u Prach.), Bělčice, Besednice, Bilsko, Binau, Blanice Malá, Blovice, Bor, Borčice, Boršov, Březí, Budějovice, Buková, Bukvice (u N. Hradu), Bzí.

Čavín, Černéves, Číčenice, Cihelna (chelčická i libějovická), Čichtice, Čkyně, Čubčice, Dlouhá Ves, Dlouhoště, Dobrá Voda, Dříteň, Dub, Dubenec, Gallnetschlag, Háj, Hájek (u Vítějov.), Heřmaň, Hláska, Hlavatec, Hluboká, Holičky, Hory (Libějovické, Vodňanské), Hoříkovice, Hoštice (Střelské), Hradiště, Hracholusky, Hrbov, Hvožďany, Chalupy (u Chelčic), Chelčice, Chladina, Chlumany, (Chumena), Chrášťany, Chvaletice, Chvalšovice, Jelenky, Jeníkov, Jičín, Kaplice, Kardašova Řečice, Klenovice, Klus, Konopiště, Královice, Kranicko, Krašlovice, Křepice, Křešovice, Krtely, Křtětice, Kváskovice (u Paračova), Lázeň sv. Maří, Laziště, Lhenice, Lhota (?) Lhota (Líkařova a Dubská), Lhota Prašivá, Lhotka, Libějovice, Liběj, pazderna, Lidmovice, Ločenice, Lomec, Mahouš, Malovice, Malovičky, Malý Bor, Měkynev, Mičovice, Milenovice, Mokrý Lom, Mydlovary, Myšenec, Myslivna (u Chelčic), Nákrí, Nebahov, Nekvasovice, Nestanice, Netolice, Nezdášov, Nezdice, Nový dvůr (u Libějovic), Nová hospoda (?) Nové Hrady, Nová Ves, Nový zámek (libějov.), Novosedla, Obora, Šíman, Ostroměř, Panská ves, Pazderna (u Netolic), Petrův Dvůr, Písek, Podeřště, Praha, Prachatic, Pražák, Přeborovice, Přídolí, Protivec, Protivín, Psí hora, Rábín, Račice, Račín, Radomilice, Radošovice, Rožmitál, Roudnice, Rychnov (n. M.), Sedlec (u Netolic), Sedlice, Šemslíce, Setuň, Schilersdorf, Šipoun, Skaly, Skočice, Soběnov, Štěkeň, Štětice, Stožice, Strachovice, Strpy, Strunkovice, Suchdol, Svinětice, Svonice, Temelín, Temnice, Těšínov, Těšovice, Tonetschlag, Tourov, Třebanice, Třeboň, Trhové Sviny, Tričmerš, Trsov, Truskovice, Ujezd, Újezdec (?), Vatkov, Wedles, Vepří, Vídeň, Vítějovice, Vitice Vlachovo Březí, Vodňany, Volary, Volešník, Volšovice, Vonošovice, Vosek, Vrábín, Vrabinec, Vrbice, Všeteč, Výrov, Záblatí, Záblatičko, Záborí, Záhorčí, Zálezly, Záluží, Zbudov, Ždár, Žernovice, Žichovec, Žitná, Zliv, Žumberk.

Bibliografie rodopisného písemnictví o dědičnosti, rasové hygiéně a vědách zprizněných.

Sestavil Roman Procházka, Praha 1930.

Alexander Frz. und. Staub Hugo: »Der Verbrecher und seine Richter«, Wien 1929.

Allen, Ch., viz Strasburger!

Alsb erg, Moritz, »Die Grundlagen des Gedächtnisses, der Vererbung und der Instinkte«, Reinhardt-München 1910.

Am bros R.: »Ueber psychische Vererbungsforschung« Archiv für die gesamte Psychologie XXVIII., 1913.

Arndt, Rudolf: »Biologische Studien« II., Artung und Entartung, Greifswald 1895.

Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie einschliesslich der Rassen- und Gesellschaftshygiene, Herrsching bei München.

Bail, Osk., und Blau Jos.: »Familienforschung« Böhmerlandverlag Eger 1920.

Basler, A.: »Einführung in die Rassen- und Gesellschaftsbiologie«, Franckh-Stuttgart 1926.

Bateson: »Mendel's principles of heredity«, Cambridge University Press 1909.

Baur: »Einführung in die experimentelle Vererbungslehre«, Berlin 1911.

Baur Erwin, E. Fischer & F. Lenz: »Menschliche Erblichkeitslehre und Rassenhygiene«, Lehmann-München, 1927 & 1930.

Beer, Sanel: »Blut und Schicksal« sensationelle Ergebnisse der Blutgruppenforschung Neues Wiener Journal, Wien 9. L. 1930.

Beer-Pinnow, C. von.: 1. Menschheitsdämmerung?« eine Darstellung der menschlichen Vererbung und ihrer Bedeutung für das Volkswohl«, Stilke-Berlin 1929.

2. »Die Zukunft der menschlichen Rasse«, Berlin 1925.

Berg L.: »Geschlechter«, Berlin 1906.

Bermbach Paul: »Vererbung der Augenfarbe« Mitteilungen der Westdeutschen Gesellschaft für Familienkunde VI., Köln 1924.

Blau, Jos., viz Bail!

Blumenbach: »De generis humani varietate nativa«, Göttingen 1795.

Boháč Ant., Studie demografické. »Národopisný věstník československý«, roč. VIII. 1913. (Rec. »Naše Věda«, I. 25./6.).

Bollinger: Ueber Vererbung von Krankheiten, Stuttgart 1882.

Born, Eric Frh. von: »Das Absterben der Adelsgeschlechter in Nordeuropa-Familiengeschichtl. Blätter 3, Leipzig 1928.

Brockhaus: Allgemeine deutsche Real-Encyclopädie für die gebildeten Stände (Conversations-Lexicon) Artikel »Erbliche Krankheiten« Leipzig 1824.

Brockhaus: Conversations- Lexikon, Artikel »Erbliche Krankheiten« Leipzig 1830.

Brožek, Prof. Dr. Art.: 1. Zúšlechtění lidstva (Eugenika). (Duch a Svět, č. 6), 2. rozš. vydání, Praha 1922.

2. Pro lepší budoucnost národa. Kapitola z eugenické profylaxe. Čsl. národní čítanka, Praha 1928.

3. Ukázka studia vloh a vlivů okolí v rodokmenech. Praha 1927. (Zvl. otisk ze »Zprávy III. sjezdu pro výzkum dítěte«.)

4. Correlation between the mating selection and the surrounding conditions in man »The Tribe of the Pejas, Sedlcan-branch«. (Zvl. otisk z »Institut international d'anthropologie, II.e session Prague 14—21 Septembre 1924.) Paris, 1926.

5. »Individualita a rodokmen«, Časopis Rodopisné Společnosti česko-slovenské v Fraze, 1929.
- Büchner: Die Macht der Vererbung, Leipzig 1882.
- Butte H.: »Familienforschung und Rassenkunde« Roland 5./6., Dresden 1924.
- C.: »Poměr věku mezi manžely«, příloha »Národní Politiky«, Praha 12./1. 1930.
- Carnegie's Institution of Washington, Station for Experimental Evolution, (práce a roční zprávy) Washington U. S. A.
- Chalupný Dr. Em. Sociologie. I. Základy. III. Sociální činitelé. V. Vývoj lidstva. Praha 1916, 1917, 1919.
- Chapeau rouge, A. de: »Einiges über Inzucht und ihre Leistung auf verschiedenen Zuchtgebieten« Hamburg 1909.
- Conklin, E. G.: »The mechanism of heredity« 1908.
- Correns Carl: 1. »Die neuen Vererbungsgesetze«, Berlin 1912.
2. »Gesammelte Abhandlungen zur Vererbungswissenschaft aus periodischen Schriften 1899—1924«, Springer-Berlin 1924.
- Coudenhove-Kalergi, R. N. Graf von: »Adel«, Leipzig 1922.
- Crzellitzer Art.: »Familienforschung« Handwörterbuch der sozialen Hygiene, Vogel-Leipzig 1912.
- Dach, Erich F.: »Achtzehn Billionen Ahnen« zur Naturgeschichte der Familie, »Die Koralle« X. 525 ff., 1929.
- Darwin: 1. »On the origin of species by means of natural selection« 1859.
2. Das Variieren der Pflanzen und Tiere im Zustand der Domestikation, Stuttgart 1878.
3. »Die Abstammung des Menschen und die geschlechtliche Zuchtwahl« deutsch von J. V. Carus, Stuttgart 1890.
- Davenport: 1. »Inheritance in stature« Genetics II., 1917.
2. Ueber Vererbung der Temperamente, Proc. Nat. Ac. sci. I., 1915.
3. »The effects of race intermingling« Proc. Am. Phil. Soc. LVI., 1917.
- Dejerine J.: »L'hérédité dans les maladies du système nerveux«, Paris 1886.
- Delvincourt G. L. N.: De la mucité génito-sexuelle, Paris 1834.
- Dettro, C.: »Die Theorie der direkten Anpassung und ihre Bedeutung für das Anpassungs- und Deszendenzproblem«, Jena 1904.
- Dühring Eugen: »Die Judenfrage als Frage der Rassenschädlichkeit«, Reuther & Reichard — Berlin.
- Dulaure J. A.: »Die Zeugung in Glaube, Sitte und Bräuchen der Völker« (deutsch von Kraus & Reichel), Leipzig 1909.
- Dunger, O. C. Frh. von: »Mutterstämme« Neue Wege für Vererbungs- und Familienforschung, Graz 1924.
- Durand de Gross: »Sur les races nobles de l'Aveyron« 1879.
- Düsing C.: »Die Regulierung des Geschlechtsverhältnisses bei der Vermehrung der Menschen, Tiere und Pflanzen«.
- Dvořák Jan: »Nové směry sociální hygieny na poli ochrany dítěte«, Revue o neuropsychopathologii, therapii, veřejné hygieně a lékařství sociálním I., Praha 1911.
- Ehrenfels, Christian: »Die Sexualmoral der Zukunft«, Archiv für Rassen - und Gesellschafts - Biologie XXII./3, München 1929.
- Ehrlich, P.: »Ueber Immunität durch Vererbung und Säugung«, Zeitschrift für Hygiene und Infektion. XII., 1892.
- Eimer, Th.: »Die Entstehung der Arten auf Grund von Vererben erworbener Eigenschaften nach den Gesetzen organischen Wachsens« Jena 1888.
- Esteve: »L'hérédité romantique dans la littérature contemporaine«, Paris 1924.
- Eugenics Record Office Bulletin: »The legislative and administrative aspects of sterilization« U. S. A. 1914.

- Feis, O.: »Studien über die Genealogie und Psychologie der Musiker«, Wiesbaden 1910.
- Féré: »Dégénérance et criminalité« essai physiologique.
- Fetscher, R.: 1. »Untersuchungen über das Geschlechtsverhältnis der Neugeborenen in kinderreichen sächsischen Familien« Roland 4/6, Dresden 1929.
 2. »Familienforschung und Erbbiologie« Roland 4/5, Dresden 1928.
 3. »Grundzüge der Erblichkeitslehre« Leben und Gesundheit 3 & 4, Dresden 1928.
- Fick, R.: »Ueber die Vererbungssubstanz« Archiv für Anatomie und Physiologie, 1907.
- Finkler, Walter: »Neue Experimente zur Abstammungslehre« Neues Wiener Journal, Wien 4. XI. 1929.
- Finot: »Le préjugé des races«, Paris 1905.
- Fischer, Eugen: 1. »Vererbung als Schicksal« Neues Wiener Journal, Wien 28. I. 1930.
 2. »Schädigung der Nachkommenschaft durch Röntgenbestrahlung?« Neue Freie Presse, Wien 25. I. 1930.
- Fischer, H.: »Gibt es Vererbung erworbener Eigenschaften?« Naturwissenschaftliche Woche IX., 1910.
- Fischer, Otto: »Wiederverkörperung und Vererbung« Familiengesch. Blätter 7/8., Leipzig 1924.
- Fishberg, M.: »Die Rassenmerkmale der Juden«, Reinhardt — München 1913.
- Flügge Ludw.: 1. »Rassenhygiene und Sexualethik«, Berlin 1924.
 2. »Die rassenbiologische Bedeutung des sozialen Aufsteigens und das Problem der immunisierten Familien«, 1920.
 3. »Die rassenbiologische Bedeutung des Adels« Süddeutsche Monatshefte 1926.
- Focke: »Ueber das Zusammenarbeiten der Familienkunde mit der Anthropologie« Familiengeschichtl. Blätter 4/5., Leipzig 1927.
- Fortwangler, Ant.: »Familienforschung und Eheberatung« Sudetendeutsche Familienforschung I/4., Aussig 1928/29.
- Francé, R.: »Das Aussterben des Adels« Telos, Heilbronn 1. XI. 1925.
- Frölich, G.: »Abstammungs- und Inzuchtforschungen« Kühn-Archiv VII., Lehmann — Berlin 1911.
- Fürst-Theobald: »Vererbungsgesetze und ärztliche Eheberatung« im Verlag der ärztlichen Rundschau, München 1927.
- Galippe, V.: »L'hérédité des stigmates de dégénérescence« Paris 1905.
- Galton sir Francis: 1. Hereditary genius, London 1869.
 2. »Natural Inheritance«, London Mac Millan 1889.
- Gebhardt, Hertha von: »Vererbungslehre und Seelenwanderungsglaube« Familiengeschichtl. Blätter 3, Leipzig 1925.
- Gemünd Wilh.: »Liebe und Ahnenerbe« eine psychobiologische Studie über die Bedeutung der Gattenliebe für die Erbanlagen der Kinder und des Stammes, München 1928.
- Gerstenhauer, M. R.: »Rassenlehre und Rassenpflege«, Leipzig 1924.
- Gigli-Tos, E.: »Les problèmes de la vie« I.—IV., Torina-Gagliari 1900—1910.
- Giraud-Teulon: Les origines du mariage et de la famille, Paris 1885.
- Gobineau, J. A. comte de: 1. Essai sur l'inégalité des races humaines, Paris 1884.
 2. »Die Bedeutung der Rassen im Leben der Völker« (deutsch von Dr. Jul. Schwabe).
- Godlewski, E.: »Das Vererbungsproblem im Lichte der Entwicklungsmechanik betrachtet«, Leipzig 1909.

- Goldschmidt, Dr. R.: »Wesen und Wege der Erblichkeitsforschung«, Neues Wiener Tagblatt, Wien 23. III. 1930.
- Gottstein, viz Haecker!
- Grant: »The passing of the great race«, New-York 1923.
- Grote: »Vortrag über Familienkunde und Anthropologie in der Naturforscher-Versammlung Düsseldorf 1926. (Mitteilungen der Zentralstelle für Deutsche Personen — und Familien — geschichte XXXVI.)
- Grotjahn J.: »Die Hygiene der menschlichen Fortpflanzung« Urban & Schwarzenberg, Berlin 1926.
- Gruber, Georg B.: »Vererbung der Anlage zu Arteriosklerose« Zentralblatt für Herz- und Gefässkrankheiten XVI., 1924.
- Gruber, M. von, und Rüdin E.: »Fortpflanzung, Vererbung und Rassenhygiene« Lehmann — München 1911.
- Grünwald Max: 1. »Ueber Eheberatungsstelle und Heiratszeugnis« Familiengeschichtl. Blätter 7., Leipzig 1927.
2. »Ueber Blutgruppen-Zugehörigkeit, insbesondere bei unehelicher Vaterschaft« Familiengeschichtl. Blätter 9., Leipzig 1928
3. »Moralische Minderwertigkeit, Berufsverbrechertum und Nachkommenschaft« Familiengeschichtl. Blätter 3., Leipzig 1929.
- Günther Hans F. K.: 1. »Adel und Rasse«, München 1926,
2. »Rassenkunde Europas«, München 1926.
- Guyenot: »L'hérédité«, Paris 1924.
- Häckel: Perigenesis der Plastidule, Berlin 1876.
- Haecke W.: »Gestaltung und Vererbung«, Leipzig 1893.
- Haecker, Valentin: 1. »Der Familientypus der Habsburger« Zeitschrift Ind. Abst. u. Vererbung VI., 1911.
2. »Vererbungsgeschichtliche Probleme der sozialen und Rassenhygiene« Handbuch der sozialen Hygiene von Schlossmann Gottstein und Teleky, I.
3. »Allgemeine Vererbungslehre« Braunschweig 1921.
- Hagen: »Ueber die Verwandschaft des Genes und Irrsinns« Berlin 1877.
- Harder Richard: »Die Rolle des Zellplasmas bei der Uebertragung von Eigenschaften«. Die medizinische Welt II./40, Berlin 1928.
- Hensen Vict.: »Physiologie der Zeugung«. Handbuch der Physiologie VI., Leipzig 1880.
- Hentschel Will.: »Varuna«. Das Gesetz des aufsteigenden und sinkenden Lebens in der Geschichte. Hammer-Verlag Leipzig.
- Herbst, C.: »Vererbungsstudien« I.—VII., Archiv der Entwicklungs-Mechanik XXI.—XXXIV., 1906—1912.
- Herford, Erna: »Sünden der Eltern?« Deutsche Presse, Prag 5. I. 1930.
- Herfort, univ. doc. MUDr. Karel, Rodokmeny slabomyslných. I. díl. Incest, familiární slabomyslnost, alkoholismus, syndaktylie, dvojčata jako hromadný faenotyp. II. díl: Infantilismus a Cretinismus. III. díl: Mongolismus. (Rozpravy ústavu pro výzkum dítěte a dorůstající mládeže, č. 21, 22 a 33. Praha II., Vladislavova 5, 1925—1927.)
- Hering: über das Gedächtnis als eine allgemeine Funktion der organisierten Materie, Wien 1870.
- Hermann, E.: »Das nordische Bluterbe« Wehrshafter, Reutlingen 1924.
- Hertwig, O.: »Das genealogische Netzwerk« Archiv mikr. Anatomie 89, 1916.
- Hesse Rich.: »Abstammungslehre und Darwinismus« Natur und Geisteswelt 39, Leipzig-Berlin 1922.
- Hillenberg: »Ehe und Tuberkulose« Neues Wiener Journal, Wien 24. II. 1930.
- Hirschfeld, Magnus: »Geschlechterkunde« Püttmann-Stuttgart.
- Hirth G.: »Erbliche Entlastung« in Wege zur Freiheit, München 1903.

- Hock, Jos.: »Eine Forschungsreise ins unbekannte Deutschland«. Roland 11,
Dresden 1924.
- Hofacker: »Ueber die Eigenschaften, welche sich bei Menschen und Tieren
von den Eltern auf die Nachkommen vererben«, Tübingen 1828.
- Hoffmann: »Vererbung und Seelenleben«, Berlin 1922.
- Hofmeister Ad.: »Genealogie und Familienforschung als Hilfswissenschaft
der Geschichte«. Historische Vierteljahrsschrift XV., 1912.
- Hohlfeld, Johannes: 1. Neue Bücher über Rassenkunde und Familienpolitik.
Familiengeschichtl. Blätter 8., Leipzig 1928.
2. »Vererbung mathematischer Begabung« Familiengeschichtl. Blätter 6,
Leipzig 1928.
- Holweg, Eugen: »Das Recht der höheren Rasse« eine Übersetzung aus dem
Französischen »Le droit de la race supérieure« Roth-Stuttgart, 1926.
- Horáček ml., JUDr. Cyril: Malthusova nauka a některé novodobé jevy po-
pulační. Sb. spisů práv. a národnospodářských, sv. XIII. Brno. (Rec. »Na-
še věda«, IV., str. 145 sl.)
- Hornschuch, Willi: »Kultur und Leben« Monatsschrift für kulturgeschicht-
liche und biologische Familienkunde Schorndorf in Württemberg.
- Hügel, Freifrau von,: »Die Zähne als Charakterzeichen« Neues Wiener Jour-
nal, Wien 23. XII. 1928.
- Hurst, C. C.: 1. »On the inheritance of Eye-Color in Man« Proc. Roy. Soc.
LXXX., 1908.
2. »Mendels laws of heredity and its application to man« Trans. Leice-
ster Soc. XII., 1908
- Hussong, Wilh.: »Familienkunde« Reklams Universalbibliothek Nr. 6863/64.
- Iltis H.: »G. J. Mendel, Leben, Werk und Wirkung«, 1924.
- Ireland W. W.: »The blot upon the Brain« studies in history and psycholo-
gy, Edinburgh 1885.
- Johannsen: »Elemente der exakten Erblichkeitslehre«, Jena 1909.
- Josefovici U.: »Systematische Abhandlungen über Vererbung im Archiv
für die gesamte Psychologie« XXIII., 1912.
- Jouvenel, de,: »Bulletin de la Société d'Anthropologie«, 1879.
- Jung, E.: »Abstammung und Erziehung« Bibliothek familiengeschichtlicher
Arbeiten 6, Degener & Co. — Leipzig 1927.
- Kaestner, S.: »Was muss der Familienforscher von der Vererbungswissen-
schaft wissen?« Praktikum für Familienforscher Leipzig, 1924.
- Kammerer Paul.: »Das Rätsel der Vererbung« Wege zum Wissen 3, Ullstein
Verlag Berlin.
- Kammerer: »Neuvererbung oder Vererbung erworbener Eigenschaften«
Stuttgart-Heilbronn 1925.
- Kassbacher, Max: 1. »Naturwissenschaftliche Familienkunde« Arbeitsge-
meinschaft kurpfälzischer Sippenforscher I./3, Starcke-Görlitz 1927.
2. »Konsanguinitäts-Listen« Ahnenerbe 6, Berlin 1928.
3. »Erbbiologische Beratungsstellen und Quellen« Ahnenerbe II./9., Berlin
1929.
4. »Die Erblichkeit der Lungentuberkulose« Ahnenerbe II./9., Berlin 1929.
- Katholický, Rud.: »Příspěvky k poznání dědičnosti tuberkulosy«. Čas. lék.
č. XLII., Praha 1903.
- Kekule v. Stradonitz, Steph.: »Bismarck, ein Gemisch seiner Vorfah-
ren« Familiengeschichtl. Blätter 4, Leipzig 1929.
- Keyserling, Hermann Graf v.: »Von der richtigen Gattenwahl« Das E-
hebuch, Celle 1925.
- Knobloch, Ed.: »Výsledky krevní zkoušky při důkazech otcovství«, Prak-
tický lékař IX., Praha 1929.
- Kocourek, Robert: »Ueber Eheberatung« Deutsch-mährisch-schlesische Hei-
mat II., Brünn 1927.

- Krauss, Ed.: »Ueber Vererbung und Familienforschung« Roland 1./2, Dresden 1924.
- Kretschmer, Ernst: »Körperbau und Charakter« Berlin 1921.
2. »Ueber Genie und Irrsinn« Neues Wiener Journal, 10. III. 1929.
 3. »Geniale Menschen« Springer-Berlin 1930.
- Krische, Paul: 1. »Kurze gemeinverständliche Einführung in die Vererbungslehre und Eugenik« Leipzig 1924.
2. »Familie und Sippe im Entwicklungsgang der Menschheit« Dresden 1923.
- Kříženecký, Dr. Jarosl.: 1. Rodiče a potomstvo. Praha, s. a. (»Za vzdělání«, sv. 116.)
2. Kapitoly o eugenice. »Vševed«, sv. 5. Brno 1922. (Rec. »Naše věda«, V. str. 164—6.)
- Kuhn, Philalethes: 1. »Grundlage der experimentellen Erblichkeitsforschung«.
2. »Normale und krankhafte Erbanlagen des Menschen«.
 3. »Sammlung und Verwertung erbbiologischer Familiendaten« Kursus für Erblichkeitsforschung und Sozialhygiene, Dresden 1925.
 4. »Von deutschen Ahnen und Enkeln« 1924.
- Kruimel, J. H.: »Onderzoekinge van veeren bij hoenderachtige vogels« Bijdr. tot de dierkunde XX., Amsterdam 1916.
- Lagarde, Paul de: »Zur Reorganisation des Adels« 1881.
- Laird, D. A.: »Der Menschengeist auf dem Sezertisch« Prager Abendblatt, Prag 21. VIII. 1929.
- Landois, Felix: »Das Problem des Erlöschen von Familien im Mannesstamme statistisch-medizinisch beleuchtet, Familiengeschichtl. Blätter 8., Leipzig 1929.
- Lang Arnold: 1. »Experimentelle Vererbungslehre in der Zoologie seit 1900« Jena 1914.
2. »Fortgesetzte Vererbungsstudien« Zeitschrift für ind. Abstammung und Vererbung V., 1911.
- Lattes-Schiff: »Die Individualität des Blutes« Berlin 1925.
- Lehmann: »Experimentelle Abstammungs und Vererbungslehre« Natur und Geisteswelt 379, Leipzig 1913.
- Lenz, F.: »Ueber die krankhaften Erbanlagen des Mannes« Jena 1912.
- Lenz Fritz: »Ueber die biologischen Grundlagen der Erziehung« München 1925.
- Leven, Dr.: »Vom Vater hab' ich die Statur«, berühmte Männer im Spiegel der Erbanalyse, rec. »Deutsche Zeitung Bohemia« Prag 3. VIII. 1929.
- Lippert: Geschichte der Familie, Stuttgart 1884.
- Löbel, Jos.: »Geniale Menschen« Prager Tagblatt, Prag 1. II. 1930.
- Locard, Ed.: »La surdité du Beethoven, conditions de son génie« L'Avenir médical, XXIV./s., Lyon 1927.
- Locher: Familienanlage und Erblichkeit, Zürich 1874.
- Lombroso, C.: 1. [Genio e follia] »Genie und Irrsinn« deutsch von A. Courth, Universal-Edition Reclam — Leipzig.
2. »L'uomo delinquente« 1889.
 3. »La donna delinquente 1893.
- Lorenz, Ottokar: »Lehrbuch der gesammten wissenschaftlichen Genealogie« Stammbaum und Ahnentafel in ihrer geschichtlichen, sociologischen und naturwissenschaftlichen Bedeutung, Berlin 1898.
- Lotsy: »Vorlesungen über Deszendenztheorien« Jena 1906 & 1908.
- Lundegård, H.: »Ein Beitrag zur Kritik zweier Vererbungshypothesen« Jahrbuch wissenschaftl. Botanik XLVIII., 1910.
- Mantegazza, Paolo: 1. »Fisionomica e mimica« 1881.
2. »Studien über Geschlechtsverhältnisse« Berlin 1903.

- Markus, Dr. Antonín: »Rodopis, jeho úkoly a cíle«, Časopis Rodopisné Společnosti Československé v Praze 1929.
- Marro, Antonio: »La pubertà studiata nell'uomo e nella donna in rapporto all' antropologia, alla psichiatria, alla pedagogia ed alla sociologia«, Torino 1900.
- Martial, M. R.: »Étude sur les conditions d'une saine immigration«, Revue Médicale Française 6, Paris 1925.
- Martius, F.: 1. »Krankheitsanlagen und Vererbung«, Leipzig - Wien 1905.
2. »Konstitution und Vererbung in ihren Beziehungen zur Pathologie« Enzyklopädie der klinischen Medizin, Springer-Berlin 1914.
3. »Disposition und Erblichkeit« 12. Kongress für innere Medizin, Wiesbaden 1905.
- Masaryk T. G.: »Der Selbstmord als sociale Massenerscheinung der modernen Zivilisation«.
- Materna, A.: »Die naturwissenschaftliche Abteilung für Familienforschung in Troppau« Deutsch-mährisch-schlesische Heimat III., Brünn 1928.
- Mayer Jos.: »Unfruchtbarmachung Geisteskranker« Freiburg i. B. 1927.
- Mendelsohn, Anje und Georg: »Der Mensch in der Handschrift« Seemann-Leipzig 1928.
- Meyer, Jürgen: »Genie und Talent« Zeitschrift für Völkerpsychologie, 1879.
- Meister, Oskar: »Vererbung kaufmännischer Berufsanlagen« Blätter für österreichische Familienforschung II. 3./4., Graz - Wien - Linz 1928.
- Meyers Konversations-Lexikon, Artikel, »Erblichkeit« Leipzig 1886.
- Meynert: »Jahresbericht für Psychologie« Wien 1880.
- Miyake, K., viz Strasburger!
- Morgan: »Die stofflichen Grundlagen der Vererbung« Verlag Bornträger, 1921.
- Muckermann, Heinr.: 1. »Kind und Volk« Herder - Freiburg i. B. 1924.
2. »Die Erblichkeitsforschung und die Wiedergeburt von Familie und Volk« Stimmen der Zeit XI., Freiburg 1922.
3. »Wesen der Eugenik und Aufgaben der Gegenwart« Dümmler - Berlin, 1929.
4. »Vererbung und Auslese« Herder-Frankfurt 1924.
- Mühlbach Ernst: »Glück und Tragik der Vererbung« Urania-Jena 1926.
- N. N. (Landsteiner): »Osud člověka leží v jeho krvi?« Některé nemoci dědičné podle příslušnosti individua k určité krevní skupině. Příloha »Věčera«, Praha 15. I. 1930.
- Nägeli, C.: »Mechanisch-physiologische Theorie der Abstammungslehre« München-Leipzig 1884.
- Nissen, Karl: 1. »Generationsrythmen in der menschlichen Vererbung« Familiengeschichtl. Blätter 10., Leipzig 1924.
2. »Die Verhütung lebensunwerten Lebens« Familiengeschichtl. Blätter 6, Leipzig 1925.
- Orchansky, J.: »Die Vererbung im gesunden und krankhaften Zustand« Stuttgart 1903.
- Orth, J.: »Angeborene und ererbte Krankheiten und Krankheitsanlagen« Krankheiten in der Ehe«, v. Noorden und Kaminer, Leipzig 1916.
- Overton, viz Strasburger!
- Paull, H.: »Wir und das kommende Geschlecht« Strecker & Schröder, Stuttgart 1922.
- Pearl, R.: »Inheritance in blood lines« New York 1911.
- Pearson, R.: 1. »On the laws of inheritance in Man«.
2. »The law of ancestral inheritance« Biometrika II., 1903.
- Pendé, de: »Principes et méthodes de l'étude de la biotypologie humaine«, Quader di Psichiatria 3./4., 1927.
- Peters W.: 1. »Ueber Vererbung psychischer Fähigkeiten« Fortschritte der Psychologie III., Leipzig 1916.

2. »Die Vererbung geistiger Eingenschaften und die psychische Konstitution«, Verlag Fischer 1925.
- P i e r e r ' s Enzyklopädisches Wörterbuch, Artikel »Erbliche Krankheiten« Altenburg 1826.
- P l a n n e r - Wildinghof, Karl: »Die Bedeutung von biologischen Aufzeichnungen in der Familie« Erläuterungen des biologischen Bogens, Blätter für österreichische Familienkunde II., 1./2, Graz - Wien - Linz 1928.
- P l a t e L.: 1. »Der gegenwärtige Stand der Abstammungslehre« München 1909.
2. »Vererbungslehre« Leipzig 1913.
- P l i s c h k e, Hans: »Kassen- und Familienkunde« Familiengeschichtl. Blätter 10, Leipzig 1924.
- P l o e t z Alfr.,: »Archiv für Rassen- und Gesellschafts-Biologie«.
- P o l l, H.: 1. »Mischlingskunde, Ähnlichkeitforschung, Verwandtschaftslehre« Archiv für Rassen- und Gesellschaftsbiologie 1911.
2. »Ueber Zwillingsforschung als Hilfsmittel der menschlichen Erbkunde« Zeitschrift Ethnol. 1914.
- P o l l a n d, Rudolf: 1. »Familienforschung und Erbgesundheitslehre« Blätter für österreichische Familienkunde I., Graz-Wien-Linz 1927.
2. »Blutgruppenforschung« Blätter f. österr. Familienkunde II. 3./4, Graz-Wien-Linz 1928.
3. »Die Bedeutung des Ahnenbildes für die moderne Familienforschung« Blätter f. österr. Familienkunde III./3, Graz-Wien-Linz 1929.
- P r i e t z e, Herrm. Alb.: »Natur und Volkstum« eine Anregung zur Erforschung der gesetzmässigen Zusammenhänge innerhalb der menschlichen Gestalt und innerhalb der menschlichen Gemeinschaft, Hannover-Linden, 1926.
- P r o c h á z k a R. Frh. v.: »Meine 32 Ahnen und ihre Sippenkreise« Tafeln III. & VII. - XIX., Leipzig 1928.
- P u n e t t: »Mendelismus« deutsch von Proskowetz & Iltis, Brünn 1910.
- R e i b m a y e r, Arthur: »Entwicklungsgeschichte des Talentes und Genies«. Lehmann-München.
- R e i c h: Die Erblichkeit der Gebrechen, Neuwied 1882.
- R e i c h a r d t: »Die erbliche Belastung« eine Einführung in die Unfalls- und Invaliditäts-Begutachtung, Fischer-Jena, 1921.
- R e i c k e Ilse: »Bankerott der Familie«. Die Woche VII., Berlin 1930.
- R é v e i l l é - P a r i s e: »Physiologie et hygiène des hommes livrés aux travaux de l'esprit« Paris 1856.
- R i b b e r t, H.: 1. »Ueber Vererbung« Deutsche medizinische Wochenschrift I. VI. 1911.
2. »Die Bedeutung der Krankheiten für die Entwicklung der Menschheit« Bonn 1912.
- R i b o t, Th.: 1. (»de l'hérédité«.) »Die Erblichkeit« Leipzig 1876.
2. »L'hérédité psychologique« Paris 1882.
- R i g n a n o Eug.: »Ueber die Vererbung erworbener Eigenschaften« aus dem Italienischen ins Deutsche übersetzt, Leipzig 1907.
- R i p l e y: »The races of Europe« 1899.
- R o e s l e r, Gottfried: »Rassenhygiene und Familienpolitik« Familiengeschichtl. Blätter 11., Leipzig 1929.
- R o h d e, Friedr.: »Ueber den gegenwärtigen Stand der Frage nach der Entstehung und Vererbung individueller Eigenschaften und Krankheiten« Jena 1895.
- R o u x, W.: »Ueber die bei der Vererbung blastog. und somatog. Eigenschaften anzunehmenden Vorgänge« Verh. Naturf. Verein. IL, Brünn 1911.
- R u b b r e c h t, O.: »L'origine du type familial de la maison de Habsburg« Bruxelles 1910.
- R ü d i n, E., viz Gruber!
- R ū ž i č k a, Vlad.: 1. »Biologický problém dědičnosti«, časopis lékařův českých XLVI., Praha 1907.

2. Nárys učení o dědičnosti. Pro studující lékaře, učitelstvo a profesory škol středních a hospodářských. I. Praha 1914. (Rec. »Naše Věda«, I. str. 282 sl.)
3. O dědičnosti. »Za vzděláním«, sv. 83.
4. Biologické základy eugeniky. Praha, 1923. (Rec. »Naše Věda«, V. str. 213 sl.)
- S a i d l, Jos.: »Vztah příjice ke gynaekologii a porodnictví«, Praktický lékař IX./3., Praha 1929.
- S a v o r g a n a n, F.: »Das Aussterben der adeligen Geschlechter«, Jahrbuch für Soziologie, Karlsruhe 1925.
- S ä n g e r, Margaret: »Zwangsmutterchaft« Deutsche Verlagsanstalt 1929.
- S c h a e f f - S c h e e f f e n, G. Harro: »Familienforschung als Weg zur Erneuerung unseres Volkstums«, Familiengeschichtl. Blätter VIII., Leipzig 1927.
- S c h a l l m a y e r: »Vererbung und Auslese, Grundriss der Gesellschaftsbiologie und der Lehre vom Rassendienst«, Natur und Staat 3, Fischer - Jena 1920.
- S c h e e r R.: »Ueber die Vererbung«, Ahnenerbe 4, Berlin 1928.
- S c h e i d t Walter: »Einführung in die naturwissenschaftliche Familienkunde«, München 1923.
- S c h i l l e r, F. C. S.: »The case for Eugenics«, The Dalhousie Review.
- S c h l o s s m a n n, viz Haecker!
- S c h n e i d e m ü h l, Georg: »Handschrift und Charakter«, Grieben - Leipzig 1929.
- S c h r e i b e r, G.: 1. »Eugénique et mariage«, Paris 1922.
2. »Medical examination before marriage«, The World's Health VIII., 1925.
- S c h w a l b e: »Gesundheitliche Beratung vor der Eheschliessung«, Leipzig 1927.
- S c h w e r t f e g e r: »Die Vererbungslehre«, Union-Verlag Berlin.
- S e h r i n g, H.: »Sind Geschwister in der Erbalange gleich?«, Deutsche Zeitung Bohemia, Prag 1/XI. 1929.
- S e m i - G o t h a: »Weimarer historisch-genealogisches Taschenbuch des gesamten Adels jehudäischen Ursprungs«, Kyffhäuser-Verlag Weimar 1912.
- S e m o n, R.: »Das Problem der Vererbung erworbener Eigenschaften«, Leipzig 1912.
- S h u l l, G. H.: »A new Mendelian ratio and sev. types of latency«, Amer. Natur. XLII., 1908.
- S. J.: »Dell' entusiasmo nelle belle arti«, Milano 1769.
- S i e m a n e s H. W. W.: »Grundzüge der Vererbungslehre, der Rassenhygiene und der Bevölkerungspolitik«, Lehmann-München, 1929.
- S o m m e r Georg: »Geistige Veranlagung und Vererbung«, Natur und Geisteswelt 512, Leipzig-Berlin 1919.
- S p o h r, Osw.: »Die Nachfahren des Ratsbaders und Chirurgus Christian Spohr in Alfeld an der Leine«, Leipzig 1926.
- S r d í n k o, O.: »O differencování pohlaví a dědičnosti u člověka i zvířat«, Časopis lékařův českých XLII., Praha 1903.
- S t e f f a n: »Blutgruppen — Forschung«, Ahnenerbe 4, Berlin 1928.
- S t e g m a n n H.: »Ererbter Beruf«, Reichenberger Zeitung 6. III. 1930.
- S t e i n a c h, Adelrich: »Die Entwicklung des Menschengeschlechtes, Basel 1878.
- S t o d d a r d Lothrop: 1. »Social classes in Post War Europe«, USA. 1925.
2. »Revolt against civilization«, Scriber Sons - New York.
- S t r a s b u r g e r, E., Allen Ch., Miyake K., und Overton J. B.: »Histologische Beiträge zur Vererbungsfrage«, Jahrbuch wissenschaftl. Botanik XLII., 1905.
- S t r o h m a y e r: »Psychopathisch-genealogische Untersuchungen der Abstammung König Ludwigs II. und Ottos I. von Bayern«, Grenzfragen des Nerven — und Seelenlebens 1912.
- S v o b o d a Adalb.: »Ideale Lebensziele«, Leipzig 1901.
- S v o b o d a, Frank: 1. »Über Bevölkerungspolitik«, Volksgesundheit, Prag 1927.
2. »Frau und Erbgut«, Jugendfürsorge, Reichenberg 1929.

- S w o b o d a**, Grete: »Generationalismus und Volksgesundheit«, Zeitschrift für Erbkunde und Eugenik, Berlin 1929.
- S v o b o d a**, Prof. Herrmann: 1. »Das Mysterium des Siebenjahres«, Neues Wiener Journal, Wien 18. III. 1930.
2. »Der Rythmus des Lebens«, Neues Wiener Tagblatt 22. III. 1930.
- T a n d l e r**, J.: »Konstitutionelle und Rassenhygiene«, Zeitschrift für ange-wandte Anatomie und Konstitutionslehre 1913.
- T a n o n**: »L'orientation de l'hygiène moderne«, Revue médicale française 1., Paris 1929.
- T a r t a r u g a**, U. von: »Moderne Rassenforschung«, Neues Wiener Journal Wien, 25. I. 1930.
- T e i c h m a n n**, Ernst: »Die Vererbung als erhaltende Macht«, Franckh-Stutt-gart 1921.
- T e l e k y, viz Haecker!**
- T h o m s o n**, J. A.: »Heredity« Murray — Lindon 1908.
- T o e n n i e s s e n**, E.: »Ueber Vererbung und Variabilität der Bakterien«, Centralblatt f. Bakteriologie I./73, 1914.
- T o w n s e n d**: »Bericht über Mischlings-Bevölkerung auf der Insel Pitcairn 1800 bis 1900«, Manchester Guardian 1910.
- T r o s c h k e**, Frh. v.: »Biologische Ahnentafeln in Bildern« II., Ahnenerbe 4., Berlin 1928.
- T s c h e r m a k v. S e y s e n e g g**, Armin: »Rassenhygienische Untersuchungen«.
- U m l a u f t**, Frz. Jos.: »Mitteilungen zur Geschichte der Familien Umlaft, Umlauf, Umlauff, Imlauf«, Aussig 1926.
- V a n d e V e l d e**, Th. H.: »Die Fruchtbarkeit in der Ehe«, Montana-Verlag Horw-Luzern, Leipzig & Stuttgart 1929.
- V o n d e n V e l d e n**, A.: »Das zahlenmässige Verhältnis der Geschlechter innerhalb einzelner Familien«, Familiengeschichtl Blätter 6., Leipzig 1925.
- V e r s c h u e r**, O. Frh. von: »Rasse«, Deutsche Politik I., Frankfurt am Main 1924.
- »V o l k u n d R a s s e«, illustrierte Vierteljahrsschrift für deutsches Volkstum, Lehmann — München.
- W a r r e n**: »Krebsfamilien und Krebsdörfer«, Prager Abendblatt, Prag 26./VIII. 1929.
- W e c k e n**, Friedr: 1. Familiengeschichtsforschung - Vererbungswissenschaft - Rassenkunde, Familiengeschichtl. Blätter 7., Leipzig 1926.
2. »Vererbung körperlicher Eigenschaften«, Familiengeschichtl. Blätter 11.. 12., Leipzig 1924.
3. »Zusammenarbeiten von Medizinern und Genealogen«, Familiengesch. Bl. 6., Leipzig 1924.
- W e i d e n r e i c h** F.: »Rasse und Körperbau« 1927.
- W e i n b e r g**, W.: 1. »Aufgaben und Methode der Familienstatistik bei medi-zinisch - biologischen Problemen«, Zeitschrift für soziologische Medi-zin« 1907.
2. »Die Anlage zur Mehrlingsgeburt beim Menschen und ihre Vererbung«, Archiv für Rassen - und Gesellschaftsbiologie VI., 1909.
- W e i s m a n n**, A.: 1. Über die Vererbung, Jena 1883,
2. »Die Kontinuität des Keimplasmas als Grundlage einer Theorie der Vererbung«, Jena 1885,
3. »Das Keimplasma«, eine Theorie der Vererbung, Jena 1892.
- W e y d e**, Joh.: »Vom Blute«, Sudetendeutsche Familienforschung II./2., Aussig 1929/1930.
- W i l s o n**, G. B.: »The cell in development and inheritance«, New York — London 1900.
- W i n k l e r u n d S p e m a n n**: »Sitzungsberichte des Kongresses für Ver-erbungsforschung« 1924.

Wolterec k: »Beitrag zur Analyse der Vererbung erworbener Eigenschaften«,

Jena 1911.

Woltmann Ludw., Politisch-anthropologische Revue, 1904.

Wundt, W.: »Grundzüge der physiologischen Psychologie«, Leipzig 1874.

Yerkes, R. M.: »Psychological Examining in the U. S. Army«, Washington 1921.

Ziegler E.: »Können erworbene pathologische Eigenschaften vererbt werden?«, Beiträge zur Pathol., Anat., Physiol. I. 1886.

Zimmermann, H. F.: »Über Familienforschung und deren Ziele«, Deutsche Heimat II. 11./12., Plan 1926.

»Wer bin ich?« Familientorschung die grosse Mode, Neues Wiener Journal 4. VII. 1929.

Literatura.

Rodokmen a vývod T. G. Masaryka. Sestavil a vydal Josef Pilnáček. Brno, 1928, str. 10, 2 barevné tabulky. Cena Kč 22.—.

Pokud také dnešní veřejnost zajímá se o rodový původ svých velkých lidí, zájem takový má zcela jiné příčiny, než tomu bývalo dříve. Staré genealogie mocných a velkých tohoto světa měly zpravidla účelem prokázati, že dotyční svým rodem jsou určeni nebo oprávněni k postavení, jež ve společnosti zaujali, že pocházejí po meči i po přeslici z předků náležejících určité sociální vrstvě, jež byla nositelkou politických nebo výsostních práv. O nic takového nemůže běžet dnes při prvním občanu demokratické republiky, jenž moci své dosáhl ze svobodné volby zástupců veškerého lidu bez nejmenšího zřetele k nějakým motivům historicko-genealogickým. A přece u velikých mužů vůbec a u tak význačné osobnosti, jakou jest president Masaryk zvláště, nemůže být a také není bez zajímavosti zvěděti, z jakého prostředí rodového i sociálního vyrůstali, do jaké míry i na nich jeví se vliv krve a poměru jejich předků. Jestliže o presidentovi Masarykově byla napsána již celá knihovna spisů, ličících jeho život, působení a význam — o rodu jeho dovídali jsme se tam totva více než jména rodičů.

Bыло proto jen lákavé, když zaujal problém rodu páně presidentova neúnavného pracovníka rodopisného, Josefa Pilnáčka, jenž r. 1928 pak výsledek své horlivé práce, podniknuté zcela spontánně, publikoval krásně vypraveným sešitem.

Jádrem tohoto díla jsou dvě genealogické tabulky: rodokmen a vývod prezidenta T. G. Masaryka. Onen zobrazen je v podobě lípy, vyřůstající z krajiny, která snad znázorňuje domovský kraj rodu Masarykova. Pod stromem sedí Slovák v kroji, držící o peň opřený štíť se jménem a životními daty Jana Masarika, nar. asi 1620 a zemřelého 24. dubna 1700 v Holštejně, nejstaršího to doloženého předka presidentova. Po pni a větvích nalézají se pak jména jednotlivých příslušníků rodu skrze devět generací až po pana prezidenta a jeho děti. Druhá tabulka, poněkud méně honosně vypravená, jest vývod prezidenta Masaryka ze 16 předků; umělec přidržel se starší formy stromů, kde probant jest ještě při kořeni kmene — tedy znázornění sice velmi běžné, ale neodpovídající symbolice, kde nejstarší a nikoliv nejmladší má být kofenem. Vedle obou tabulek jest pět stránek textu, z něhož se dovídáme, že »nejstarší předky rodu Masarykova nacházíme na Moravě v kraji mezi hranicí Slovenska a městy Strážnice — Veselím — Uh. Hradištěm — Uh. Brodem«. Jméno to je tam doloženo již počátkem 16. století, při velkém množství nositelů nepodařilo se však autorovi zjistiti vždy a všude skutečnou rodovou souvislost mezi jednotli-

vými pošlostmi. Práce Pilnáčkova svědčí o veliké píli a vytrvalosti a vděčíme jí, že učinila první krok ve výzkumu genealogie rodu presidentova. Vzbudí zajisté zájem a přispěje k popularisaci rodopisních problémů, a dá, bohdá, podnět k přehlednějšímu a výstižněmu vypsání rodu Maasrykova podle všech požadavků moderního vědeckého rodopisu.

Ms.

Frant. Štědrý. Dějiny města Loun. Vydané k 35. výročí založení Odboru KČST. v Lounech. Nákladem téhož odboru, 1930, str. 176, cena 30 Kč.

Hned v úvodě k této nejnovější monografii o českém městě připomíná se, že tu nemáme co činiti s dějinami »v obvyklém smyslu slova«, nýbrž, že »je to spíše neobyčejně pracný soupis veškerého archivního materiálu k dějinám královské obce lounské od dob jejího založení až do polovice XIX. věku, pokud bylo jej možno shledati a srovnati dlouholetou neumornou prací v listinách a zápisech města samého i ve všech jiných pramenech toho se dotýkajících«. Opravdu autor, známý svými nesčetnými historickými pracemi, hlavně o kraji lounském, předkládá nám tu v chronologickém pořadí obsah dochovaných zpráv od nejstarších dob, kdy Louny byly vesnicí, až skoro na naše časy. Provádí při tom periodizaci lounských dějin, a každé období karakterisuje mluvou pramenů samotných. Kniha tato nebude čítaná těmi, kdož chtějí lekturu snadnou a neradi tvoří si úsudek na základě čteného sami, však rád a s užitkem po ní sáhne každý příští historik Loun a vůkolního kraje, jmenovitě však rodopisci: autor uvádí tu od 14. věku až do nynějska jména rychtářů, konšelů, farářů, kaplanů, učitelů, přináší spoustu jmen i ostatních obyvatelů, takže pro genealoga je tu žen nadmíru hojná. Jest jen litovati, že knize s tolikerým materiálem chybí rejstřík.

Ms.

Von Maria Theresia zu Franz Joseph. Zwei Lebensbilder aus dem alten Österreich. Herausgegeben und mit Anmerkung versehen von Wilhelm Weckbecker. Eingeleitet von Oswald Redlich. Berlin (Verlag f. Kulturpolitik) 1929. Str. XVI, 300 a 10 obrazových příloh, i rodokmen.

V této knize otiskují se životní paměti Emilie Obermayerové, provdané r. 1805 za dvorního radu B. J. rytíře Weckbeckera, a memoiry jejího syna Hugona sv. p. Weckbeckera, polního podmaršálka a někdejšího křídelního podbočníka císaře Františka Josefa, jak oba je napsali již ve vysokém věku a zanechali rodině. Jestliže referujeme o knize, která má jen celkem nepatrné vztahy k naším zemím, jest to proto, že tu nalézáme podrobné líčení studentského života na vídeňské universitě za Marie Terezie, mody, způsoby a mravy v městanské a šlechtické, jmenovitě však v byrokratické společnosti 18. a 19. věku, což jistě bude výtáno i rodopisců československému, kdyžé mnohé z toho bylo stejně i u nás a tolik našich lidí i v těch dobách dlelo ve Vídni a jiných zemích rakouských. Při vlivném postavení a rozsáhlých společenských stycích úřednicko-vojenských rodin Obermayerů a Weckbeckerů nalézáme tu přirozeně také leckterou zajímavou zprávu o některých českých šlechtických rodinách, jako na př. o knížeti Josefově z Lobkovic a jeho choti, roz. princezně Lamballe-ové; zajímavé je, že se tu líčí jako pán, »an welchen die damals noch etwas schwierigen Böhmen eine grosse Stütze hatten«. Také dochteme se o návštěvě císařově v Praze r. 1854, kdy česká šlechta v historických krojích napodobila vjezd císaře Ferdinanda III. a jeho choti do Prahy, přičemž účastnili se jen potomci oněch šlechticů, kteří císařské manžele vitali r. 1637. Rovněž líčeň válek rakouských v Italií, jichž se účastnilo tolik našich lidí, je poučna pro poznání tehdejších poměrů. Slovem: kniha je vydatným zdrojem pro historika i českého rodopisce, a nikdo z nich ji nepročte bez užitku. Rodinné portréty v barevných i světlotiskových reprodukcích jen zvyšují její půvab, a zevrubný rejstřík usnadňuje hledání i užívání. Způsob vydání je překladný a jmenovitě záslužné jsou poznámky vydavatelovy, v nichž snažil se osvětliti méně srozumitelná místa textu a jednotlivá tvrzení doložiti nebo opraviti na základě samostatného studia archivního.

Ms.

Paměti babičky Kavalírové. Druhé vydání, rozšířené o dopisy, komentář a obrazy vydal Josef Jan Frič za spolupráce Olgy Zielecké. Nakladatel F. Topič v Praze. 1930. Str. 264, 2 portréty v barvách, řada vyobrazení a facsimili. Cena 40 Kč, váz. 55 Kč.

Syn proslulého osmačtyřicátníka J. V. Friče a jeho vlastenecké manželky Anny rodem Kavalírové, známé pod spisovatelským pseudonymem Anny Sázavské, podává tu podruhé české veřejnosti paměti své babičky po matce. Loni v počtu 200 exemplářů vytiskl vydání biblio filské bylo ihned rozebráno a vzbudilo takový zájem, že vydavatel odhodlal se k vydání druhému, rovněž velmi krásně vypravenému, jež rozhojněno ještě úryvky z dopisů, komentářem a vyobrazeními.

Antonie Kavalírová, rodem Adlerová, na vybídnutí svých dětí (hlavně dcery Anny Fričové) počíná r. 1859, ve věku 56 let psati svůj životopis. Začíná svým mládím (narozena 1804), o svých rodičích, z nichž otec Josef Adler byl sklářským dělníkem v Hraňboži u Sáz., matka byla Anna roz. Seidlova. Pisatelka líčí pochody vojsk za napoleonských válek, jak otec, cítě škodlivost své práce na zdraví, dá se do obchodování sklem, jak s rodiči prožila dny krásné i zlé; těchto bylo více, nebot obchod ztroskotal a otec šel opět do huti pracovati: do Těchobuze. Tam se vdala za sklářského dělníka, přičinlivého a podnikavého mladého muže Františka Kavalíra. Novomanželům se dobře dařilo, ale po deseti letech — pro útisky se strany správce sklárny, jímž byl vlastní strýc — odešli do Pohledu u Něm. Brodu, kdež jiný strýc otcovy strany, Najmajer, vlastnil sklárnu. Po třech letech Fr. Kavalír ještě se dvěma druhy najal hut u Vostředku, jež patřila Aloisi Zubatému, v nájmu ji však měli židovští bratři Pikové. Společenský nájem nedělal dlouho dobroru. Kavalír dřel, společníci chtěli se mít jen dobře. Po delším jednání uvoliv se k značnému odbytnému, zbabil se Kavalír přízivnických společníků a zůstal na Vostředku sám. Ale ani podnájemní pomér k Pikům nebyl trvale udržitelný, a skončil se teprve velkým dlouholetým procesem. R. 1832 Kavalír koupil v Sázavě mlýn a při něm postavil hut, v níž 1837 začal pracovati. To byl základ pozdější světoznámé sklárny sázavské. Babička Kavalírová líčí svízelné počátky, těžkosů s bratřími Piky, kteří těžce nesli, že osamostněním Kavalíra by jim měl ujít krásný zdroj příjmů bez práce — jako ve filmu sledujeme život rodiny až do smrti Františka Kavalíra (1853) a dále, až asi do roku 1862. Knižka byla dopisána — 31. března 1879 pisatelka zesnula.

Paměti babičky Kavalírové připomínají nám analogii paměti Emilie Obermayer-Weckbeckerové (viz recensi předchozí!). V obou případech píší ženy pokročilejšího již věku na výzvu svých dětí svoje paměti, obě začínají předky, kteří z malých počátků se vyšinuli. Obě ty knihy jsou vzácným zdrojem poznání poučení, ale záhy se rozcházejí: i když ty paměti vídeňské paní se čtou sebe poutavěji, pro nás paměti babičky Kavalírové mají cenu jedinečnou. Neumělkovaně, jazykem lidovým, ale nejvýš ušlechtilé předvádí se nám život sklářské rodiny prvních tří čtvrtin 19. věku. Po dlouhém rozmyšlení vnuk vydává paměti své babý v prvním jazykovém rouše, bez násilné úpravy, se všemi zvláštnostmi, s typickými rčeniami a fonetickým pravopisem originálu. Už tím stává se po stránce jazykozpytné tato kniha pokladem. Ale jest jí také po stránce historicko-rodopisné. Otec a muž pisatelky byli sklářskými dělníky. Pravda, byly taky doby zlé, ale bylo zase líp, a tu je viděti, jak bývalo dělnictvo tehdy lépe situováno, jak po stránce úrovně hmotné, tak jmenovité po stránce kulturní, vzdělanostní. Při nepatrném vzdělání školském měli pevný světový názor,jenž jim nedal klesati, tím méně v těžkých zkouškách života. At se na Paměti babičky Kavalírové díváme s kteréhokoliv hlediska, po každé stránce shledáme je zajímavými a cennými. Je to kniha, která byla psána pro rodinu, kterou však bude čísti a čtiti národ. Je to živoucí pendant k »Babičce« Boženy Němcové. Panu dr. Josefovi J. Fričovi třeba býti vděčným, že se odhodlal tento rodinný klenot sdělit s veřejností. Vydání opatřené vysvětlivkami

mi, článkem o sklářství, rodopisnými údaji a obrázy, mezi tím barevným portrétem pisatelky a její dcery Anny Sázavské, je vzorné; k též se dočká několikerého vydání!

Břetislav Štorm, Znaková kniha stavu duchovního v zemích českých. Pro citele heraldiky a milovníky knih vydána jako první kniha sbírky KLENOT nákladem Družiny literární a umělecké v Olomouci (Wilsonovo nám. 16) v říjnu 1. P. 1929, v počtu 500 číslovaných, bibliofilsky vypravených výtisků. Cena 15 Kč.

Neveliká, v krásné úpravě vydaná knížka Břetislava Štorma na 40 stránkách formátu 10:15 cm popisuje a vyobrazuje jednak z nákry arcibiskupství pražského a olomouckého, biskupství litomyšlského, kapitoly metropolitní v Praze, král. koleg. kapituly na Vyšehradě, proboštství na Hradě pražském a v Č. Krumlově, arciděkanství plzeňského, arcikněžství polického, praemonstrátského opatství na Strahově, v Želivě a Teplé, benediktinského opatství břevnovsko-broumovského, rajhradského a emauzského, cistercienského opatství v Oseku a Vyšším Brodě, rytíř. řádu Německého, Maltézského a Křížovnického s červenou hvězdou a řádu dominikánského, jednak znamení řádu františkánského a augustiniánského, Tovaryštví Ježíšova, kongregace Nejsvětějšího Spasitele a kolejí Otčů pobožných škol. Jednotlivé znaky jsou překně reproducovány (černé, nikoli v barvách) a doprovzeny popisem s hlavními daty o příslušné církevní instituci nebo o historii dotyčného znaku. Knížka Štormova dedikována jest »na památku biskupství litomyšlského« a obsahuje též stručný »úvod do heraldiky«, vyznačující se originálními a svéráznými názory autorovými: »Znak má účel bojový, obranný a útočný, ve smyslu vojenském i právním.« — »Není vědy heraldické a heraldického umění o sobě, neboť heraldika je synthesou obojího, jsouc vyšší než umění i věda.« »Znak má svou rozumovou funkci v životě jsa stručnou a určitou zkratkou bojovníka a jen ten, kdo neustále bojuje jako rytíř nebo kněz, jest znaku hoden.« »Znak je nepremozitelným obráncem práv a cti, je přítelem nejvěrnějším a stálým, nerozlučně spjat se jménem pána, nese pověst jeho činů, hrdinství a oběti, následuje ho kamkoliv se obráti a neopouští ani ve chvíli potup, jde s ním až pod sekuru katovu a do hrobu; jestliže pak je poslední svého rodu, zavěšen hlavou dolů truchlí za něho erb, když již příbuzní a přátelé se rozutekli, zlé časy rozchvatily majetek a jméno navždy zmizelo z paměti lidí.« »Zbroj slouží k ochraně těla, znak brání čest.« Autor pracoval sanoostatně »bráne se úzkostlivě marné učenosti« a vyobrazuje »erby stavu kněžského v zemích českých tak, jak se jeví jeho oku současnemu.« Proto také vyhýbal se »všeobecnému studiu vzorů i literatury, aby v něm nebyl udušen plamen nadšení pro moudrost a vznešenosť heraldiky.« Z citátů těchto je zjevno, že nemáme před sebou učebnici nebo příručku církevní heraldiky, která by soustavně líčila vývoj a pravidla tohoto oboru. Ale knížky Štormovy nepročte nikdo bez užitku, sáhne po ní rád netoliky bibliofil, nýbrž i každý, kdo o církevních znacích u nás chce se poučiti. Užití literatury (na příklad studie Kirchbergerovy o znacích nábožných řádů v Jahrbuchu »Adleru« 1895 pro srovnání s církevními znaky jinde) nebylo by věci jistě uškodilo, ale — jak už řečeno — toho autor opomínen ulynulně, chtěje zdůraznit více ušlechtilou symboliku heraldiky, jejím vyšším pojetím »okouzlit lidské srdce« a připomenouti, že »čas heraldiky se blíží a bude jí dánno čestné a spravedlivé místo.«

Ms.

Stephan Kekule von Stradonitz JU et Phdr.: »Von der Schlacht bei Crémey.« Zvl. ot. »Tille — Festschrift«, str. 39—46, Weimar, Hermann Böhlaus Nachfolger, 1930, 8°, 8 str.

V krátkém svém pojednání o bitvě u Kreščaku hledí Kekule vytěžiti ze staré písni této bitvy, dochované v Lupačově kronice Karla IV. a otištěné v III. díle »Pramenů dějin českých« na str. 238—240, zprávy rodopisné heraldické. Poněvadž Kekule sám nezná česky, užívá ke svým vývodům doslovného

překladu zmíněné staré písni historické, jak jej svého času pro dr. Walthra Roscho pořídil asistent pražské universitní knihovny dr. Theodor Prochazka a po věcné stránce »uhladil« sám Kekule. Upravený takto text otiskuje Kekule po prve německy v plném znění na str. 40—44. Za to můžeme být Kekulovi opravdu vděčni, že touto cestou zasloužilý mistr rodopisného badání seznámuje německé rodopisce s naší starou historickou písni. V poznámkách rodopisných, jež Kekule k překladu připojuje, najdeme některé doplňky, zvláště heraldické, při čemž vyslovuje Kekule mínění, že verše

»Dvoje křídle podlé vóle,
pól zlaté a pól sokole«

vyznačují bratry z čeledě Markvarticů, snad Valdštejny. Zvláštní zájem pro Kekule má zmínka písni o panu Záviši z Jimlína, poněvadž týž náležel rozrodu erbu kříže, rodinného to znaku též Kekulů ze Stradonic. Kjk.

Rodiné kroniky. Josef Pilniaczek Radostický, Dějiny Pilničků z Radostic a svobodnické rodiny Pilniaczeků. Dle listinných pramenů. Ve Vídni 1920 — nákladem vlastním. Stran 245 (256) s množstvím obrazových příloh a 3 tabulemi rozrodů.

Jestliže u nás počet rodopisných monografií vůbec není nijak značný, jest tištěných genealogií rodů občanských dosud pramálo. Proto zmiňujeme se dnes o kronice Pilnáčků, třebas vyšla již před desíti lety, a také z toho důvodu, že je to publikace pokoušející se o zvládnutí obrovského materiálu, jaký je přirozený při rodu tak početném. Autor v úvodu sám přiznává neúplnost své práce. Uvádí nejprve výčet použitých pramenů, načrtává původ rodu a jeho jména načež pojednává nejprve o rodu Pilnáčků v Chrudimi, z nichž pošli r. 1571 erbem a predikátem obdaření Pilnáčkovi z Radostic; jejich potomstvo sleduje až do třicetileté války, kdy mizí. Přes to nepovažuje autor jejich rod za vymřelý, nýbrž toliko schudlý, odstěhovavší se z Chrudimě na Královéhradecko. Tam se od poloviny 17. století vyskytují přímí předkové dnešních Pilnáčků, jejichž původ od zmíněných Pilnáčků z Radostic spisovatel dokazuje především zachovaným pečetidlem se znakem Pilnáčků z Radostic, podpisem svého předka Mikuláše ze 17. století, jenž se podpisuje »Radostický« a konečně sociálním postavením svého rodu v 17. a 18. století, kdy Pilnáčkovi jsou v přibuzenském i společenském styku s řadou vůkolních rodin šlechtických. Od poloviny 17. věku vyvádí autor nepřetržitou filiaci svého, dnes velmi četně rozvětveného rodu, z něhož vyšla řada význačnějších osobností v Čechách i na Moravě, a jemuž náleží také nynější starosta města Hradce Králové. Knihu velmi krásně, na dobu těsně po převratu přímo přepychově vypravená, po dává podle jednotlivých pošlostí biografie jednotlivých členů a jest doložena přehlednou mapkou zeměpisnému rozšíření rodu, reprodukcemi pečetí, památek rodinných i množstvím podobizen. K reprodukovánu přípisu z kancionálu lochenického (obr. č. 10) chtěli bychom jen podotknouti, že měl býti označen jako psaný rukou s počátku XIX. století; cenu knihy byl by velmi zvýšil synthetický přehled rodové historie a souhrn z ní vyplývajících rodopisných poznatků. Celek svědčí o velké píli autorově a jeho zanícenosti pro věc.

Ms.

Antonín Šavrla, Kronika rodu Šavrdová z Vlašimi a rodů s ním přibuzných. V Báňově 1926. Stran 270, cena 50 Kč. Autor narozený ve Vlašimi r. 1859, nejdříve soukromý úředník, pak na čas tajemník svého rodného města, nyní vrchní berní správce na odpočinku a statkář v Báňově u Smilkova, plně přání svého zvěčnělého otce, v pokročilém již věku dal se do spisování kroniky svého rodu, držícího rodny statek nepřetržitě přes dvě stě let, a předsevzetáho úkolu zhstil se v době půltřetího roku (1923—1926); výsledkem jest shora uvedená, objemná tištěná kniha. Spisovatel kromě vlastivědné literatury vlašimského kraje použil také původních pramenů: matrik, pozemkových knih, katastrálních akt, městského archivu, zemských desk i rodinných písemností, osob-

ních zpráv a zápisů. Rod Šavrdů drží ve Vlašimi dům č. 131 na dolejší straně velkého náměstí nepetržitě od r. 1694. Dočítáme se také o dřívějších držitelích této nemovitosti, i jejich osudech za vlastnictví rodu pisatelova, jenž líčí netolik život a dílo svých předků, nýbrž s epickou šíří vypráví o všech členech rodu, i dcerách vyvdaných, připojuje rodopisy jejich mužů a potomstva. Při tom vypisuje jednotlivé události, jež do osudů rodu a jeho příslušníků zasáhly, nebo jichž tito byli příčinou nebo aspoň účastníky, a tím líčení dostává se na širší basi a budí při nejmenším zájem krajinského historika. Přináší dobové skicky, jak se dříve žilo na našem venkově, a nutně dotýká se také osob i poměrů, jež působily na vývin historie rodiny. Jmenovitě obsáhlé vypsání života otcova a vlastní autobiografie jsou bohatou snůškou fakt a různých episod, kulturní kronikou nejen rodu, nýbrž i kraje a doby. Tím kniha Šavrdova nabývá sama ceny pramene, líčíc poměry na malém městě v druhé polovině 19. století, zápasy staročešů s mladočešy, revnivost strany »knížecí« a »městské«, ovzduší v úradech, provádění voleb, atd. Přirozeně přichází tak do knihy také velké množství osobnosti význačných, jež na Vlašimsku působily, jako v kaleidoskopu střídají se tu politikové a úředníci, měšťané a živnostníci, i nejedna typická figurka je tu zachycena v celé své rázovitosti. Spisovatel v úvodě sám doznavá, že paměti tyto psal »bez cizího vzoru, jen dle vlastního názoru, nejsa ani historikem, ani filologem, ani spisovatelem z povolání«. Proto má kniha pel jisté samorostlosti, přináší vedle opravdu cenných zpráv i drobnůstky podřadnější, a snadnému užívání vadí jen jistá nepřehlednost, kdyžtě tok vyprávění plyne nepetržitě, bez rozčlenění v kapitoly, oddíly a pod. Velmi by knize bylo prospělo přidání přehledných rozdrobů a vývodů; je však připojen na konci knihy svědomitě pracovaný rejstřík, jenž orientaci v hustě tištěné knize usnadňuje a prozrazuje, jak velké množství zpráv najdou tu také rodiny jiné, než autorova a s ní zpřízněné.

Ms.

Jihočeský sborník historický. Vydává Jihočeská společnost pro zachování husitských památek v Táboře. Redakce: Dr. Frant. Kroupa, odp. redaktor. Prof. dr. F. M. Bartoš. Roman Cikhart. Josef Švehla. — Vychází čtyřikrát do roka v Táboře, předplatné s přílohou Kč 20, (pro členy JSHP Kč 15.).

Uvedená, r. 1922 založená společnost přikročila před dvěma lety k vydání svého vlastního časopisu, v němž věnuje pozornost archaeologii, dějinám husitství, jihočeskému historickému místopisu a rodopisu, jihočeským museím a archivům, nálezům a ochraně památek, aby čtenář tam nalezl »vše, co s jihočeskou historií souvisí. Tomuto programu redakce dosud plně dostála a ve vydaných dosud dvou ročnících nalézáme také mnoho rodopisních statí a zpráv, jež rádi v přehledu zaznamenáváme. **Ročník I. (1928):** J. Švehla v práci *Táboršté sklepy a lochy* zabývá se otázkou, proč pod táborskými domy prostírají se tak rozsáhlé sklepy, a dochází k závěru, že sloužily účelům obrany města. R. Cikhart přináší rodo- a místopisné příspěvky v statí *Chotovsko v době předhusitské* (o rodech z Chotovin, Lapáčků ze Rzavého, Sádlů z Vražného, z Košíně, z Vlkanic, z Lidečovic, ze Sedlce, z Moravče, z Hlasiva neb z Víšova, z Uzdíčova, ze Lhoty, Sedleckých od Dubu a j. vladických rodů v okolí táborském, z nichž jediní Vítové a Lapáčkové ze Rzavého se udrželi přes bouře v rodném svém kraji). Týž autor uveřejňuje také několik doplňků k Sedláčkovým Hradům, opravuje historii t. zv. Smrkovského domu (čp. 91/I) v Soběslavi (zprávy o rodech: Libra, Rymář, Hron a Smrká ze Sabinova, Markovský, Hoffman). — Dr. Frant. Kroupa, Tábor v době pobělohorské (otiskuje soupis osedlého obyvatelstva m. Táboru z r. 1651, jež oceňuje a zpracovává; vydatný pramen rodopisný). — R. Cikhart, *Rodové z Borotína* (uvádí rody, jež užívaly toho predikátu od pradávna až k Nádherným z Borotína v 19. stol.). — Týž v článku *Býšovcové z Býšova* pojednává o vladických rodech toho jména, a sleduje jejich pravděpodobné potomstvo, upadnulvší v poddanství po 30leté válce, až do počátku min. věku. — Emíl Smrž, *Panský mlýn*

v Soběslavi (podle zápisů † řed. Jos. Lintnera vypisuje historii této živnosti od 14. stol. až na naši dobu; rody: Klenovský ze Ptení, Kratek, Vodička, Hanžlošský, Milka, Žižka, Suchomel, Roháček, Dvořák, Steiniger). — F. M. Bartoš, Z nejstarších osudů Trocnova a rodiny Žižkovy. — O starozámeckých pilách v Borotíně přináší dále příspěvek R. Cikhart, od 17. století (rody: Šebor, Kocour, Chabr a Cikhart). — Ročník II. (1929): Cikhart R., Táborská farost v době pobělohorské (otiskuje s příslušnými závěry soupis obyvatel táborského okolí z r. 1651). — Týž, Z gruntovních a urbárních register městečka Borotína (podává na základu pramenů z archivu panství jistebnického a městského obraz městečka v 17. a 18. století; uvádí jednotlivě každý grunt a jeho držitele). — Týž, Jeníčkova Lhotá (nástin historický od 14. do 20. stol.; mnoho rodopisných zpráv, m. j. o rodech: Kaplíř ze Sulevic, de Corpus, Feduari, Myslík z Hýršova, Helcl ze Sternsteina, ze Zádaru, Schaafgotsche, z Vorst-Gudenau, Mirbach, Sádlo z Vražného, Kapoun ze Svojkova, Sedloň (svobodníci); Adámek, Valeška, Berka, Zavadil, Polánecký, Zeman, Voleman, Mrzena, Vilím, Volf, Kalivoda, Kubec alias Novák, Svoboda, Zachariáš, Svejda, Troják, Tichý, Herout, Míška, Slunečko, Sobek, Linhart, Doležal). — Fr. Navrátil, Český exulant Zachariáš Jelínek (pocházel z Rípova u Třebíče, kdež jeho rodiče měli mlýn; celá rodina stěhuje se 1732 do Drážďan). — Dále pozoruhodné statí Dr. Bartoše, Dr. J. Muka, J. Salaby, Jos. Švehly a j., pěkné přehledy literatury.

Staré Třebechovice. Vlastivědný sborníček pro Třebechovice a okolí. Rídí a vlastním nakladem vydává Vilém Koleš. Č. 1 a 2, 1929, 1930. Cena sešitu Kč 2.50.

Vilém Koleš, historik-autodidakt svého rodného města Třebechovic pod Orebem, představil se veřejnosti již několika knižně vydanými pracemi z minulosti třebechovické: Třebechovické kroniky (1923) a U nás po Bílé Hoře (1927) přinesly řadu drobných obrázků z místní historie, podávaných ve formě beletristické, ale podepřených poctivým studiem pramenů; autor sleduje tu jako vzor práce Winterovy drobnomalby, a nutno přiznat, že dílo se mu daří. Tím, že se přesně přidržuje fakt prameny doložených, přispívá k trvalé ceně svých črt. Jestliže v uvedených dvou knížkách se obírá převážně událostmi ze 16. až 18. století, v knížce loni vydané a nadepsané Oreb-Hradec-Lipany přináší „obrázky z varu husitské revoluce na Hradecku“. I rodopisec rád sáhne po knížkách Kolešových,jenž v nich najde mnoho zpráv o rodech, jež na Třebechovicku byly a snad dosud jsou domovem, jako např. o rodinách Dr. Helda a P. Bonaventury Pitra, obou rodáků třebechovických a známých z románů Jiráskových.

Svědčí jistě o lásce k rodnému kraji, když týž autor odhodlal se vlastními prostředky vydávati sám zmíněný svrchu vlastivědný sborníček. Prvý sešit přináší články Kolešovy: Z ovzduší třebechovické justice a vězení v 18. st. (Drobnosti z radních protokolů, i rodopisně zajímavé). — Od čeho svoje jméno odvozuje osada Bědovice? (Místní pověst). — O původu »zlatých sání« v museu třebechovickém, a více drobností. Sešit druhý přináší vzpomínku na práce Jiráskovy v městském archivu (korespondence Heldova), jak třebechovičtí milovali a oslavovali svého Dr. Jana Nep. Th. Helda. — Třebechovický Faust (čarodějnictví pokusy kováře Paiska v 19. stol.). — Původ třebechovické přezdívky »Kanon bum« a hradec-ké »Ty votrok u« (místní tradice a pokus o výklad). — Ze starosvětských písniček mojí babičky (otiskuje písničku »Abecedy«, složené pro snazší naučení dětmi). — Zápis k písničce Jana Frynty (z 19. stol.). — O škole v 18. století (o učitelích J. Buchnovi, V. Čížkovi!). — V statí »Vzájmu historické pravdy« dokazuje Koleš, že čeští Trčkové, nikoliv cizí Colloredové okleštili privilegia Třebechovických. — Ná-

sledují kulturní drobnosti a recenze. Jest přáti, aby nadšená a svědomitá práce Kolešova setkala se s porozuměním jeho spoluobčanů a budila v nich smysl i úctu k odkazům předků. To bude jistě také nejmilejší odměnou spisovateli a vydavateli »Starých Třebechovic«.

Sborník Jednoty potomků pobělohorských exulantů-pokutníků a přátel rodopisu v Praze. Rodopis - Historie - Vlastivěda. Řídí Bořivoj Nesmerák. Ročník I. 1930; dosud vyšla z čísla.

Jednota potomků pobělohorských exulantů-pokutníků, o jejímž ustavení jsme přinesli zprávu v ročníku minulém, počala letos vydávat také vlastní svůj Sborník, v jehož vyšlém 1. čísle je uveřejněn výtah z přednášek A. P. Šlechty »O praktickém badání v rodopisu«, proslovených v členských schůzích Jednoty dne 17. května a 11. října 1929. Autor podává tu lehce přístupnou formou přehled pomůcek literárních pro genealogy-začátečníky, uvádí příručky i edice pramenů, promlouvá o pramenech původních a ventiluje otázku, který úřad v našem státu je povolán k tomu, aby zájemcům stvrzoval určitý původ rodový (ministerstvo vnitra a osvěty). Pan A. P. Šlechta v přednáškách těchto bude pokračovati a Jednota připovídá také jejich vydání tiskem. Sešít 2. zahájen jest (nepodepsaným) článekem »Co chceme?«, v němž potomci pobělohorských exulantů-pokutníků žádají bez zatížení státu ve svůj prospěch náhrady za majetek jinými »bezprávně nabytý«. Je to již daleko reálněji formulovaný požadavek původní pro vrácení pobělohorských konfiskací. V dalším žádá se (jistě právem), aby nadace a fondy, jako na př. Strakova Akademie, udělovány byly podle vůle zakladatelů, t. j. pro potomky starobylych rodů. Tím, a když »Jednota žádá, aby potomci oněch starých rodů směli užívat starobylych nezkomolených jmen svých předků, nežádá se uzavádění šlechtictví, než jen odstranění té anomalie, že (nepochybny) potomek předka, jehož jménu národ staví pomníky, nesmí se tímtož jménem zváti, nechce-li být trestán... Stát si stýská do Osudu, jenž vytrvale pronásleduje rodu pobělohorských pokutníků, těmito slovy: »Rakousko jím vzalo statky a republika i to jméno!« — Fr. Kapoun, Dějiny peněžního osvěřenství a rodu Kapounů ze Svojkova. — Fr. Milner, Několik výpisů o exulantech jména Milner a synonym z německých archivů a pramenů. (Vypsáno z hl. stát. archivu v Drážďanech). — J. V. Bezděka, Starobylé rodiny příbramské. — B. Nesměrák, Lidový rodopis. I. Nejrozšířenější příjmení. (Autor navrhuje anketu na zjištění, která česká příjmení jsou nejrozšířenější).

Naše Valašsko, kulturní věstník o jeho životě a potřebách, počal vycházetí ve Vsetíně 1929 za řízení Fr. Táborského a za spolupráce četných přispívatele, v úpravě malíře a grafika Karla Svolinského. Z pestrého a bohatého obsahu 1. čísla uvádíme článek Jožy Orsága-Vraneckého, sedláka z Nového Hrozenkova »O valašském kroji orsáckém v Novém Hrozenkově«. Autor připomíná, že zpracovává rozrod orsáckého rodu, jenž tvoří v Novém Hrozenkově kompaktní celek, čítající asi 2000 příslušníků, a zmiňuje se o společném praotci Michalovi Orságovi, narozeném kol. r. 1592. Vedle Orságů byly tam i rody Urbanů a Kneblíků, jejichž tradice pisatel slibuje vypsat jindy ve zvláštním článku.

Ms.

Vjesnik kr. državnog arkiva u Zagrebu. Uredio E. Laszowski. Godina IV. Zagreb 1929. Stran 196, se zvl. přílohou: Biblografija književnoga rada Emilia Laszowskoga (1889—1929). Uredio Dr. Velimir Deželić st. Zahreb 1930, str. 23.

IV. ročník Věstníku král. státního (dř. chorvatsko-slavonsko-dalmatského zemského) archivu v Záhřebu přináší dokončení materiálů k stati E. Laszowského o Chorvatské šlechtické obci Cvetkovičů, pojednání Dr. Petra Karliče o posledním Trpimiroviči Stěpánu II., Věkoslava Noršiče o františkánském klášteru v Samoboru, Julia Kempfa rodopisnou stat o hrabecí rodině Jankovičů-Daruvar-

s k ý c h, a konečně E. Laszowski otiskuje ze štýrskohradeckého státního archivu doklady o posledních dnech hraběnky Anny Kateřiny, vdovy po popraveném chorvatském banovi Petru Zrinském a jejího syna Jana Antonína z let 1673—1703, načež následují různé drobnější články. Jak z výčtu vidno, tři články jsou obsahu převážně rodopisného a mohou zajímat také nás, jednak s hlediska srovnávacího, jednak pro styky chorvatské šlechty se šlechtou zemí našich. Jak známo, v procesu Zrinského hrál velikou úlohu český šlechtic Václav Eusebius z Lobkovic. — Velmi cenou jest výše uvedená bibliografie prací nejvíce vysoko zasloužilého ředitele st. archivu záhřebského Emila Laszowského, vydaná u příležitosti jeho šedesátých narozenin, připadnouvých na 1. duben 1928. Vedle bibliografického nástinu jubilantova nacházíme tu úplný výčet jeho do set čítajících prací za 40 let literární činnosti, samostatné knihy jako spoustu delších i kratších statí historických, vlastivědných, recensí atd. Množství prací jest rodopisných, jako genealogie vůbec jest oblíbeným předmětem Laszowského, pocházejícího ze staré šlechtické rodiny polské erbu Széliga — velká kniha jeho předchůdce v úřadě dr. Ivana Bojničíče, *Der Adel von Kroatien und Slavonien*, vznikla předeším také účinnou spoluprací Laszowského. Ms.

Dunaj, revue rakouských Čechoslováků, vydávaná ve Vídni, přináší často také histor. a rodopisné články týkající se nejen vídeňských československých rodin, nýbrž i našich ve Vídni se nalézajících památek. Uvádíme seznam těchto článků z roč. III. (1925) až VI. (1929). Dr. Max Stránský: Proslulí vídeňští lékaři česk. původu. Jos. Pilnáček: Památky našich starých rodů v Rakousku (roč. III.). Jos. Pilnáček: Čechoslováci na vídeňské universitě v XV., až XVI. stol. Dr. Max Stránský: Památky českého lékaře, vídeňského profesora Dr. Eduarda Alberta 1841—1900 (roč. IV., č. 2—3). Dr. Michal Navrátil: O kulturní a jiné práci Moravanů ve Vídni vůbec a zásl. činnosti dra. Josefa Zavadila. Jos. Pilnáček: Českoslov. památky ve vídeňských museích (roč. IV.). Dr. Max Stránský: Památky věhlasných česk. lékařů (Karel Rokitanský, Josef Skoda). Jos. Pilnáček: Středověké styky Vídňan s Československem (roč. IV.). J. Pilnáček: Jak vypadaly českoslov. kraje v minulosti. — Pohřeb pozoríckého faráře Linharta r. 1637. — Po stopách nejstarších Masaryků. — Znak obce Tvrdonice u Břeclavě. — Vyměřel rod Jana Komenského? — Staré moravské sklárny. — České vojsko. — Mlynáři a mlýny moravské. Ota Manoušek: Čeští umělci výtvarní ve Vídni. Jos. Pilnáček: Přátelství malíře Dürera s Čechoslovákem Čertem. — Staromoravský arsenál. — Znaky či erby řeší historické záhadu. — Loupežnictví na Brněnsku. — Jak se na Moravě ve středověku dolovalo. — Vojančina našich předků. — Švédové na Moravě r. 1643. — Středověké pivovarnictví. — Lidská h尤oupost. — Moravská mýta. — Jak mizí zvěř. — Výroba štýrské ocele na Moravě. — Jak chodili naši předkové. — Moravský papír. Ota Manoušek: Čeští umělci výtvarní ve Vídni. Jos. Pilnáček: Z paměti Letovic. — Cigánská poctivost. — Staročeská ex libris. — Rytířská pýcha. — Granitz-Protokoll. — Kouření a šnupání. — Luteranství na Moravě. — Občanské znaky našich předků. (roč. V.). Ota Manoušek: Čeští umělci výtvarní ve Vídni. Jos. Pilnáček: Novákové. — Ničení starých památek. — Občanské znaky našich předků. — Vídeňský básník Jan František Pilnáček. Jos. Pilnáček: Nejstarší vídeňské české rodiny. — Záchraněné moravské archivy ve Vídni. Jos. Pilnáček: Vídeňské staré rodiny československého původu. — Stavba dráhy z Brna do Blanska. — Joséfínská mapa. — Zelezářský odborník Rudzinski. — Čeští důstojníci po

roce 1600 až 1680. — *Lehrbriefy*. — Dědičné rychty. — K dějinám počátku a vývinu vídeňské menšiny. — Naše urbáře ve Vídni. — Slovenské zemanstvo Čachticů (ročn. VI.). Pk.

Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego we Lwowie. (Tom. VIII. R. 1926—1927, vyšlo v Krakově 1928) přináší obšírnou studii Karola Góreckiego o polských rodinách znaku t. z. v. zavinuté střely (polsky odrowąż). Autor uvádí celý rozrod, do něhož čítá i z našich rodů vladky ze Strakonic, z Nečtin, z Pořešína, z Chlumu, z Drahonic, a uvádí jejich nejstarší rozrody. Postrádáme tam však rody: z Choltic, z Doubravice, z Budíšova i jiné, již na Moravě byli rovněž znaku zavinuté střely. Autor pojednává o možnosti dvojho původu rozrodu Odrowążów, totiž o českém původu z Benešoviců aneb o polském původu. Zda sem také patří ti, kteří nosili na štítu střelu jako šípku, nelze podle našeho úsudku prozatím tvrdit, neboť pokládáme šíp (střelu) a zavinutou střelu za dvě znamení různá. Z dalších článků jsou zajímavé znaky (pečeti) litevských rodů a šlechty v Horodle z r. 1413 (píše Wladyslaw Semkowicz), Neznámé heraldické památky (Zapiski Sieradzkie) z 15. stol. podává Ks. Stanislaw Kozierowski. Další článek Zygmunta Wodowiszewskiego jedná rovněž o neznámých heraldických památkách (Zapiski Mazowieckie z XV. a XVI. w.) a podobně Stanislaw Dziadulewicz uvádí znaky (pečeti) Tucholské šlechty z r. 1570 (Rekognicjarz poborowy powiatu Tucholskiego z r. 1570). Z ostatních článků jedná Dr. Mieczyslaw Niwiński o Polácích v Italii v Bolonii (Polacy w służbie komuny bolońskie) Dr. Leon Bialkowski uvádí podolské zemské úřednictvo v 17. stol. (Urzednicy ziemsy Podolscy) a Stefan Pomarański podává genealogický příspěvek »Do genealogii Józefa Goluchowskiego«. Z kritik týkající se naší práce »rodokmen a vývod T. G. Masaryka«, (příznivý) posudek Dr. H. Polaczkowský. Obšírný jest nekrolog »S. p. Kazimierz Pulaski«, týkající se tohoto plného a důkladného historika, jenž mimo jiné psal často též i o Čechách (Karol Hawliczek, dziennikarz czeski uveřejněný Dzienik Literacki 1864 r. Marzec) a uveřejňoval polské posudy českých prací. J. Pilnáček.

Ks. Stanislaw Kozierowski, *Obce rycerstwo w Wielkopolsce w XIII.—XVI wieku*. Vyšlo 1929 v Poznani u Fiszera a Majewského, str. 184. Známý a čilý pracovník v oboru polské heraldiky a genealogie kn. Stanislaw Kozierowski (ze Skórzewa pod Poznaniem) uvádí řadu šlechtických rodin českých, slezských, lužických a německých, které přestěhovaly se do Velkopolsky. Autor cituje četné prameny, popisuje znaky a pečeti a jeho dílo stává se dobrou pomůckou pro každého kdo sleduje i potomstvo našich rodin v zahraničí. Třeba upozornit, že zde uvedené osoby, byť by byly stejněho příjmení, přece často nepatří k téže rodině a proto teprve podle totožnosti znaků lze jednoznačně na rodovou příslušnost správně určiti. Ze známých nám rodů uvádí autor Aulochy či Auloky, Belvice, Bibersteiny, Bolce (Boltz), Brochvice, Buchheimy, Cedlice, Čambory, Čítvice, Donínky (Dohna), Falkenhaiemy (Folkenhon), Glauvice, Golče (Goltz), Haugvice, Herbury, Kalkreuty, Kitlčice, Kopáče, Kornice, Korzboky, Kotvice, Kozlíky, Kuřátky, Láryše, Opoly, Panvice, Pogarely, Protvice, Rotemberky, Šofy, Slevice, Smolky, Sokolovské, Sternberky (Stembark), Stoše, Střely, Tamfeldy, Unruhy, Waldorfky, Vrbny (z Vrbna = Wierzbna), Vyskoty, Žejdlice (Seidlitz — Zajdlic). Z ostatních, zde nepřesně určených, byly Pótové z rodu našich Pútů či pánů z Potenšteina znaku pokosných pásů, Grabišové pochází asi z moravských Hrabišů znaku hrabí, Šramové přicházejí taktéž na Moravu, kde píší se z Modřic; Wolframové jmenují se správně Panvicové, pocházejí z Panovic a žili v Německu, Slezsku a na Moravě (Kozierowským uvedení jiní Wolframové jsou jiné krve).

Práci ks. Stanislawa Kozierowského lze vřele doporučiti, protože nám objasňuje nejednu záhadu o původu mnohých rodů, uvádí četné prameny a literaturu a stává se tak důležitou pomůckou pro každého, kdo sleduje hlavně rodiny polsko-slezské.

J. Pilnáček.

Nouvelle Revue Héraldique (Lyon, 11 Rue Bourne, fevrier 1930, orgán francouzské společnosti heraldické věšimá si pilně franc. heraldiky, genealogie, jakož i památek starých franc. rodů. Únorové číslo (14. ročník, č. 1.) přináší pokračování seznamu starých rodin kraje Auvergne a pokračování popisu znaků rodin kraje Franche-Comté. Obsírný článek jedná o řádech Saint Georges jakož i Notre Dame du Mont Carmel. Nekrology uvádí La vicomtesse de Monterno, jakož i Madame Florentin Benoit D'Entrevaux. Časopis všímá si pilně i zahraničních prací a mimo jiné přináší pravidelné články o Pilnáčkově publikaci Staromoravští rodové. Z dřívějších čísel zasluhují zmínky četné statí (s vyobrazeními) oběti franc. revoluce, totiž popravených franc. šlechticů.

Le Blason, časopis, který vydává L'Institut héraldique de France, 27 quai de Bourbon, Paris IV., ohlašuje vydání heraldické sbírky »Armorial général et universel«, jež má obsahovati znaky všech (?) rodin. Této publikace týkala se asi zpráva, která proběhla také našim tiskem a vybízela k zaslání znaků řečenému ústavu.

Turul, A Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság, 1929 3—4 füzet (Budapest, VIII. Magyar Nemzeti Múzeum), časopis maďarské herald.-genealog. společnosti přináší často články týkající se rodin pocházejících ze Slovenska a všímá si též uherských rodin vystěhovavých se kdysi na Moravu (viz Turul 1925 článek »Morvaország magyar urai«). Poslední číslo (1929, 3—4) uvádí mimo jiné nejstarší znak rodu Forgáč (žili též na Moravě), seznam rodopisných památek v archivu hrabat Zichy. Z uvedených rodin zasluhují zmínky jednak rodiny přicházející též na Moravě, jednak na Slovensku, a to: Bánffy de Alsi-Lindva, Chech de Leva, Czobor, Lusinszky, Majthényi, Serényi, Sztaraj, Szunyogh, Thurzo, Babindali, Chaholy de Charnavoda, Jeszensky, Niczky, Nozdroviczky, Ostroliczky, Saffarith. Vzhledem k této poslední rodině upozornujeme, že na vídeňské universitě studoval 1535 nobilis Sapharik de Verencea. (Schrauf, Die Matrikel d. ung. Nation an der Wiener Universität. »Turul« přinesl též obsáhlou příznivou kritiku Pilnáčkových Staromoravských rodů.

Rycerstwo polskie na Morawie w XV.—XVII. wieku bude název obširné práce, kterou chystá do tisku Josef Pilnáček a o které jsme se v předešlém čísle krátce zmínilí. Nejen se stanoviska heraldicko-genealogického, nýbrž i se stanoviska upevnění českopolských styků lze uskutečnění této práce jen vítat. V následujícím prozatímném přehledu uvádíme ty polské rody, o nichž Pilnáčkovo dílo pojednává. Leckterá z těchto rodin na Moravě zdomácněla a byla časem pokládána za rodinu staromoravskou, a teprve nyní se ukazuje, že jsou to vlastné rody původu polského. Z rodin, které dílo Pilnáčkovo bude obsahovati, uvádíme:

Bartodzieski	Cigan	Growthdzki
Barski	Dembinski	Halcznowski
Baworynski	DLuszki	Helmut
Bielczowski	Glowacki	Helfenstengi
Bieganowski	Dombrawski	Hoszek
Bilinski	Dobszic	Herbort
Bohynski	Gajewski	Hodorowski
Borynski	Garski	Jamkowski
Boczkowski	Gbelksi	Jelitowski
Bobrowski	Gierka	Jakartowski
Borowinski	Globicki	Jałowka
Brandeis	Goczalkowski	Iwicki
Bradziejowski	Gogolinski	Kamienski
Bibrski	Grodecki	Kiczka
Cziborzic	Grabowski	Kluszowski

Kluczanski	Pisarzowski	Skrzyszowski
Kobzanski	Ponietowski	Stiernski
Kopinski	Pogarel	Strzala
Klimkowski	Posadowski	Starowiejski
Kornicz	Pruszkowski	Starzynski
Kolacski	Radecki	Szydlowiecki
Kolenec	Rogojski	Swietochlawski
Kunczinski	Ruzowski	Swierochlewski
Krzikowski	Rozinowski	Tabarkowski
Kruszczinski	Rudawski	Tarla
Kuczenski	Szeliga	Tiesowski
Laski	Szewe	Tochynski
Leszczanski	Szymowski	Tarnowski I.
Ludwikowski	Sewerski	Tarnowski II.
Miaskowski	Szyrakowski	Tuchynski
Niedzialkowski	Skoczowski	Waismiler
Niesilowski	Skidynski	Winarski
Nawoj	Slupski	Wichrowski
Osinski	Sobiekurski	Wrublinski
Paprocki	Sokolowski I.	Wiszkota
Pawlowski	Sokolowski II.	Wojsko
Pienkowski	Sokolowski III.	Zilinski
Petrykowski	Ssiebarski	

Práci tuto možno očekávati s pochopitelným zájmem, protože — budujíc na dosud nepoužitém podkladu prameném — přinese zajisté nové a cenné poznatky jak pro polskou heraldiku a genealogii, tak i pro polskou historii a styky polsko-české v minulosti.

Sběratel. Orgán všech sběratelů v Č. S. R. Česká Lípa, seš. 2—6 (prosinec 1929—duben 1930). List zůstává věřen svému programu, jak jsme se o něm zmínili v ročníku I., na str. 157. V rubrice »Sbírky našich čtenářů« (č. 3, str. 6) oznamuje p. Ant. Růžek, rotmistr 46. p. pl. v Chomutově, že má ve svých sbírkách »diplom o udělení šlechtictví (18 stran na pergamenu) s ručně malovaným erbem šlechtickým a vlastnoručně podepsaným císařem Mariem Tereziem«. Má-li takové ohlašování sbírek mít hlubší význam, třeba uvádění předměty označovati podrobněji, v uvedeném případě mělo tedy být uvedeno místo a datum vydání diplomu, a pro kterou osobu a rod (»Růžkové z Rovného«). Podobně by se při nabídkách v rubrice »Naše Bursa« doporučovalo uváděti — pokud to je známo — osobní původ nabízené věci: na př. modlitby ručně psané z r. 1805; je podobno pravdě, že v těch modlicích knižkách jest zaznamenán, kdo, a komu je psal, kdo byl vlastníkem. Tím zvýšen by byl zájem o věc v kruzích rodových interesserent.

Sběratelský Archiv. Vychází každého 15. v měsíci. Zodp. redaktor Lad. Matásek, Praha VIII., čp. 1015. Ročn. 12 čísel za Kč 18.—. Dosud r. I., č. 1 a 2.

Tak už tomu zpravidla bývá: zejte-li kde jaká mezera, po léta i desetiletí zůstává nevyplňena, a když konečně se odstraní, najdou se obyčejně nejméně dva, kteří pak se hlásí k práci, o kterou dříve nikdo nestál. Mohlo by se to zdát i v tomto případu, kde u nás téměř současně se objevují výše zmíněný »Sběratel« a tento »Sběratelský Archiv«, ale, třebas oba časopisy měly leccos společného, přece také zase v mnohem se od sebe liší, takže nelze mluviti o zbytečné konkurenci. Sběratelský Archiv svými prvými dvěma čísly celkem pěkně se uvedl. Přináší populárně psané články z oboru numismatiky, ikonografie míst i osob, všímá si sběratelství v oboru věd přírodních (entomologie), keramiky i filatelic, ale také značnou pozornost věnuje heraldice a genealogii. V č. 1, str. 10—12 redaktor se rozhovoruje o rodopisu, jejž ovšem pojímá poněkud příliš jednostranně s hlediska sběratelského, ač některé náměty (osobní

styk rodopisných zájemců) jsou hodny povšimnutí. Upozorňuje na sbírky portrétní, v článku »Buchlovská majolika a sklenice jsou práce italské« přináší zprávy o rodině ze Zástrizl. Č. 2, str. 14 zaznamenává diplom magistra chirurgie Františka Hauschky z Berouna s uvedením jmen všech súčastněných osob, atd. Jak vidno, jest obsah Sb. A-u pestrý, vynese leccos cenného z úkrytu na světlo, čímž poslouží i sběratelům i objektivnímu poznání. Záslužný jest úmysl vydavatelstva, přikládati každému číslu 4 stránky přetisku dnes už vzácného, ale dosud jedinečného Dlabačova Künstlerlexikonu, a to v českém překladu, ale to bude vycházíti na léta, nehledě k tomu, že překlad — soudě podle není úmyslem vydavatelům opravití údaje zastaralé a četné omyly, k čemuž dosud vyšlých 8 stránek — není právě bezvadný. To by bylo lépe dávatí přílohou vždy 4 stránky originálu reprodukovaného zinkografii, zvláště když dnes už je materiálu hojnost. — V článku »Heraldický oršek« měla býti citována Sedláčkova Pýcha urozenosti, str. 53, a Kolářova Heraldika, zvláště když — jak se zdá — jich tu bylo použito.

Zprávy.

Senátor Emanuel Hrubý, zakladatel a předseda Rodopisné společnosti československé, pětašedesátníkem. Narozen 21. května 1865 v Občově na Příbramsku jako mladší bratr Timotheje Hrubého, vyniknuvšího profesora klas. filologie, vystudoval gymnázium a věnoval se povolání učitelskému. Jeho působení v duchu národním stavěly se však do cesty potíže, pro něž raději učitelství se vzdal a oddal publicistice. Redigoval nejprve »Hlasy z Podřipska«, a počal pracovat na založení české strany agrární. Stal se tajemníkem Sdružení českých zemědělců a r. 1897 redaktorem »Obrahy Zemědělců«. Horlivá činnost, organizační a agitační schopnosti jeho přinesly zemědělské straně prvé velké a významné úspěchy; byl 1901 zvolen za poslance na radu říšskou za vcnkov kolínský, za okres říčanský vyslan do českého sněmu. Ve straně samotné byl jednatelem výkonného výboru a jest dosud vlivným jejím činitelem. Ve veřejné činnosti jubilantově nad politikou však převažuje působení kulturní, a jmenovitě je všeobecně známo jeho záslužné působení jako dlouholetého starosty Národní Jednoty Severočeské, předsedy Svazu Národních Jednot a klubu československých turistů. Hraničáři a národní menšiny za hranicemi mají v něm neumrlévajícího ochránce a otcovského rádce, a rozkvět československé turistiky v posledních letech jest také přední jeho zásluhou. Senátor Hrubý byl členem našeho přípravného výboru a horlivě podporoval práce směřující k založení genealogické společnosti také u nás. Právě jako pracovník menšinový poznal nejlépe a dovele oceniti mravní význam rodové tradice. A tak nebylo nic přirozenějšího, než že svolal ustavující schůzi R. S. Č., kterou také vzletným proslovem zahájil, řídil, a na které také zvolen byl prvním naším předsedou; do našeho časopisu napsal krásné úvodní slovo. Rodopisná Společnost Československá vděčí jeho jménu i přičinění, že překonává se zdarem potíže, jež v cestu se staví každému novému sdružení, že získává sympatie i přátele a členy ve všech vrstvách. Přispívá k tomu jistě také páne senátorova příslušená vlivnost a ochota, s níž dovele vyjít vstříc každému slušnému přání a hloubka přesvědčení i vytrvalost v práci. Nynější mezník zastihuje pana senátora Em. Hrubého, našeho předsedu, ve zdraví tělesném a podivuhodné svěžestí duševní — Rodopisná Společnost Československá v tento den jej srdečně pozdravuje s vroucím přáním: na mnohá ještě léta!

Kde mají býti uchovávány matriky? Rodopisec, pro nějž jsou matriky nejdůležitějším pramenem rodopisného badání, jistě odpoví k této otázce

rychle a krátce: Pokud jsou matriky ještě pro úřední potřebu potřebny úřadům matričním, nechť chovají se u úřadů matričních, pokud však zmizela již denní potřeba úřední a matriky staly se pramenem historickým, nechť jsou odevzdány odborně spravovaným archivům. Jinak ovšem o věci soudí matriční úřady a úřady jim nadřízené, at běží o úřady církevní nebo státní, a to u nás i jinde. Dokladem toho jest zkušenost poslední doby, kterou učinila Společnost archivní školy v Praze u nás a jednání 21. sjezdu německých archivářů v Marburce v roce 1929, nemluvě o neblahém osudu vlastního mého návrhu na zřízení zvláštního (státního) archivu matričního, jak jsem jej již r. 1918 písemně předložil Národnímu výboru. Bylo by, myslím, na čase, abychom stejně jako archiváři němečtí v zájmu rodopisného a ostatního historického badání co nejdříve a co nejdůklivěji veřejně vznesli na rozhodující činitele zákonodárné žádost, aby matriky, pokud nejsou z důvodu veřejné správy nutnou pomůckou správní, byly odevzdány odborně spravovaným archivům státním a nebo, aby podle potřeby ve skutek bylo uvedeno zřízení archivů matričních v oblastech církevních diecézí. Dnešní správcové matrik jen v řídích případech mají dostatečné pochopení pro důležitost starých matrik a mohou se vykázati znalostmi pomocných věd historických, zejména paleografie, aby bezpečně čtli zápis v starších matrikách před rokem 1800, bývají také přetíženi jinými pracemi a nad to matriční úřady téměř nikde nejsou vybaveny dostatečnými pomocíkami literárními, aby badatel hned na místě studia mohl si rozluštiti četné záhadu a nejistoty, na něž narazí při svém studiu. Pomoci mohou radou i skutkem rodopisci a historickému badateli v matrikách zpravidla pouze odborně vzdělaní archiváři a pomocné archivní knihovny, v nichž možno se ihned použít z příslušné odborné literatury. Chceme-li v našem rodopisu opravdu ku předu, musí se v této věci podniknouti kroky rozhodné.

Kjk.

Důležitým rodopisným pramenem jest evidence vojínů býv. rakousko-uherského mocnářství, kteří se účastnili světové války počtem asi 5 milionů osob. Jest to kartotéka uložená ve Vídni (Bundeskanzleramt, Abt. VII., Wien I., Uniwersitätstrasse 7), s lístky obsahujícími stručnou evidenci každého vojína, kromě jména, rodiště, data narození a uvedení vojenské jednotky (pluku, praporu, atd.) také konečný osud (padl, raněn, zajat atd.). Tím tento katalog lístkový stává se vlastní evidencí všech rodin celé někdejší monarchie, a může značně přispěti k seznámení příslušníků rodin rozptýlených. Bylo by litovati, kdyby — jak se proslychá — tato kartotéka měla být skartována.

J. Pilnáček.

Karel Hynek Mácha a rodopis. V příloze k »Národní Politice« ze dne 1. května 1930 podává p. Bedřich Šaloun zajímavé drobnosti ze života básníka Karla Hynka Mácha, a mezi jiným píše: »Sběratel pan Ant. Natali-Seidel probírá své rodinné památky a podává mi úmrtní list svého prastryce, pražského měšťana Hynka K homa. Jsou k němu připojeny i vybledlé fotografie jeho a jeho manželky, odpočívající v rakvi. Je hodno pozor, že Mácha »obětoval« svůj Máj »Mnohowáženému pánu a panu Hynkovi Kommovi, usedlému měšťanu Pražskému, vlastenci horlivému, na důkaz uctivosti.« Tedy nikoli některému šlechtici, nebo muži postavením a věhlasem vynikajícímu, jak bývalo zvykem, nýbrž pouhému měšťanu a mistru pekařskému. Proč právě jemu? Hynek Komm (správně Khom) narodil se neznámo kde r. 1790. Roku 1817 je už pekařským mistrem a pražským měšťanem. Sídlil v Letenské ulici č. 29-30 na Malé Straně, v blízkém sousedství pivovaru u svatého Tomáše. Darilo se mu dobré, takže si mohl oba tyto domy zakoupiti. Oženil se s Marií Natali, narozenou 28. března 1786 v Lounech. Stal se i městským radním a otcem chudých. Se svou manželkou Marií se po 34 letech manželství rozešel. Přestěhoval se do ulice Lužické, rovněž na Malé Straně, kde si koupil dům č. 107/II a kde také dne 1. července 1875 zemřel. Pochován byl na Olšanech, na hřbitově IV., odd. 9, č. hrobu 353. Jeho choť zemřela v Lounech 22. dubna 1874. Byl prý to muž dobročinný, milovník českých knížek, jež si plně kupoval. Pan Antonín Natali-Seidel, jemuž za zjištění těchto dat děkuji, vysvětluje podle

rodinné tradice přátelství rodin Máchovy i Khomovy takto: Pantatinek Khom kupoval mouku od malostranského mlynáře Veselého, který tehdy mlel ve starém mlýně zv. Schwarzenberském (v nynější ulici Všeřdově č. 12. a 14., kde žil své doby slavný český právník a humanista Cornelius Viktorin ze Všeřdova). V tomto mlýně stárkoval otec Karla Hynka Mácha, jenž bydlil tehdy v č. 31. na Újezdě. Že byly rodiny spřáteleny důvěrně, o tom svědčí také svrchu zmíněný list Michalův, v němž pisatel oznamuje Hynkovi, že dali panu Somkovi ceduli »od pana domácího, a od dvou svědků: totiž od P. Rádla, a od P. Nataliho, potvrzenou,« dosvědčující Lořin pobyt v rodině Máchově. Potřebovala toho osvědčení k ohláškám. Jeden z těchto svědků byl tedy příbuzný Khomovy choti, rozené Nataliové. Tento Natali se oženil r. 1829 s Annou, roz. Wokounovou. Jeho synat je proto zajímavý, že byla o něm sepsána u soudní správy (Jurisdiktion) ryt. rádu Johannitů (Maltánských rytířů) na Malé Straně první česká smlouva svatební. Prostý pražský mistr pekařský, vlastenec doby předběžnové, stal se tedy patronem knížečky básni, která byla velkým literárně revolučním činem. Mácha svou dedikaci jeho jméno zvěčnil. Když mu svou básně připisoval, snad ani nepomyslil, že prokazuje zaslouženou poctu nejenom jemu, ale všem těm bohým mužům z lidu, kteří tehdy tvořili jádro pražské vlastenecké demokratické společnosti. Čest a chvála jim za to, jak dovedli chápáti a nejen morálně podporovat ideální české snahy kulturní, národní a později i politické. Je pravděpodobno, že by byl Mácha bez Khoma svůj Máj nevydal.« Jak vidno, děkujeme jen pietní péci rodiny Natali-ovy, že uchránila rodinné písemnosti před zkázou a tak dochovala nám cenné literárně historické podrobnosti o životu a díle nehnoucího básníka »Máje«. Bylo by zajímavovo, dalo-li by se zjistiti, kde se r. 1790 Hynek Khom narodil, kdo byli jeho rodiče. Snad k tomu přispějí rádky p. Šalounovy.

Byl generál Rastislav Štefánik Čech nebo Slovák? K této otázce dočítáme se v č. 31. r. IV. časopisu »Letem Světem«: »Ačkoli uplynulo od smrti našeho prvního ministra národní obrany a velikého spolupracovníka presidentova již deset let, není až dosud rozhodnuto, jakého byl původu. Kdežto četné populární práce o životě Štefánikově mluví o českém jeho původu, z nichž některé se opírají o svědectví generálových matky a sestry jeho, vystoupil proti tomu generálovův bratr Igor Branko Štefánik a vypravuje v 6.—8. čísle »Slovenských Pohl'edov« co se dovděl od svého děda. Podle jeho podání, jež má ráz skoro legendární, šlo roku 1620 sedm členů Štefánikova rodu na pomoc Čechům; šest z nich padlo na Bílé Hoře a jen jeden se vrátil, jeho majetek pak propadl konfiskaci. »Majetky nášho rodu pred belohorskou bitkou boly na okolí Senice, Holiču a čiastka i za Moravou. Lesy mali sme mat na okolí Sobotišta, Vrboviec a Myjav. Môj otec raz na prechádzke myjavskymi višškami upozornil me bol na háj, o ktorom povedal, že bol majetkom našich dedov.« A končí svůj článek: »O českém původu našho rodu sме my ani od svojho otca, ani od matky nikdy nepočuli.« Ale vedle svědectví generálových matky a sestry mluví i jiní. Tak spolužák a nejdůvěřejší přítel Štefánikova otce Alexander Trobeau, farář v Kostolném tvrdí, že mu nejednou prohlásil, že Štefánikovi jsou starou emigrantskou rodinou, kdežto sám generál před mnoha přáteli mluvil o svém českém původu, o čemž podává svědectví i bývalý jeho pobočník Ferdinand Písecký. Konečně je tu, jak vypravuje v časopise učené společnosti Šafaříkovy, zvaném »Bratislava« K. L. N. Zvěřina i vlastnoruční náčrtkem M. R. Štefánikův, rodový rozpis, vzniklý na ostrovech Tahiti někdy v letech 1910—1911. Bude úkolem genealogů, zda se údaje v něm uvedené zakládají na pravdě, ale neudrží-li názor o českém původu Štefánikově se strany otcovy sotva asi padne se strany matčiny. Ať tak či onak, není pochyby, že M. R. Štefánik, zůstane nadále slovenským hrdinou, jen pro jeho československé přesvědčení bude o výklad více.

Lidstvo bez příbuzných. Tak nadepsala v Národní Politice ze dne 8. května O. Zemanová tuto případnou noticku: »Zkuste to: začněte sestavovati

rodinný rodokmen jenom asi na tři generace zpět. Pokuste se zjistit a napsati jména sourozenců svých rodičů s jejich všemi dětmi a rodičů svých rodičů s jejich všemi rodinnými příslušníky. Ohromný papír k tomu všemu za chvíli nepostačí. Zděsite se rozvětenosti příbuzenstva. Zjistíte rodiny s pěti, šesti, snad i dokonce i více dětmi, v příbuzenstvu vzdálenějším se vůbec nevzýnáte. Pak zjistíte stav dětí v rodinách vlastních i svých sourozenců, případně již jejich dětí. Nemusíte se již báti, že papír nestačí; v jedná rodině dvě děti, ve dvou žádné, ve třetí jedno, ve čtvrté opět jedno. Pokuste se zapsati členy rodiny svého strýce nebo tety — sourozenců vašich rodičů — tedy zase současníky, generaci stejně starou, jako jste sami. Opět shledáte totéž: pokud vůbec jsou ženatí nebo vdané — najdete mezi nimi členy, kteří vůbec nechtějí rodinu zakládat — zase jsou bud bezdětní nebo mají jedno, nejvýše dvě děti. Shledáte, že ta a ta rodinná větev vůbec vymírá a děti vašich dětí, že již budou téměř bez příbuzných. — Poohlédnete se v kruhu svých známých — opět týž zjev: lidé svobodní, bezdětní, nebo rodiče jednoho, dvou dětí. Jen výjimečně tři — Přemýšlite o tom, snažíte se domyslit — Snad řekne asi leckdo, mající smutné zkušenosti s příbuznými — nebude škoda, zůstanou-li naše děti bez příbuzných. Snad. — Kdo však ví, nebude-li jim přece někdy příliš smutno, budou-li snad jednou státi ve světě zcela sami, pouze v kruhu cizích lidí, bez jediného příbuzného, jemuž by si postěžovaly, s nímž by sdílely svou radost, vzpomínaly společně hnizda, rodiče, svého mládí, všech těch dob, jež dávaly smysl a obsah dětství, i vyrůstat touhám, snům, plánům do budoucnosti. A národ? — jak asi pochodi ten? Snažte se domyslit —«. Nelze souhlasiti s pisatelkou tak naprosto: problém populace jest složitý, a pro budoucnost národa i státu jest zajisté důležitější kvalita než kvantita jeho příslušníků. Když však se tu tak stýská do lhostenosti vůči trvání nebo zániku vlastního rodu, není to vlastně příznání, jak našim nejširším vrstvám chybí rodové uvědomění, rodová tradice, jež — doplněna biologickými poznatky — činí rod zdravým a vytýče mu vyšší, nadřaděné cíle ideální? »Geschichtslosigkeit in der Familie erzeugt Geschichtslosigkeit in Staat und Gesellschaft« praví znamenitý německý sociolog 19. věku W. H. Riehl, a má jistě pravdu. Bylo by si přáti, aby co nejvíce našinců tuto pravdu pochopilo a zkusi to, jak paní Žemanová k tomu nabádá: začali sestavovati svůj rodokmen. Nebudou toho litovati, neboť dojdou k poznatkům hodným vynaloženého úsilí.

Heraldické knižní značky v XXIII. Zinkově aukci v Praze 22. II. 1930. Od doby XLIV. aukce Paula Graupeho v Berlíně v květnu 1925, kdy se rozprodalo 25.000 listů sbírky exlibris Carla G. F. Langenscheidta, v níž byly tisíce heraldických značek zvláště německých rodů od XV. století a jejíž katalog v předmluvě Waltera von Zur Wcsten vyzdvihoval (nesprávně) český list Jana Dernschwama de Hradiczin z let as 1569 jako nejstarší české exlibris (máme starší, nedatovaná i datovaná: kreslené krále Jiřího z Poděbard, Dürerův list pro vídeňského Tschertta rodem Moravana, z let kol 1521, datované Jana z Lipého 1541 a Jana Hodějovského 1541) nebylo v střední Evropě pokusu o větší prodej materiálu tohoto druhu. Na české půdě, nehledíme-li k ojedinělým výskytům exlibris a supralibros na knižních aukcích (zvláště Pálffyovské v březnu 1926) je to první soustavný podnik vůbec. Katalog zaznamenal 226 čísel, do nichž sdruženo bylo několik tisíc listů všech grafických technik, většinou ovšem od umělců současných, od polovice XIX. stol., a byl porizen výběrem a práci řed. Dra Jaromíra Malého, místopředsedy Kroužku českých exlibristů v Praze a organizačního sběratelského hnutí českého exlibris. Dr. Malý napsal i hutnou informativní stat o draženém materiálu do bibliofilského časopisu Vitrinka, ročník VII., 1930, str. 87—96. Zde podám zprávu o listech, které mohou zajímat i rodopisce. Nejvzácnějšími kusy aukce byly dva listy Albrechta Dürera: jeho z prvních německých exlibris vůbec, list, jenž se ani v Grappeho aukci nevyskytl »Liber Bilibaldi Pirckheimer« s legendou Sibi et amicis P., z doby před r. 1503, vyvolaný za 1400.— Kč, nenašel pro tuto vysokou cenu na

aukci samé kupce; limit na 1600 Kč přišel od známého německého sběratele z Drážďan až po aukci. Rovněž nebylo prodáno Dürerovo signované císařské exlibris z r. 1504 se znaky německé říše a emblemy zlatého rouna, oceněné na 1200 Kč. Klášterní heraldické exlibris Ordinis Praedicatorum Wratisl. ad S. Adalb. a anonymní šlechtické exlibris se znakem trojúhelníka v oválné kartuši a s klíčnotem pěti pštrosích per, rostoucích z koruny prodány za 42 Kč (vyvolací cena 40.—). Polské značky Kajetana Kielisińského z r. 1836, Z Biblioteki Jozefa hr. Dzieduszyckiego, Z Biblioteki Gwalberta Pawlikowskiego čly za 21.— (10.), Ex Biblioteca Joachimi Comitio Chreptowicz, Comitis Emerici Hutteni Czapski za 21.— (10.); ruská heraldická exlibris P. Comes Czernichew s devisou Za trudy i otěčestvo z r. 1744 za 25.— (20.—), hr. Nikolaje Tolstého od L. Nabgolce z XVIII. stol. za 34.— (20.—), rytina kolem roku 1820 Iz Biblioteki Smirgina za 16.— (12.—), rytina pro carevnu Alexandru Feodorovnu, chot Mikuláše I. od N. Utkina za 27.— (10.—), typografický monogram P. N. pro velkoknížete Petra Nikolajeviče z r. 1864 za 13.— (6.—), monogramní A. N., M. N. z XIX. stol. pro členy carské rodiny za 26.— (15.—), Zinkografie pro carskou biblioteku Nikolajovu v zámku Livadii 18.— (4.—). Československý heraldický podíl zahájilo supralibros Václava Budovce z Budova z r. 1604 na knize Corpus iuris canonici, vyd. Lancelotova z Loynu 1591 v celokožené zlacené vazbě, jež prodáváno za 325.— (250.—). Exlibris pánského rodu Haidlerů z Bukoře, signované G. B., dřevoryt s počátku XVII. stol., přilepený na předešti Veleslavínova Dictionaria linguae latinae z r. 1579, znak se lvem a ježkem, upomínkou na Jihlavu, kolébkou rodu, s majetnickými přípisy: »Anno Domini 1644. Virtus nobilitat. Joha n Senior Diedek à Wilkowem p. — 1646. Až do toho času ta posloupnost zůstala. Za prawé a spravedlivé drželi. Ludowicus Witus Lunensis Boëmus. — Lew; yežek« prodáno za vyvolávací cenu 200.—. Duchovenská značka s legendou Christian Pfaltz ab Ostriz, D. Praefat. ad S. Vitum Prague et Officialis A. 1674, na předešti knihy St. Guazza De civili conversatione z r. 1606, s přípisy Christiani Pfaltz D. 1669 a Georg Pfaltz vydražena na 74.— (60.—). Heraldická značka s poč. XVIII. stol. s legendou F:C:D:M:[orzin] a s devisou, o níž se zmíňují v článku »Exlibris a supralibros rodopiscovou pomůckou«, na předešti moralistického týdeníku Der Mensch z r. 1751, přilepnuta za 45.— (40.—). Vedle uvedených heraldických listů prodáno znakové exlibris Benešovského piaristického gymnasia z doby před r. 1740 od J. F. Fischera za 58.— (30.—), emblemové Ex bibliotheca Borniana (pro rytíře Ignáce Borna) s Balzerovou navštívenkou za 45.— (35.—), slovenské Ex Bibliotheca Ladislai Victoris de Kiss-Kovalocz et in Horocz s jinými dvěma laickými za 54.— (40.—). Z odborné literatury prodána monografie Isaka Collijna, Det Rosenberg'ska biblioteket och dess exlibris z r. 1907, s 20 facsimily rožmerských supralibros z let 1565—1612 za 165.— (150.—). Listy, o nichž tuto referováno, koupili vesměs čestí badatelé a sběratelé, v odborné literatuře známí: Ing. Dr. Jar. Polívka, Dr. Jar. Malý, Dr. Mil. Novotný, podepsány. Dr. B. L.

»Lobkowicz« nebo »z Lobkowicz«? K naší zprávě o znění rodového jména rodu lobkovského v ročníku I., str. 162, sděluje nám pan archivář Fr. Svetič z Nových Hradů ze známého lexikonu Larousse-ova tento odstavec z článku *Titres nobiliaires*... La Révolution avait aboli les titres de noblesse, et le gouvernement provisoire les abolit à nouveau en 1848; mais ils furent rétablis par un décret du 24 janvier 1852, toujours en vigueur, mais en fait, le rélevement des titres de noblesse n'est plus autorisé par les tribunaux; ceux-ci accordent les modifications aux actes de l'état civil qui comportent la reprise de la particule de, parce que la particule de rappelle le lieu de l'origine ou tout autre signe distinctif, mais ne constitue pas un titre de noblesse.«

Deutscher Verein für Familienkunde für die Tschechoslowakische Republik ustavil se v Praze na zakládajícím valném shromáždění dne 9. března 1930. Předseda přípravného výboru, univ. prof. dr. Armin Tschermak-Seyse-

negg, uvítav shromáždění a přítomné zástupce jiných korporací (za R. S. C. účastnil se p. R. Procházka), označil cíle, jejichž dosažení si nový spolek vytýčil, totiž »péštění nauky o rodině jako nadindividuální jednotky vzniklé dědičném pochodem, jako zárodečné buňky státu a společnosti v jejích osobně-dějinném nebo annalistickém pojetí, i v jejich všeobecně-historickém, národním a zeměpisném včlenění, v jejich právním, sociálním a populačně-statistickém významu«. K tomu cíli spolek má mít tři pracovní skupiny: statisticko-právní-sociologickou, historickou a biologickou. Poukazuje na práci po té stránce vykonanou již přípravným výborem, vyličeje přednášející vývoj rodinného zřízení, jevíci se v patriarchátu nebo matriarchátu, kde jedinec jest jenom poddaným — nebo v solipsismu, kde svazky rodinné jsou zcela uvolněny — nebo konečně v harmonickém včlenění jedince do svazku rodového jako rodinou podmíněného člena soustavy s podstatnou individuální samostatností a vůdcovským postavením rodičů. V dějinném vývoji lidstva projevily se všecky tyto tři útvary: v naší době zápolí o prvenství zásada úplného osamostatnění dětí s myšlenkou kooperace v soustavě rodinné pod vedením rodičů. Po té následovaly volby funkcionářů a vyslechnutý jejich zprávy. K svátkům svato-dušním chystá spolek »říšský týden rodiny« (Familienreichswoche), počátkem listopadu má se konati »Familienammeltag« (den sbírkový či vzpomínkový?). D. V. f. F. bude vydávat také ročenku, a to pro své členy zdarma. — V čele německé společnosti rodopisné v Praze stojí jako čestný president Dr. phil. univ. prof. Christ Ehrenfels, předsedou jest univ. prof. MUDr. A. Tschermak-Seysenegg, jednatelem JUDr. Hans Felix Zimmermann, pokladníkem Roman Procházka. Vitáme nový odborný tento spolek, jenž jest radozným důkazem, že studium rodopisné počíná být správně chápáno a stává se předmětem vážné práce.

Soupis rodopisců.

(Otvíráme tuto rubriku, abychom umožnili vzájemné poznávání našich rodopisných pracovníků a okruhu jejich zájmů; redakce žádá o zasílání přihlášek dalších.)

Benešov u Semil. A. V. Holešovský, vrchní účetní, děj. vl. r.

Bílé Poličany. Bohumil Petr, správce školy, genealogie a heraldika vůbec, zvl. rodopis rodů selských a vl. r.

Dobříš. Ludvík Kopáček, vr. okr. právní rada v. v., čp. 103, rodopis vl. rodu, genealogie a heraldika rodů šl., měst. a selských. Ochoten zodpovídat dotazy badatelů podle obapolné dohody.

Humpolec. Josef Čermák, správce hosp. družstva. Rodopis rodu Čermáků, jenž podle tradice po 30leté válce přešel z okolí Blaníku na Moravu, kdež kolem Třebíče tvořil rozvětvenou rodinu mlynářskou, s potomky dosud žijícími; prosí o zprávy. — Má některé rodinné materiálie o rodinách k n. Löwenstein-Wertheim a hr. Rumerskirchů, jež zájemcům z uvedených rodin ochotně předá.

Chlumec n. Cidl. Jiří Oliva, průmyslník, vl. r.

Košice. Dr. Ignác Horníček, major zdrav., zem. voj. velitelství, děj. vl. r., děj. Tlumačova na Moravě, Kroměříže 1700—1750 a Bystřice p. H. 1570—1730. Tazatelům podle možnosti ochotně vyhoví (stálá adresa: Tlumačov, Morava).

Meziměstí u Broumova. František Rabá, nákl. pokladník st. dr., děj. vl. r.

Mor. Budějovice. JUDr. Rudolf Svozil, advokát, zabývá se dějinami rodu Svozilů (selský rod) a Sotěslavských (měst. rod), jest ochoten k pátrání v matrikách Mor. Budějovic a okolí za náhradu hotových výloh.

Pardubice. Karel Haussmann, čp. 692, Jiříkova ul., vl. r. a r. Leyendecker z Leyensteinu.

Plzeň. Bedřich Drchkovský, maj. Slovanského knihkupectví dř. Jana Housera v Plzni a realit ve Slaném, děj. vl. rodu.

Olga Pilnáčková, býv. sekretářka, Perlová 2., děj. vl. rodu. och. zodpovídat dotazy.

Poláky u Kadaně. Rudolf Hradčovský, velkostatkář, má rodopisný a vlastivědný materiál o rodech Hradčovských a Hrbáčků od poloviny 16. st. do nejnovější doby, a to větve usedlé v Kunovicích u Uh. Hradiště, Pradliskách u Luhačovic, Uh. Brodě a blízkých Hradčovicích, Kroměříži a Poláčkách, spolu s podrobnějším materiálem o mlýnu v Pradliskách, Hradčovicích a Bájovce u Uh. Brodu.

Praha. Karel Böhm, soukrm. úředník, XI. Nerudova 14, děj. vl. rodu. František Dvořák, oficiál okr. úřadu Praha-Venkov, na Smíchově, Vinohr. ul., děj. vl. rodu, pocházejícího z Třeboňska.

Josef Hejl, strážmistr v. v., Žižkov, Krásova 28., vl. r.

E. Eman. Homolka, mistr-houslař, Praha XII., Tylovo nám. 28, vl. r. a rody Čuch, Kobrč, Rouček, Knobloch, Lomberský (Lamberský) a j.

Josef Hroch, dělník obuvnický a spisovatel, V.—56, děj. vl. rodu, poch. z Předbořic u Orlíka, genealogie a heraldika vůbec.

Arch. Vladimír Janovský, stavební technik, VIII., Primátorská 4, rodopis a heraldika rodů šl.

Antonín Mareš, úř. sek. úřadu, XII., Korunní 81, vl. r.

Zdeněk Moser, maj. realit, XII., Vyšehradská 23, vl. r. — och. zodpoví dotazy badatelů o rod. Moserů.

J. Prosek, soukromník, VIII., Maniny čp. 1043, vl. r.

MUDr. & PhDr. Josef Řehák, polic. vr. zdr. rada, VIII., 895, selské rody na Mělnicku, zvl. ze statku Dol. Přívor s Tuhání, dále z Nedomic, Ovčár a Všetat na býv. panství brandýském.

Václav K. Šorm, úř. Ústř. jednoty hosp. družstev, II., Hybernská 20, genealogie a heraldika r. šl. a měst.

Předměřice n. Lab. V. Kredeba, čp. 226, vl. r.

Tlumačov, Morava. Viz: Košice, Dr. Horniček.

Valašské Meziříčí. Kpt. Jan B. Stančík, p. pl. 40, zabývá se dějinami vlastního rodu a jest ochoten zodpověděti rodopisné dotazy, resp. obstarati zprávy z pol. okr. Valašského Meziříčí pro členy R. S. Č. zdarma jen za náhradu skut. pošt. výloh.

Žďár na Moravě. Antonín Vencalek, posl. práv, Brno, Údolní 113, hist. vesnického práva a kolonisace na Žďársku n. M., děj. vl. rodu.

Dotazy a odpovědi*).

I. Dotazy:

- C. 1.—3. [Bezděka - Geisselreiter - Kamareith - viz v ročn. I., str. 163—4.]
4. **Bíba.** Podle výučního listu z r. 1758 vysvědčuje Jan Doležal, myslivec hraběte Jana Jindřicha z Bissingen, že Jan Bíba, manž. syn Josefa Bíby, myslivce kamenického a treptínského poldesí, se u něho v Pyšelích po 3 léta učil myslivosti. Hledám matriční zápis o zmíněných příslušnících rodu »Bíba«. Ing. Fr. Haimböck, Wien XIII./5, Linzerstr. 428.
5. **Hausmann. Leyendecker z Leyensteinu.** Hledám písemnosti a zprávy o předmětech, týkajících se uvedených rodů. O Hausmanech od r. 1768 nazpět. Jmenovce prosím, aby se mi přihlásili k spolupráci na založení rodinného archivu. K. Hausmann, Pardubice 692.
6. **Horníček.** Hledám bližší data o těchto osobách: 1. František Horníček, syn Josefa a Anny Horníčkových, nar. 10. března 1833 v Tlumačově, okr. Uh. Hradiště, Morava, byl odveden ke kyrysníkům, sloužil u pluku (hr. Wallmoden?) v Uhrách a zemřel v červenci neb srpnu 1855. Pochován ve Stol. Bělehradě. — 2. Ignác Horníček, syn Josefa H., nar. 1789 v Tlumačově, Morava, studoval teologii v Olomouci, vystoupil však 1811/12 a stal se prý úředníkem na kterémsi císařském statku v Haliči, odkudž se však vrátil r. 1825 nebo 1826 domů a převzal po otci hospodu. MUDr. Ign. Horníček, Košice.
7. **Prinz von Buchau.** E. T. Printz M. D., Moulton Iowa, U. S. A., pátrá po životních datech a dětech svého předka Jana Derriksona Printze von Buchau, jenž prý se narodil asi před rokem 1720 v okolí Prahy nebo Žatce a před r. 1770 se odebral do Ameriky. O něm, jeho manželce a dětech, jakož i vůbec o genealogii rodiny Prinz v. Buchau a jejím znaku tazatel si vypořádá (a honoruje) doložené zprávy.
8. **Řehák.** Zprávy o rodech jména Rzechak, Řehák, Řeháček atd. si vypořádá Josef Rzechak, tov. úředník, Mostek č. 8. u Dvora Králové.
9. **Homolka.** Zprávy o rodu Homolků, jm. o jejich příchodu do vsi Dolan u Kralup poč. 17. stol. hledám. E. Eman. Homolka, mistr-houslař, Praha XII., Tylovo nám. 28.

II. Odpovědi:

3. **Kamareith, Kamaryt.** Jméno toto vyskytuje se v různých obměnách v Táborě a to: R. 1653 zaznamenána Zuzana Lidmila Kamarytova, sestra táborského primasa Chvátala. (Bydlila v Praze). — 1730. Vavřinec Kamaryt, správce v Jankově (u Votic), r. 1730 již mrtev. Dcera po něm Zuzana provdala se r. 1730 za Franta Tadeáše Hubatia z Kotnova. Její sestra jmenuje se Anna, bydlící v Městicích u Tábora. — 1733 Václav Kamereit, lazebník z Vltavotýna, koupil dům v Táborě. Manželka Františka roz. Bezděkova. Syn Ignác. Vdova Františka vzala si r. 1752 lazebníka Grasla. — 1759. Jan Kamereit, lazebník, měl dům v Táborě. Manželka Anna roz. Ritterova. Jako vdova provdala se za lazebníka Richtra. — 1773. Václav Kamereit, krevní písar v Táborě, syn Václava Kamereita, lazebníka a jeho manž. Františky. — 1774. Václav Kamereit, lazebník, manž. Helena (asi totožný s předchozím). — 1798. Jan Kamaraít, lékárník v městě Pacově, měl lékárnu v tamním zrušeném

*) V této rubrice otiskují se dotazy za jednotný poplatek do 5 řádků 10 Kč, každý další řádek čítá se po 3 Kč; členové společnosti mají nárok ročně na otisknutí jednoho dotazu do 5 řádků zdarma, a co tuto výměru přesahuje, za sazbu poloviční. —

Karmelitánském klášteře. — 1799. Marie Kamereithová z Táboru provdala se za ranhojiče Frant. Junga v Radeníně (u Chýnova). — 1797—1833 Kamarýt Jos. Vlastimil, sídelní kaplan v Klokočech, kněz-básník. — 1859. Friedrich Kamarýt z Velešína, kaplan v Hořepníku, maloval obraz na hlavní oltář táborského kostela. — Kamarith Jan jinak Mitis v XV. století v Písku, potom v Nymburku. (Viz Riegrův slovník IV. 506.)

Rich. Hrdlička.

6. Horníček. R. 1853 byl Ludvík hr. Wallmoden-Gimborn majitelem 6. pluku kyrysníků. — Podle schematismu rak. armády byl r. 1853 jistý »Franz Horniczek« podporučkem v dělostřeleckém pluku č. 6.
-

Rodopisná Společnost Československá v Praze

konala svoje 1. výroční valné shromáždění dne 10. února 1930 o 7. h. več. v místnostech restaurantu »u Bumbrlíčka« na Národní třídě č. 9 za přítomnosti 34 členů.

Valné shromáždění zahájili předseda p. senátor Em. Hrubý uvítáním přítomných, při čemž vzpomněl nesnadných začátků společnosti a zdůraznil její význam. Na návrh místopředsedy Dr. A. L. Krejčíka upuštěno jednohlasmě bez debaty od čtení zápisu ustavující valné hromady, ježto je znám z tiskem vydaných »Zpráv«. Na to podal obšírnou zprávu o činnosti R. S. Č. v uplynulém roce jednatel Dr. Ant. Markus: Stanovy společnosti schváleny byly vynesením ministerstva vnitra ze dne 29. ledna 1929, č. 1895/1929, načež osvědčeno právní trvání spolku pod názvem »Rodopisná společnost československá« se sídlem v Praze vyneseném téhož ministerstva ze dne 23. dubna 1929, č. 21253/1929. Stanovy vydány tiskem a doručeny všem přihlášivším se členům. Výbor scházel se pravidelně jednou měsíčně; za propůjčení místnosti k výborovým schůzím v státním archivu zemědělském přísluší dík p. ministru zemědělství a jeho presidiu. Ježto prosperita společnosti závisí také na pohotových postředcích hmotných, jejichž výše zase jest úměrná počtu členů, podniknuta akce propagační vydáním »Zpráv R. S. Č.«, jež rozeslány na dosažitelné adresy. Výsledkem bylo získání několika desítek nových členů, jichž koncem roku 1929 čítala společnost celkem 182, z toho 22 zakládajících. — Členské schůže byly dvě: 5. června přednášel místopř. p. vrch. odb. rada Dr. Krejčík o vývoji matrik, a 13. listopadu 1929 jednatel o rozrodu, rodokmenu a vývodu. Obě schůže byly četně navštívěny a k prosloveným přednáškám pojila se věcná debata. — K zamýšleným přednáškám pro širší obecenstvo o podstatě, účelu a významu rodopisu nedošla přes otíštěnou výzvu ani jediná přihláška. — Došlé dotazy se strany členů i nečlenů byly podle možnosti ochotně zodpovídány. Námět hodné pozoru vzhledem k chystanému sčítání lidu podali pp. statist. rada Jarosl. Klíma a odb. rada Ing. Odon Pára. R. S. Č. podporovala také akci licenciátu Per Hebbe ve studiu švédských stop v zemích českých. — Na upozornění zakoupil Zemský archiv český známou genealogickou sbírku Jakubičkovu. — Knihovna spolková se tvoří. — Dennímu tisku dík za ochotně otiskování spolkových zpráv. — Inventář R. S. Č. doznal cenného obohacení zakoupením štočků znakových z díl spisovatele J. Pilnáčka. — Přední péči věnoval výbor vydání vlastního časopisu. Skutečně vydán celý první ročník, tentokráté v jediném svazku o 164 stranách pěkné úpravy. Jednatel jako redaktor jest si plně vědom, že vydáný I. ročník není prost nedostatků, pokud však redaktorem bude, vynasnaží se, aby časopis se stále zdokonaloval a hověl skutečné potřebě členů a našich rodopisců vůbec. Jest k tomu arcit také zapotřebí, aby členové sami brali na vydávání časopisu

účast co největší upozorňováním, zasíláním příspěvků, příležitostních nálezů, dotazů i odpovědí na otisklé dotazy, vypisováním vlastních zkušeností, atd. — Ministerstvu školství sluší dík za subvenci ve výši Kč 3.000,—, již jediné umožněno vydání časopisu. — Celkový obraz činnosti R. S. Č. za uplynulý necelý první rok činnosti není zájisté nepříznivý. Věc společnosti v našich poměrech jest ještě nedosti známou a třeba ještě lámati ledy. —

Pokladník Dr. Ed. Šebesta přednesl zprávu pokladniční, jež vykazuje příjem Kč 18.797,02, z čehož 10.700 Kč jsou podle stanov nevýdajným jménem z příspěvků členů zakládajících. Vydání činila 4.453,90 Kč, vzrostou však ještě po zaplacení tisku časopisu do té míry, že vznikne vlastně deficit asi 4—5.000 Kč. Vyzývá proto členy, aby každý získal aspoň ještě jednoho člena dalšího. Po schvalujičích zprávách revisorů účtu vykonány nové volby. Losem vystupují letos z výboru (§ 9. stanov) Dr. Markus, Inž. F. Kojecký, R. Hrdlička, Dr. Šebesta. Po pětiminutové přestávce zvoleni do výboru na rok 1930 pp.: senátor Em. Hrubý, Dr. A. L. Krejčík, Zd. Kolowrat, Dr. Ant. Markus, Dr. Ed. Šebesta, Dr. B. Jenšovský, František A. Thun a Hohenstein, Dr. Vlad. Klecanda, Inž. F. Kojecký, Roman Procházka, Richard Hrdlička, Dr. R. Maršan. Náhradníky pp.: JUC. J. Skréta, Mořic Lobkowicz, J. Pilnáček, MUDr. Ign. Horníček, L. Šafránek, V. Kamareith. Ostatní funkcionáři jednohlasně zvoleni jako loni. Poutavou přednáškou univ. prof. Dr. Vlad. Klecandy o kongresu rodopisců na výstavě barcelonské r. 1929 a doslovem předsedy p. sen. Hrubého valné shromáždění ukočeno o 11. h.

Seznam členů Rodopisné společnosti česko-slovenské v Praze ke dni 15. května 1930.

I. Členové zakládající:

- Buquoys, Karel Jiří, velkostatkář, Nové Hrady u Čes. Budějovic.
Czernin, Eugen, velkostatkář, Velichov u Karlových Varů.
Czernin, František, JUDr., velkostatkář, Jindřichův Hradec.
Desfours-Walderode, Karel, JUC., Praha III., Lužická 28.
Desfours-Walderode, Mikuláš, PhDr., velkostatkář, Hrubý Rohozec,
p. p. Turnov.
Deym, Josef, Ing. C., Praha II., Jindřišská 20.
Frey-Freyenfeld, Bedřich, velkostatkář, Vysočany.
Fürstenberg, Max princ, velkostatkář, Praha III., Waldsteinská 14.
Harrach, Frant., velkostatkář, Velké Meziříčí na Moravě.
Havránek, Matěj, nájemce velkostatku, Mirešice p. Reporyje.
Horníček, Ignác, MUDr., major zdravotnictva, Košice, jezdcecký pl. č. 5.
Hradčovský, Rudolf, velkostatkář, zámek Poláky u Kadaně.
Hrubý Gelejn, Josef, velkostatkář, Červené Pečky u Kolína.
Huyn, Bedřich, soukromník, Praha II., Nekazanka 2. (Vilémov u Roketnice
n. Jiz.)
Kinský, Frant., velkostatkář, Kostelec n. Orlicí.
Kolowrat Krakovský, Zdeněk, kapitán v. v., Praha III., Letenská 3.
Lanus, Bedřich hr., Schloss Haindorf a. Kamp, P. Langenlois, Autriche.
z Lobkowicz, Max., legační tajemník, Roudnice n. Labem.
Markus, Antonín, PhDr., Schwarzenb. vrch. archivář, Třeboň.
Paar, Alfons, velkostatkář, Bechyně u Tábora.
Procházka, Roman, odb. spisovatel, Praha IV.-176.
Schwarzenberg, Jan kníže, velkostatkář, Hluboká nad Vlt.

Schwarzenberg, Adolf, JUDr., Praha IV. čp. 186.
Sternberg, Jiří, velkostatkář, Hrad Český Sternberk.
Thun a Hohenstein, Frant. Ant., velkostatkář, Děčín n. Labem, Zámek.
Udržal, Frant., ministerský předseda, Praha.
Vendulák, Miroslav, inž., Praha II., Náplavní ul.

II. Členové řádní:

A. Korporace.

Archaeologický sbor »V o c e l«, Kutná Hora.
Archiv čsl. státní zemědělský, Praha XII., Slezská 7.
» kláštera strahovského, Praha IV., Strahov.
» pražského hradu, Praha IV., Hrad.

Museum města Benešova.

» » Mladé Boleslav.
» » Sušice.
» Městské historické, v Hradci Králové.
» » » v Plzni.
» Státní zemské, v Opavě.

Rodová obec »P e j š o v« (taj. Rudolf Pejša) Praha XII., Nerudova 4.
Společnost přátel starožitnosti československých v Praze.

B. Jednotlivci:

Balcárek, Evermod VI., farář a Aehrenthal. archivář, Doksyany.
Bělohrad, Jos., úř. stát. zdrav. ústavy, Praha XII., Korunní.

Berta, Julius inž., Praha II., Štěpánská 47.

Bezděka, Jindřich V., soukr. ředitel, Příbram, Žižkova ul. 49-II.

Bílý J., katecheta, Soběslav.

Bradáč, Josef, geometr, Vimperk.

Bradáč, Bohumír, ministr zemědělství, Praha II., Jungmannova 18.

Brotánek, Jiří Karel, úředník záložny, Praha XI.-568, Krásova 3.

Broukal, Bohumil, studující, Třeboň náměstí.

Brožek, Artur, Dr. univ. prof., Praha II., na Zderaze 11.

Březina, Rudolf, knihtiskař, Praha I., Lávka Novotného.

Bukovský, Antonín, ředitel státní reálky v. v. Praha XII., Jičínská 1612.

Čáp, Václav, univ. pedel práv. fakulty, Praha I., Ovocný trh.

Čapek, Fr. Mir., tajemník pošt. a měst. archivář, Č. Budějovice, Dr. Zátky 31.

Čermák, Josef, správce hospod. družstva a odb. uč. včel., Humpolec.

Čermák, Josef, Dr., min. rada min. železnic, Praha VII., Čechova 32.

Cerná, Marie, maj. knihkupectví, Praha I., Karlova 2.

Daněk-Esse, Oskar, JUDr., velkostatkář, zámek Tloskov, p. Neveklov.

Dewetter, Jar., prof. čes. stát. reálky v Plzni.

Dobrzeneský, Jan, velkostatkář, Chotěboř.

Dovara, Vilém, nadporučík dělostřel., Bílina, kasárny děl. odd. 251.

Dúras, Václ., JUDr., advokát, Praha II., Školská 1.

Dvorský, Vladimír, ředitel kanc. odb. min. zahrani., Praha-Bubeneč, Čechová 9.

Dvořáček, Jaroslav, inž., stav. rada zeměděl. rady, Praha-Bubeneč,
Jiráskova 40.

Dvořák, St., učitel, Černíkovice.

Felix, Jiří, pošt. vrch. ředitel v. v., Praha XI., Křížkovského 7.

Franta, Ondřej, černínský archivář, Jindřichův Hradec.

Geisselreiterová, Františka, Poděbrady, vila Obereigner.

Geisselreiter, Tomáš, Ph. Mr., lékárník, Svitavy, Brněnská 15.

- Gellner, Pavel jun., PhC., Mladá Boleslav.
- Gross, Hynek, Schwarzenb., ústřední archivář, Český Krumlov, Latrán 59.
- Hadač, Václav, Schwarzenb., archivář, Třeboň.
- Hájek, Jan, farář, v. v., Rohozec Hrubý, p. Turnov.
- Hauer, Václav, prof. v. v., zemský archivář, Opava, Kopečná ul. 41.
- Hausman, Karel, Pardubice 692, Jiříkova ul.
- Havel, Ladislav, nakladatel, Praha II., Karlovo nám. 10.
- Heidler, Gustav, JUDr., jednatel ústř. sp. čsl. průmyslu cukrov., Praha II., Havlíčkovo nám. 32.
- Helbling, Vilib., JUDr., vrch. pošt. rada, Smíchov, Jeronýmova 14.
- Hille, Jan, Msgr., děkan, Blatná.
- Holub, Václav, arcib. notář a farář, Praha-Liboc.
- Homolká, Frant., velkotatkař, Liběchov.
- Horetzký, Arn. Fr., MUDr., stát. měst. lékař, Ústí n. Labem, tř. Dra. Aralta 4.
- Hostaš, Karel, Dr., konservátor, ředitel měst. musea, Klatovy.
- Hrdina, Josef, Schwarzenb., správce archivu, Třeboň.
- Hrdina, Karel, vrch. odb. rada m. šk. a n. osv., Praha XII., Rumunská 33.
- Hrdlicka, Rich., kontrolor spořitelny a spisovatel, Tábor 672.
- Hrdý, Jan, farář v. v., duchovní správce nemocnice na Kladně.
- Hrnčířová, M., M. Ph. Mra., Lázně Bělohrad, čtvrt u Lázní 263.
- Hronek, Jos., Dr., docent theolog. fakulty, Praha XVIII., Střešovice čp. 576.
- Hrubý, Emanuel, senátor, Praha XII., Bělehradská 139.
- Hrubý, Jaroslav, JUDr., advokát, Praha II., Karlovo nám. 26.
- Hübsch, Jiří, Dr., prof. vyšší lid. školy živn., Kojetice u Prahy.
- Chochole, Ferd., vrch. soud. rada, Praha III., Petřínská 18.
- Christen, Jar., inž., vrch. stav. rada, Praha XIX., Bubeneč, Bubenečská 43.
- Janoušek, Josef, statkář, Bukovna 47, p. Cejetičky.
- Janovský, Rudolf, řed. spořitelny, Holešov na Moravě.
- Jelínek, Ant., továrník, Velké Meziříčí.
- Jelínek, Otakar, účetní tov., Velké Meziříčí.
- Jenšovský, Bedřich, PhDr., archivní rada, Sibřina, p. Běchovice.
- Jeřábek, Karel, lobkowiczský archivář a sekretář, zámek Roudnice n. Lab.
- Kadlec, Jar., stud. theolog., Čes. Budějovice, Kněžská ul.
- Kamareith, Vilib., administrátor, Praha-St. Strašnice, na Klínku 672.
- Karásek, Frant., ředitelský rada Zem. banky, Praha II., Příkopy 24.
- Karlík, Václav, býv. ředitel cukrovaru, Poděbrady.
- Kasanda, JUDr., Jan, rada zem. soudu, Karlín 412, Žižkova 4a.
- Kazimour, Jos., PhDr., prof., předsedící Zem. výboru, Praha II., Nekázanka 1.
- Kleckanda, Vladimír, PhDr., univ. prof. v Bratislavě, Praha II., Rašínovo nábřeží 72.
- Klímá, Frant., major jezdectva v. v., Brno-Žabovřesky, Mojmírova ul. 5.
- Kojecký, Fr., inž., prof. v. v. a statkář, Všebovice (Zámek).
- Koláček, Josef, vrch. správce v. v., Beroun čp. 14-III.
- Kolařík, Jar. Dr., redaktor Lidových novin, Praha XIII., Vršovice čp. 546.
- Kostruch, Alois P., kaplan u sv. Michala, Olomouc.
- Kouřimský, J. F., komerční rada, velkoprůmyslník, Pelhřimov.
- Kozák, Josef ml., úředník, Lomnice nad Popelkou, Letná 467.
- Král, Václav, velkoobchodník, Praha II., Bredovská 10.
- Králká, Ph. Dr. Zdeněk, lékárník, Třebechovice pod Orebem.
- Kredba, Václav, Předměřice n. Lab. 226.
- Krejčík, Ad. L., PhDr., ředitel čsl. stát. arch. zem., Praha XII., Slezská 7.
- Krejčíková, L., chot ředitele, Praha XII., Slezská 7.
- Kristen, Zdeněk, Ph. Dr., Praha.
- Kropáček, Kamil, podplukovník v. v., Svinná, p. Česká Třebová.
- Kubíček, Václav P., prof. theolog. a spisovatel, Loštice na Moravě.

Lábler, Karel, disponent, Praha II., ul. 28. října č. 8.
Letošník, Václav, Ph. Dr., vrch. min. komisař, Praha XII., Fochova 77.
Lifka Bohumír Ph. Dr., bibliotekář, Praha XVI., Horní Kesnerka.
Lindtner Jan, stud. gymn. Jirsíkova, Čes. Budějovice (Soběslav, Kostelní 38).
z Lobkowicz, Moř., soukr. úředník, Praha XVI., Zapova 1842.
Malý, Jar., Ph. Dr., odb. rada knih. nár. shromáždění, Praha XII., Dobrovského 8.
Mareš, Frant., Ph. Dr. h. c., Schwarzenb. arch. rada v. v., Třeboň.
Maršan, Robert JUDr. a PhDr., rada zem. soudu, univ. docent, Praha II., Štěpánská 47.
Matina, Vinc., MUDr., odb. Zub. lékař, Praha II., Jircháře 10.
Medvecký, Jan, Dr., verejný notář, Zvolen na Slovensku.
Mitis, Oskar, Dr. sekč. šef a řed. stát. arch. v. v., Klobouky u Brna.
Morávek, Jan, Dr., vrch. odb. rada a stát. archivář, Praha IV., archiv praž. hradu.
Müller, Al. Rich., vrch. úřed. pojistovny, Praha XII., Milešovská 11.
Müller, Karel, Schwarzenb. ústř. hospodářský ředitel, Hluboká n. Vltavou.
Mužík, Josef Dr., generál. tajemník, Praha I., Revoluční 1a.
Navrátil, Frant., PhC., Praha XVI., Smíchov, Smetanova 1.
Neumann, Aug. Th. Dr. O. S. A., prof. círk. dějin, Brno, Klášter Králové.
Oliva, Jiří, průmyslník, Chlumec n. Cidl., »Soukra. Lučice«.
Paleček, Valter, Schwarzenb. adjunkt velkostatku, Třeboň, zámek.
Paprstein, Josef, tajemník N. J. S. a redaktor, Praha II., Na Zderaze 5.
Pára, Odon, Inž., odbor. rada min. zahraničí, Praha XIX., Bubeneč, Podbabská

736.

Pavlík, Frant., okr. pomolog, Humpolec.
Pergler, Karel, Dr., posl. a zpl. ministr m. sl., Praha.
Perlík, R., Dr., archivář kl. strahovského, Praha IV., Strahov.
Petr, Boh., správce školy, Poličany Bílé.
Piksá, Leon, profesor, Plzeň, Sedláčkova 23-III.
Pilnáček, Josef, kapitán v. v. a odb. spisovatel, Vídeň IV., Prinz Eugenstr. 62.
Pirner, Frant., vlád. rada v. v., Praha XII., Sázavská 3.
Plachý, Alois, Bratislava, u staré prachárny 4d/I.
Pokorný, Václav J. P., O. S. B., archivář kl. Rajhradského, Rajhrad u Brna.
Pokorný, Vladimír, Dr., lékárník, Příbor na Moravě.
Pour, Jan, farář, Choustník u Soběslavě.
Prokůpek, Adolf, president Zemědělsk. rady a Národní rady, Praha II., Václavské nám. 54.
Pruner, Josef, cukrář, Horažďovice.
Rabá, Frant., náklad. pokladník čsl. drah, Meziměstí u Broumova.
Rejsa, Jan, PhDr., vrch. úřed. měst. spořitelny, Praha XII., Korunní 115.
Ringhofer, Felix, Smíchov, Praha XVI., Štefanikova 17.
Roubík, Frant., PhDr. vrch. komisař, Praha VII., Libeňská čp. 1317.
Řehák, Josef, Med. & Ph. Dr., polic. vrch. zdrav. rada, Praha VIII., Poděbradova 895.
Selmbacher, Jos., soukr. úředník, Suchomasty u Berouna.
Skalský, G. Ph. Dr., správce num. sbírky nár. musea, Praha II., čp. 1700.
Slávik, Dr. Juraj, ministr vnitra, Praha.
Sommer-Batěk, Ph. Dr. profesor, Praha XVIII., Liboc 162.
Stančík, Jan B., kapitán, Val. Meziříčí.
Stára, P. Albert, O. Praem., farář v Úhercích, p. Nýřany.
Sternberg, Frant., velkostatkář, Častolovice.
Svetič, Frant., buquoyský zám. archivář, Nové Hrady u Čes. Budějovic.
Svoboda, Václav, JUDr., notář, Praha XVI., Arbesovo nám. 10.
Svozil, Rudolf, JUDr., advokát, Mor. Budějovice.
Šafek, Rudolf, ředitel škol, Dolní Bukovsko.

- Šavrd a, Ant., vr. ber. spr. v. v. a statkář, Báňov, p. Smilkov.
- Šafraňek, Ludvík, redaktor, Praha XIV., Husova 737.
- Šebesta, Eduard, PhDr., představený staré spisovny hl. m. Prahy, Praha XVI., Arbesovo nám. 13.
- Šimák, Jos. V., PhDr., univ. prof., Praha II., Tyršova 6.
- Škréta, Jaroslav, JUC., řed. družstva, Praha XII., Polská 54.
- Škvářil, Václav, lesní rada a ústř. ředitel velkostatku Fr. Harracha, Velké Meziříčí.
- Šlechta, Ant. Petr, okr. hejtman v. v., odb. spisovatel, Praha II., na Zderaze 5.
- Šlechta, Bedřich st., průmyslník, Lomnice nad Popelkou.
- Šlechta, Bedřich ml., inž., průmyslník, Lomnice nad Popelkou.
- Šlechta, Petr, průmyslník, Lomnice nad Popelkou.
- Šorm, Josef, děkan, Kaňk u Kutné Hory.
- Špalek, Karel, starosta města Jevišovic na Moravě.
- Tichý, M. U. Dr. Frant. Lysá n. Lab.
- Ullman, Rudolf, ředitel mezinár. inf. ústavu, Praha II., Vodičkova 36.
- Urfus, Jar., JUDr., rada politické správy, Ústí n. Labem.
- Veger, J. S., JUDr. jun., chef fy. Nekvasil, Praha X., Vítkova ul. 27.
- Viškovský, Dr. Karel, ministr N. O., Praha.
- Weis, Karel, hudební skladatel, Praha XVI., nábřeží Legií 12.
- Weltrubský, Jar., PhDr., býv. maj. velkostaku, Praha XVI., Palackého 28.
- Wisinger, Jos., úředník, Praha XV., Podolí 269.
- Wolf, Jindřich, majitel realit v Unhošti.
- Voneš, Josef, J. U. Dr., Třeboň 307.
- Vrána, Frant., prof. reálky, Praha XII., Boleslavská 7.
- Výborný, Karel, MUDr., státní obv. lékař, Humpolec.
- Zelnitius, Ant., učitel a odb. spisovatel, Uherské Hradiště.
- Zítková, Marie, vdova po MU. et PhDru., Praha XI., Havlíčková 13.